ДРУШТВО И МЛАДИ

ЖИГОВИ НА САВЈЕСТИ

Страна 2.

БАЊАЛУКА, сриједа, 23. октобра 1985.
Број 4539 Година XLII Цијена 30 динара

ГЛАС

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

ОБИЉЕЖАВАЊЕ ЈУБИЛЕЈА ОУН У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

БАБИН ДО ДОЛИНА МИРА

● На Бјелашници код Сарајева на пригодној свечаности Бабин до проглашен Долином Уједињених нација, а омладински хотел Међународним омладинским центром ● У част 40-годишњице Уједињених нација у Сарајеву одржана свечана академија и приређен велики концерт

САРАЈЕВО, 22. октобра (Танјуг) — У оквиру обиљежавања јубилеја свјетске организације у Босни и Херцеговини, данас је на пригодној свечаности на Бјелашници код Сарајева члан Предсједништва Југославије и предсједник Југословенског Одбора за обиљежавање 40-годишњице Уједињених нација Лазар Мојсов свечано прогласио Бабин до долином Уједињених нација. Од данас је омладински хотел на Бјелашници међународни омладински центар, а ученик Грађевинске средње школе у Сарајеву Бранислав Перић, уз посебан церемонијал, свечано је на јарбол подигао плаво-бијелу заставу свјетске организације, која ће се од овог дана непрекидно вијорити као симбол мира на улазу у најљепше предјеле олимпијске Бјелашнице међу заставама СФРЈ и ССОЈ.

Данашњим свечаностима на Бјелашници присуствовали су предсједник и члан Предсједништва СР БиХ Мунир Месиховић и Петар Додиг, предсједник Републичког удружења за Уједињене нације Мухидин Бегић, члан Предсједништва РКССРН Бошко Башкот, предсједник Скупштине града Сарајева доктор Кемал Хаџалић, представници републичких и градских органа ССО те мноштво младих. Овом приликом Културно-умјетничко друштво „Владимир Перић Валтер" из Сарајева приредило је у живописном амбијенту Долине Уједињених нација дио свог програма. Затим, члан Предсједништва Југославије и предсједник југословенског одбора за обиљежавање јубилеја Уједињених нација Лазар Мојсов, заједно са младим горанима, засадио је прву од четрдесет оморика.

У част јубилеја свјетске организације и Међународне године омладине у главном граду БиХ данас је одржана свечана академија и приређен велики концерт.

ЈУЧЕ У ГЕНЕРАЛНОЈ СКУПШТИНИ УН

Говорио Радован Влајковић

УЈЕДИЊЕНЕ НАЦИЈЕ, 22. октобра (Танјуг) — Предсједник Предсједништва СФРЈ Радован Влајковић говорио је данас у Генералној скупштини Уједињених нација.

Он је, такође, у име европске групе несврстаних, говорио на манифестационом скупу несврстаних који се упоредо са засједањем Генералне скупштине одржао данас у Њујорку.

Говор представника Југославије, чија се ријеч једнако уважавала и на конференцијама несврстаних и у Уједињеним нацијама праћен је са великим интересовањем.

Као и претходног дана Влајковић се сусрео са више шефова држава и других званичника који као и он учествују у прослави 40-годишњице Уједињених нација.

НА САВИ, КУПИ И УНИ

МИНИМАЛНИ ВОДОСТАЈИ

БЕОГРАД, 22. октобра (Танјуг) — Водостај Саве и даље стагнира или је у мањем опадању. Према подацима Савезног хидрометеоролошког завода, изузетно ниски нивои ријека забиљежени су на дијелу Саве од Шапца од Јесеница, на Купи од Сиска до Раденаца и на Уни од ушћа до Босанског Новог. На све три ријеке код више водомјерних станица појавили су се и апсолутни минимуми. Ниво Драве и Велике Мораве такође је низак, а Дунав и Тиса остају у границама средње ниских водостаја.

Према прогнозама, и наредних дана се може очекивати мање опадање или стагнација на угроженим водотоцима. Нови апсолутни минимум такође ће бити свакодневна појава.

У ЛИЈЕВЧУ ПОЉУ

Суша зауставила сијачице

● На парцелама АИПК „Ратарство" из Нове Тополе до сада је засијано само 1.300 хектара пшеницом, али план ће бити испуњен тек у трећем агроироку, што се лако може одразити на принос ● Због суве и тврде земље механизација се квари, па је све више сијачица у механичким радионицама него на пољима

НОВА ТОПОЛА, 22. октобра - У јеку највећих радова у пољу, у пространом Лијевчу стале су пољопривредне машине. Суша је учинила своје - земља је толико тврда да се механизација више квари него што уради на сјетви крушног жита. И у очекивању кише, која би овог пута дошла као спас, стало се, али, кише нема. Оно што је до сада пало ни прашину није покупило.

- Успјели смо засијати 600 хектара озимим културама. У оваквим приликама је то успјех, али је далеко од планираних површина. Ништа друго нам не преостаје већ да сачекамо кишу - каже Браис Мићовић, управник радне јединице у Церовљанима.

У АИПК „Ратарство" бије се битка са временом и агророковима. Комбајни успјешно скидају кукурузно зрно, трактори ору дубоку, зимску бразду, али сијачице не могу у њиву.

- Успјели смо до сада да засијемо 1.300 хектара, за десетак дана засијаћемо још 700, али никако да се уклопимо у оптималне рокове сјетве. План сјетве испунићемо, према садашњој динамици, тек у трећем агроироку. А то ће се, вјероватно одразити на приос. Ни бербу неће моћи на вријеме да обавимо. За идући мјесец остаће нам око 400 хектара - каже **Јово Тодоровић**, директор АИПК „Ратарство" из Нове Тополе.

И док се на друштвеним парцелама бије битка са временом и сушом, индивидуални пољопривредници, који сију веће површине, довијају се на свој начин. Смањују, како рекоше, привремено, површине под крушним житом и надају се кише. Ако буде кише, и они ће у трећем року достићи своје планове сјетве. За сада им је једина брига како да сав овогодишњи род кукуруза смјесте у амбаре или испоруче Творници сточне хране у Новој Тополи.

Р. М.

Снимио: Р. ОСТОЈИЋ

Ремонт: Механичари у Церовљанима имају пуне руке посла како би оспособили сијачице за сјетву

ОД СУТРА

НОВИ ФЕЉТОН „ГЛАСА"

ЧЕТИРИ ДЕЦЕНИЈЕ ОД КОЛОНИЗАЦИЈЕ:

КУДА СУ ИШЛИ ВОЗОВИ БЕЗ ВОЗНОГ РЕДА?

АКЦИОНА КОНФЕРЕНЦИЈА САВЕЗА КОМУНИСТА „ЦЕЛПАКА"

Ослонцем на властите снаге

● Скупу „Целпакових" комуниста присуствовао и у раду учествовао Михајло Јоновић, извршни секретар Предсједништва ЦК СК БиХ

ПРИЈЕДОР, 22. октобра - На данашњој Акционој конференцији СК „Уницепове" Радне организације „Целпак" делегати су једногласно подржали и усвојили анализу Општинског комитета СК Приједор о идејно-политичким посљедицама пословања са губицима, тим прије што су укупни резултати привређивања на подручју ове општине неповољни, а не остварује се друштвени плаћ општине према Резолуцији за 1985. годину. У анализи ОК СК доста је простора посвећено и слабостима РО „Целпак", јер ова, друга по величини, приједорска радна организација, са око 3.000 запослених, по укупном материјалном потенцијалу и друштвеном производу општине учествује са више од 25 процената. Ситуација у „Целпаку" је крајње неповољна. Полугодишња производња је у минусу за 18, продаја на домаћем тржишту за 16 процената у односу на план, а извоз на граници прошлогодишњег, али је 30 процената мањи од плана.

Учествујући у раду АК СК „Целпак" Михајло Јоновић, извршни секретар Предсједништва ЦК СКБиХ је, поред осталог, указао на још већу мобилност „Целпакових" комуниста, како на њиховом радном мјесту, тако и у свим друштвено-политичким обавезама које стоје пред њима у наредном периоду. Излаз је у ослонцу на властите снаге.

Л.Р.

ОШТРА ОСУДА НАЦИОНАЛИСТИЧКО—ХУЛИГАНСКИХ АКЦИЈА У СПЛИТУ

ОТВОРЕН НЕПРИЈАТЕЉСКИ ИСПАД

● Представници државне безбједности саопштили да је у овој години растурено шест националистичко-хулиганских група

Страна 7.

DRUŠTVO I MLADI

Žigovi na savjesti

I apsurdnosti su sastavni dio života. Apsurda je u ovom vremenu toliko da jednostavno prestaju da budu to. Postaju nešto uobičajeno, svakidašnje, pa je zato neko dobro rekao: „Opstaćeš ukoliko prije shvatiš i prihvatiš da je nelogično - logično!" Ako neko, na primjer, provali u prodavnicu i iz nje iznese flašu pića ili veknu hljeba - postaje lopov, provalnik. Bude li uhvaćen, žig srama urezuje mu se bez milosti i on ga nosi do kraja života, bez obzira na to koliko i kako dugo živio.

Ovaj list je, prije nekoliko dana, donio upadljivu informaciju da je grupa mladića provaljivala u kioske, iz njih odnosila samo cigarete i upola cijene preprodavala ih drugim ljudima koji su, naravno, te cigarete nudili po važećoj cijeni, zarađujući, tako bez rada velike pare.

Za Dragana Bosančića se kaže da je nezaposleni hemijski tehničar, Zoran Lužija je besposleni precizni mehaničar, a Mirko Macanović, takođe bez posla je metalostrugar. Obijajući kioske, oni su došli u sukob sa zakonom. Odavno su smješteni u zatvor, a zatvor ih očekuje i poslije suđenja. Žig sramote je već utisnut i njega će se teško lišiti ako ikada u tome uspiju.

Sada bi, svakako, psiholozi i socijalni radnici trebalo da uzmu riječ i da nam objasne šta je te omladince otjeralo na stramputicu, s koje često nema pravog povratka. Ta riječ se, međutim, rijetko čuje u životu, još rjeđe u sudnici. Socijalni radnici i spiholozi su negdje razasuti po kabinetima, institutima, listaju papire, pišu naučne radove, a malo se bave praksom, malo izučavaju život na licu mjesta. Na svakom od ovih imena je i riječ „NEZAPOSLEN". S obzirom na to da su bez zaposlenja, znači li to - a trebalo bi da znači - da još nisu osigurali egzistenciju, da od drugog ovise. Pošto nemaju posao, nije li ih neimaština, možda i nešto mnogo gore od toga, natjeralo da posegnu za tuđim?

Tim bitnim problemom sud se, kao mi dosad, neće uopšte baviti. On će, ocjenjujući njihovu krivicu, odrezati kaznu. Ružno je i nedopustivo da mladi čovjek (i čovjek uopšte!) krađe i provaljuje... Još ružnije je kada mlad čovjek, u naponu snage „krade bogu dane", kada mu je životna perspektiva više crna nego siva.

Ko zna da li bi se Dragan, Zoran, Mirko... i njima slični, sada nalazili tamo gdje jesu - u zatvoru da su imali prilike da svako jutro prolaze kroz fabrička vrata, da rade i zarađuju, da imaju svoj vlastiti dinar.

Daleko smo, naravno, od pomisli da ove i druge, koji su se sukobili sa zakonom, štitimo i opravdavamo, jer bi i to bio jedan u nizu naših svakodnevnih apsurda. Ali, došlo je krajnje vrijeme da se nad ovim problemom zamisle naše uspavane savjesti. Ne trebaju li krivicu za lopovluke ove i slične prirode podijeliti na ravne dijelove društvo u cjelini i oni koji su nedjelo počinili? U nekom svom materijalnom bezizlazu, mladići su izlaz pokušali da nađu u provalama i preprodaji cigareta. Za takav korak kazna ih ne može mimoići, ali ostaje da odgovorimo: jesu li oni i JEDINI krivci za sve to.

Onog dana kada sud izrekne svoju presudu, kazna za provalnike biće, sigurno, mnogo teža nego za one koji su ih, indirektno, podstrekivali na zlo, kupujući od njih ukradenu robu. I to će biti jedan od životnih apsurda. Jer, da posrednik Jasmin Jasko Delić, privatni ugostitelj Tomo Petković i konobar Živko Galić nisu u svojoj pohlepnosti posegli za cigaretama čije su porijeklo znali, možda bi se provalnici na vrijeme otrijeznili, sigurno bi nakon prve krađe drukčije razmišljali. Zato se i nameće još jedno, sasvim logično pitanje: ko je, u ovom slučaju, veći krivac? Da li mladi, lakomisleni mladići ili ljudi koji su imali šta su htjeli?

Iza rešetaka otišlo je nekoliko mladih ljudi! Gdje je u sprečavanju svega toga, bila omladinska organizacija? Opštinski komitet SSO će, ako bude trebalo, lako i brzo oprati ruke od svega. No, nije li sada trenutak da se i omladinska organizacija oglasi, da iziđe sa neoborivim pokazateljima koji će nam otkriti korijene ovog i drugih zala.

Ako se složimo, a morali bi, da je jedan od izlaza iz ovog pogubnog ćorsokaka, zapošljavanje mlade radne snage, ne djeluje li više nego aspurdno da, recimo, mnogi koji bi morali da odu u penziju ljubomorno čuvaju radna mjesta, pod različitim izgovorima. Apsurdno je, nego šta, da se i dalje izdvajaju ogromna sredstva za honorarni ili prekovremeni rad, odnosno da u velikom broju organizacija ne postoje druga ili treća smjena. Za to vrijeme mladi, između ostalog, ne mogu da zasnuju radni odnos, već besperspektivno lutaju.

Dok god mladi budu prepušteni ulici, dok su izvan uticaja radnih kolektiva, omladinskih i drugih organizacija postoji opasnost da krenu putem kojim su se otisnula trojica NEZAPOSLENIH banjalučkih mladića. I ne samo oni.

Izlaz, dakako, nije lako naći, ali on mora da postoji.

Limun PAPIĆ

ZAJAM ZA ZAPOŠLJAVANJE

Kako do pravih programa

Značaj organizovane društvene aktivnosti na blagovremenom donošenju što konkretnijih i realnijih programa usmjeravanja sredstava narodnog zajma za nova radna mjesta, istaknut je već, u Programu društveno-političke aktivnosti SSRN Banjaluka na upisu i uplati zajma za zapošljavanje, a taj dokumenat će se 22. oktobra naći pred članovima Opštinske konferencije socijalističkog saveza. Taj značaj je nesumnjiv, kod brojke od 13 900 imena na listi nezaposlenih, koji od zajma očekuju napuštanje onih dugih spiskova - pa se čak posebno ukazuje na potrebu da se u ovu aktivnost uključuju i naučne institucije.

Ali kod čitavog, tog i tolikog značaja ovog posla, programa je, ipak, još malo. Očigledno je, stoga, da bi aktivnosti oko njihove izrade valjalo znatno ubrzati - utoliko više što postoje sredine u Republici koje se već sada mogu pohvaliti da su već duboko zašle u te aktivnosti - ako ih već i ne privode kraju. Jer, poznato je: sredstva će se dodjeljivati upravo onima koji su u stanju da ponude najkvalitetnije programe.

Otuda jasno proističe odgovornost poslovodnih, a naravno, i samoupravnih organa u organizacijama udruženog rada - gdje postoje, kao što je znano, i uska grla, i potrebe za proširenjem proizvodnih kapaciteta, i modernizacijom proizvodnje, riječju, gdje postoji direktan i neposredan interes zaposlenih za brži i potpuniji razvoj. Otuda i ono što se ponekad zove „samoupravna sporost u dogovaranju" ne bi smjelo ovom prilikom da dođe do većeg izražaja. Samoupravni organi bi trebalo da se u izradi ovih programa angažuju u mnogo većoj mjeri, prosto stoga što se solidarnost ne može uvijek dokazivati na najmanje složen način. Prostom dizanju ruke za zajam (ma kako to u ovoj ekonomskoj situaciji bilo skopčano sa znatnijim ličnim odricanjima) moralo bi ovom prilikom da prethodi znatno složeniji posao, i nimalo formalistički: posao brige oko izrade konkretnih razvojnih programa.

Jer, nema sumnje, da su samoupravni organi do sada inicirali izradu razvojnih programa, i na druge načine bili angažovaniji oko nje, konkretnih i realnih programa kojima bi se moglo konkurisati za sredstva narodnog zajma bi već danas bilo znatno više.

D. SOČANSKI

PREDIZBORNA AKTIVNOST U SINDIKATU

Kašnjenje u startu

Prema informacijama koje pristižu u Opštinsko vijeće Saveza sindikata Banjaluka, gdje je formirana posebna radna grupa za praćenje pretkongresne i izborne aktivnosti, u najvećem broju osnovnih organizacija Sindikata ove aktivnosti su već uveliko u toku. Održane su sjednice izvršnih odbora osnovnih organizacija i predsjedništava konferencija OOSS, obrazovane radne grupe za izradu izvještaja o radu za protekli izborni period i programa rada za naredni.

Međutim, rijetke su sredine u kojima se odmaklo dalje, gdje su održani pretkandidacioni sastanci na kojima se predlažu članovi izvršnih organa sindikalnih organizacija u idućem sazivu. A prema kalendaru izbornih aktivnosti ovo je trebalo da se obavi u čitavoj opštinskoj organizaciji Sindikata do 15. oktobra. Razloga za kašnjenje ima nekoliko, ali u prvom redu treba pomenuti da je tok izborne aktivnosti donekle usporilo kašnjenje kongresnih dokumenata, jer je u prvobitno utvrđenom planu i programu bilo predviđeno da se rasprava o kongresnim dokumentima odvija uporedo sa aktivnostima na pripremanju, organizovanju i provođenju izbora u osnovnim organizacijama i konferencijama osnovnih organizacija. Iako se za kašnjenje kongresnih dokumenata znalo i prije početka priprema oko provođenja izbora, a iz Opštinskog sindikalnog vijeća upućena preporuka da se održe rokovi u izbornoj aktivnosti, bez obzira na izmijenjenu dinamiku pretkongresnih priprema ipak je to uticalo na tok priprema.

Sličan problem javio se i kod izrade programskih dokumenata za naredni period. Tako je, zajedno sa nacrtom izvještaja o radu Opštinskog vijeća Saveza sindikata koji je početkom oktobra upućen na raspravu osnovnim organizacijama i konferencijama Sindikata trebalo dostaviti i nacrt programa Opštinskog vijeća za 1986. godinu. Međutim, ovaj dokument nije pripremljen, jer nije utvrđen ni nacrt programa Republičkog vijeća Sindikata, sa kojim se usaglašavaju programi opštinskih vijeća. Dakle, i taj dio predizbornih aktivnosti mora biti prolongiran, što se takođe odražava na cjelokupnu dinamiku.

Sastanci i dogovori sa zaduženim aktivistima i predsjednicima osnovnih organizacija, te pojedinačni kontakti i razmjena informacija o toku priprema za izbore dali su određene rezultate, mada će zbog ovog kašnjenja - kako je zaključeno i na posljednjoj sjednici Predsjedništva OVSS - biti potrebno veće angažovanje članova vijeća u sredinama iz kojih dolaze, kako bi se nadoknadilo propušteno, te blagovremeno i kvalitetno obavili zadaci utvrđeni programom izborne aktivnosti.

N. STANOJEVIĆ — FAJKOVIĆ

PRENOSIMO · VJESNIK

Djeca

Šverc putuje na - istok. Austrija i Italija više nam nisu tako zanimljive kao nekada. Tečaj dinara učinio je svoje, pa je šverc sa zapadne strane sveden, nazovimo to tako, na razumnu mjeru.

No zato se dogodila njegova prava eksplozija na istoku. Naši „turisti" putuju u neviđenim količinima u Rumunjsku, Bugarsku, Grčku i (naročito) Tursku.

Na put odlaze s punim džepovima deviza i dinara, a vraćaju se s mnogo robe niske cijene i sumnjive kvalitete. Carinici to, naravno, znaju i sve energičnije pokušavaju suzbiti nabujali šverc.

Ni šverceri, međutim, ne popuštaju. „Turistička putovanja" donose im mnogo dobre i lake zarade. Zato se smišljaju i uvode inovacije u švercersko poslovanje.

Jedna je od njih uvođenje djece kao sredstva za prenošenje robe preko granice. Princip je jednostavan. Na djecu se navlači što je više moguće različitih odjevnih predmeta: traperica, majica, jakni... Svaki se sloj dobro stegne selotejpom da mališani ne bi na prvi pogled bili „predebeli".

Nakon sve učestalijeg prosjačenja naše djece u gradovima zapada, sada mališani postaju važna karika i u istočnom švercerskom lancu.

Mogu li se zlosretna djeca nekako zaštititi od te eksploatacije? Što se šverca tiče vrlo je vjerojatno. I Zvonko Poščić, direktor Savezne uprave carina, nedavno je obećao da će svaki putnik i svaki autobus na istočnim graničnim prijelazima proći kroz detaljnu kontrolu. To bi moglo pomoći suzbijanju šverca. Mali prosjaci, međutim, nemaju tako dobre šanse. Ono što isprose putovat će sigurnijim kanalima od „turističkih" autobusa.

M. KOPRIVICA

REKLI SU...

POLITIZACIJA VJERE

Jedan od ključnih primjera politizacije vjere i crkve svakako je idnetifikacija hrvatstva i katolicizma, ili, ako je riječ o Pravoslavnoj crkvi, srpstva i svetosavlja...

(Zdenko Svete, predsjednik Komisije Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske za odnose sa vjerskim zajednicama)

JEDNO TKIVO

Nema izolovanih bojišta u jedinstvenom SKJ. Odavno smo proklamovali da svaki član SKJ koji je u sukobu sa organizacijom SK Beograda, Varaždina ili Celja, autoamtski je u sukobu i sa organizacijom SKJ u Titogradu. Ne mogu postojati idejno-politički azili, jer to rastače idejno-političko tkivo SK Jugoslavije i slabi njegovo idejno i akciono jedinstvo.

(Svetozar Durutović, sekretar Predsjedništva OK SK Titograd)

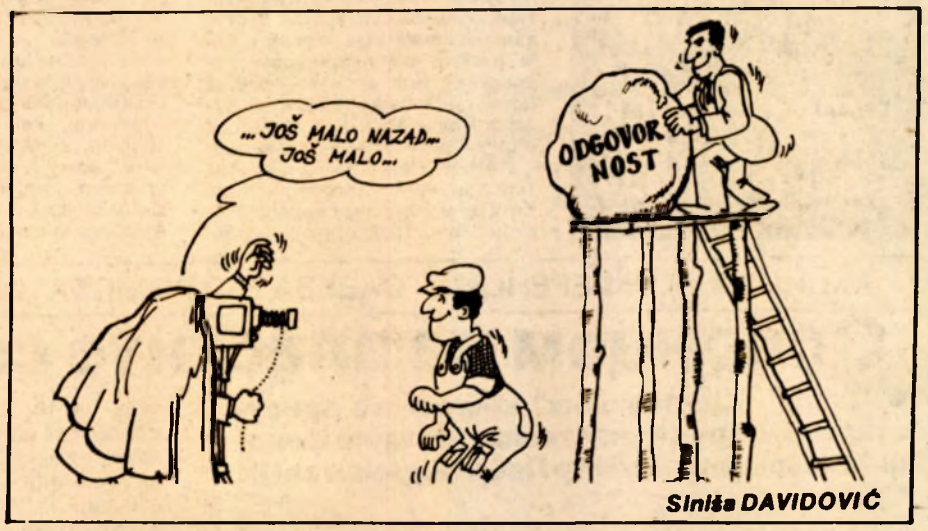

Siniša DAVIDOVIĆ

„GLAS" List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf, i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas" Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovodnog odbora NIGRO „Glas" Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Mirko Kisjan, (banjalučka hronika) Emin Krkić, (popodnevni desk) Tomo Marić, (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Arif Šimšica (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Puvačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajlić (hronike), Dragica Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas" Ivan Andrlić, Nusreta Borić (predsjednik) Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marulić, Islam Mehić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Gronda Ragadić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glasa" izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas" izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine", a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine". Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas". Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas" je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas" izlazi kao dnevni list.

OK SK BANJALUKA UTVRDIO IDEJNO—POLITIČKE OSNOVE ZA IZRADU PLANA DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA BANJALUKE

UHVATITI IZGUBLJENI KORAK

- Idejno-političke osnove su dobre ako, pretočene u programe, mogu obezbijediti da Banjaluka uhvati izgubljeni razvojni korak

BANJALUKA, 22. oktobra - Opštinski komitet SK Banjaluka je na sinoćnjoj sjednici utvrdio idejno-političke osnove za izradu plana društveno-ekonomskog razvoja opštine od 1986. - do 1990. godine. To praktično znači obavezu komunista i osnovnih organizacija da se u skladu sa metodom svoga djelovanja kroz organizacije Saveza sindikata, SSRN, SUBNOR, SSO, samoupravne organe i sve oblike organizovanja i djelovanja radnih ljudi i građana izbore za ostvarivanje utvrđenih smjernica i zadataka daljeg razvoja.

Idejno-političke osnove su dobre ako mogu, pretočene u programe, obezbijediti da Banjaluka uhvati pomalo posustali razvojni korak. Prijedlog koji je pripremljen, provjeren na prethodnim raspravama i sinoć- utvrđen očigledno nudi ovakve mogućnosti. Na mjestu su, međutim, i prijedlozi, koji su se sinoć čuli da treba vidjeti šta je u ranijim prilikama utvrđivano kao osnova, a šta je od svega toga urađeno.

Međutim, uočeno je da je materijal i uvodno izlaganje na sinoćnjoj sjednici ponudio mnogo više nego diskusije koje su uslijedile. Neobično je i to što je na sjednici Predsjedništva OK SK bilo više diskusija i prijedloga za izmjene i dopune nego na sjednici komiteta.

- Na ostvarivanju idejno-političkih osnova za donošenje i ostvarivanje plana društveno-ekonomskog razvoja opštine Savez komunista mora voditi najširu akciju za stvaralačko okupljanje svih radnih ljudi i građana i jačanje jedinstva najširih socijalističkih snaga - istakao je u uvodnom izlaganju **Ante Marić**.

Simo Tadić se založio za više analitičnosti i poštovanja ekonomskih kriterijuma kada je riječ o disperziji industrijskih kapaciteta. Naglasio je da je takvo društveno opredjeljenje sasvim sigurno na mjestu, ali mu u svakom konkretnom slučaju treba posvetiti odgovarajuću pažnju.

Drago Branković se založio za analiziranje zadataka koji su sličnim dokumentima usvojeni prije dvije i četiri godine.

- O očigledno je zaostajanje Banjaluke za Bosnom i Hercegovinom i Jugoslavijom. Moramo tražiti puteve i načine da se zaostajanje zaustavi i uhvati izgubljeni korak - rekao je Branković.

Mirko Majkić i Mišo Popović su se, takođe, založili za otklanjanje uzroka zastoja i bolje korištenje instaliranih kapaciteta.

Ratko Krčmar je govorio o neophodnosti značajnijeg učešća nauke u proizvodnji.

- Ukoliko želimo ostvarivati veći izvoz, a to je po meni jedno od najznačajnijih pitanja, moramo se okretati proizvodnji u koju je uloženo više znanja. Da bi smo to ostvarili, neophodno je ulagati u znanje - rekao je Krčmar.

Uskoro će se idejno-političke osnove, koje će biti štampane u posebnoj brošuri, naći pred znatno širim krugom. Radna grupa je na njima radila šest mjeseci i veoma dobro obavila svoj posao, ali po onoj narodnoj više očiju bolje vidi, treba očekivati nove prijedloge i sugestije.

A. KASIPOVIĆ

DELEGATI VUR-a SO BANJALUKA O ISPITIVANJU PORIJEKLA IMOVINE

NEMA REZULTATA

BANJALUKA, 22. oktobra - Uz još jedno ponavljanje da u čitavom društvu, pa tako i u Banjaluci, ima nelegalnog i neopravdanog bogaćenja, delegati Vijeća udruženog rada Skupštine opštine Banjaluka danas su jasno ocijenili da su sve dosadašnje akcije i aktivnosti na planu ispitivanja porijekla imovine dale mršave, ili nikakve rezultate.

Zbog toga je i jasno rečeno da bez uključivanja svih onih koje nazivamo organizovane socijalističke snage nema ni rezultata koje očekujemo. Organima uprave je naloženo da u okviru svojih nadležnosti nastave posao na ovom planu, a pokrenute su inicijative za izmjenu nekih zakonskih propisa, koje bi delegati Skupštine SR BiH iz Banjaluke trebali prezentirati ovom zakonodavnom organu naše republike.

Na današnjoj sjednici je analizirana snabdjevenost Banjaluke poljoprivredno-prehrambenim proizvodima. Ocijenjeno je da i pored toga što se Banjaluka može ubrojati u bolje snabdjevene sredine stanje još ne zadovoljava. Čula su se i mišljenja da ni izbliza nisu iskorištene mogućnosti individualnih posjeda, posebno u brdskom dijelu, gdje velike količine proizvoda praktično propadaju.

B. B.

STAMBENA IZGRADNJA U ČELINCU

DALEKO OD PLANA

ČELINAC, 22. oktobra - Društvenim planom razvoja ove komune predviđeno je da se u tekućem petogodištu izgradi 160 novih stanova. Do sada je izgrađeno samo 38, ili 23 odsto u odnosu na plan. O problemima u ovoj oblasti raspravljano je na današnjoj sjednici Izvršnog odbora Skupštine SIZ-a stanovanja u Čelincu.

Jedan od razloga zaostajanja je i problem obezbjeđivanja sredstava i veliko poovećanje cijena stambene izgradnje. Od 1981. do polovine ove godine organizacije udruženog rada i radne zajednice izdvojile su 76,5 miliona dinara za stambenu izgradnju. Sa tim i sredstvima kredita uspjelo se izgraditi samo ovih 38 stanova.

BOSANSKA DUBICA

Sve više neplatiša

BOSANSKA DUBICA, 22. oktobra - U OOUR-u „Elektro Bosanska Dubica" u posljednje vrijeme su suočeni sa nenaplaćenom realizacijom. O čemu se zapravo radi? Trenutno na području ove opštine privatni potrošači električne energije duguju oko 20 miliona dinara, a u samoj opštini je u ovom trenutku među dužnicima više od 5 hiljada potrošača.

Zaposleni u OOUR-u „Elektro Bosanska Dubica" redovno šalju opomene neurednim platišama, nastojeći bar tako naplatiti dug.

No, takav način za sada puno ne pomaže, a na rigoroznije mjere, kao što su isključenja, teško se odlučuju.

M. Dž.

U VELIKOJ KLADUŠI

Grijanje bez poteškoća

VELIKA KLADUŠA, 22. oktobra - U Velikoj Kladuši pad temperature spremno je dočekan. Grijanje je počelo 16. oktobra i prema informacijama Radne organizacije „Komunalno", većih problema tokom zime ne bi trebalo biti. Obezbijeđene su dovoljne količine goriva. Pored toga, komunalci su se angažovali i u nabavci drveta i uglja. Tokom ljeta i jeseni u saradnji sa šumskim gazdinstvima iz Karlovca, Vrgin-Mosta, Vojnića i Skunja, obezbijeđene su znatne količine drveta po nižim cijenama.

Inače, novina je da je ove godine „Komunalno" preuzelo brigu o grijanju, što je do sada bila obaveza Samoupravne interesne zajednice za stanovanje.

M. P.

OPŠTINSKA KONFERENCIJA SSRN BANJALUKA O IZBORIMA I ZAJMU ZA ZAPOŠLJAVANJE

Birati najbolje

● Usvojeni izborni dokumenti ● Banjalučkoj privredi u ovom trenutku nedostaje veći broj programa za novo produktivno zapošljavanje

BANJALUKA, 22. oktobra - Izborna aktivnost u organizacijama Socijalističkog saveza treba da bude prožeta najkonkretnijom analizom vlastitog organizovanja i djelovanja istaknuto je na današnjoj sjednici Opštinske konferencije Socijalističkog saveza radnog naroda Banjaluka, na kojoj su usvojeni izborni dokumenti: program društveno-političke aktivnosti u pripremama i provođenju izbora u organizacijama SSRN na području opštine Banjaluka, operativni plan te aktivnosti, te odluka o broju, kriterijima, i načinu izbora delegata Opštinske konferencije SSRN Banjaluka. U svakoj sredini, rečeno je danas, nužno je analizirati pitanja koja se odnose na funkcionisanje institucija političkog sistema socijalističkog samoupravljanja, ali i kritički ocijeniti rad u svakoj sredini - sve do ponašanja i rezultata rada delegata i kadrova na odgovornim funkcijama. Ali, isto tako, potrebno je afirmisati postignuti stepen društveno-ekonomskog razvoja, koji je najboji garant daljeg napretka.

Potrebno je, naravno, birati najbolje ljude - i energično razbijati malodušnost koja se u izvjesnim sredinama, na početku ovih aktivnosti, javlja. Posebnu ulogu u ovome imaju članovi Saveza komunista: nespojivo je sa likom komuniste da zanemaruje rad u Socijalističkom savezu.

Na današnjoj sjednici takođe je razmatran i usvojen program društveno-političke aktivnosti SSRN Banjaluka na upisu i uplati zajma za zapošljavanje. Upisom ovog zajma u Banjaluci bi se, prema procjenama, mogla ostvariti sredstva od oko 2,2 milijarde dinara.

Ta sredstva, ukoliko bi „povukla" za sobom druga sredstva, mogla bi da doprinesu znatnom ublažavanju nezaposlenosti u narednom periodu. Za sada, ono što nedostaje u ovim aktivnostima jeste - veći broj kvalitetnih investicionih programa kojima bi privreda mogla da konkuriše za ova sredstva: zbir od tridesetak takvih programa, koji za sada postoje, ocjenjuje se kao nedovoljan, te u tom pravcu valja sada preduzeti sve što se može kako bi se broj programa povećao.

D. SOČANSKI

LAKTAŠI

Realnije planiranje

LAKTAŠI, 22. oktobra - U tekućem petogodišnjem periodu u većini oblasti obezbijeđen je stabilan razvoj uprkos brojnim teškoćama. Komuna je izašla iz kruga nerazvijenih, ostvaren je rast društvenog proizvoda, dohotka, fizičkog obima proizvodnje, zaposlenosti i brojnih drugih elemenata privređivanja. Ovo je rečeno na današnjoj sjednici OKSK Laktaši.

Idejno-političkim osnovama razvoja komune do 1990. godine prišlo se sa maksimalnom dozom realnosti, ali i opredjeljenjem da se u ovom periodu obezbijedi dinamičniji razvoj u svim oblastima. To zahtijeva, kako je istaknuto, da se idejno-politička opredjeljenja bez izuzetka pretoče u konkretne planove i programe organizacija udruženog rada, mjesnih zajednica i drugih organizacija i zajednica.

Današnjom sjednicom praktički je otpočela predizborna i izborna aktivnost u opštinskoj organizaciji SK.

B. D.

U PRNJAVORU ODRŽANA TRADICIONALNA IZLOŽBA KONJA

Nagrađeni najuspješniji uzgajivači

PRNJAVOR, 22. oktobra - U organizaciji ZZ „Privrednik", odnosno Lipicanske ergele „Vučijak", u Prnjavoru je održana tradicionalna izložba konja. Nekoliko stotina gledalaca imalo je priliku da prati dostignuće u oblasti konjogojstva na području prnjavorske i derventske komune, odakle su poljoprivrednici, takođe, izlagali svoja grla. Na izložbi se pojavilo više od 80 grla u raznim kategorijama, a posebno su bila zanimljiva stručna objašnjenja prof. dr **Refika Telalbašića**, starog znanca Prnjavorčana, koji je na jedan privlačan i jednostavan način objašnjavao prisutnim posmatračima karakteristike svakog grla, što je izložbi davalo novu vrijednost.

Nakon nekoliko selekcija prvom „A" klasom u kategoriji rasplodnih kobila proglašena su grla čiji su vlasnici: **Dragutin Suvajac** iz Gornje Ilove, **Pero Tomašević** iz Grabik-Ilove, **Slavko Starčević, Slavko Živković i Desimir Kovačević** iz Štrbaca i Vladimir Kovačević iz Hrvaćana.

U kategoriji omica najbolji uzgajivači su, prema ocjeni stručnog žirija, koji nije imao nimalo lak i jednostavan posao: **Dragutin Suvajac i Simeun Stanić** iz Grabik-Ilove, **Slavko Starčević** iz Štrbaca, **Petar Fina iz Mravice, Hazim Gavrić** iz Prnjavora, **Eugen Baran** iz Maćinog Brda, **Pero Aksentić** iz Palačkovaca i **Tomo Grumić** iz Drenove. Najbolje pastuve priveli su **Vladan Peulić** iz Okolice i **Vid Savanović** iz Štrbaca. Novčanim nagradama od po 5.000 i 3.000 dinara nagrađeni su i najuspješniji uzgajivači iz derventske komune.

Sa izložbe konja u Prnjavoru

Nagradni fond je bio 200 hiljada dinara, a obezbijedili su ga, osim organizatora, još i Radna organizacija „Poljoprivrednik" iz Dervente, prnjavorski OOUR „Ratar" i Republički komitet za vodoprivredu, šumarstvo i poljoprivredu. Izložba je uspješno organizovana, ali je šteta što ni ove godine nosioci organizacionih poslova nisu uspjeli u namjeri da dovedu i grla uzgajivača iz krajiških komuna, odnosno bar iz mjesta gdje je konjogojstvo izraženije. Jedina prepreka ostvarenju te zamisli su skromna finansijska sredstva što se uspijevaju obezbijediti za održavanje ove tradicionalne priredbe, koja je ovih dana imala 16. izdanje.

B. RADULOVIĆ

U SLICI I RIJEČI

Novi kilometri asfalta

VELIKA KLADUŠA - Tokom ove godine na području velikokladuške opštine asfaltirano je 25 kilometara puta. To su dionice Barke - Vidovska - Johovica - Šturlić, Vejinac - Todorovo i Vrnograč - Glinica, čije je asfaltiranje završeno sredinom oktobra.

Radove su izvodili građevinari „Grupeksove" Osnovne organizacije udruženog rada „Petrova gora" i „Agrokomercovih" „Uslužnih djelatnosti". Pored njih na ovim posiovima vikendom je bio angažovan i veliki broj radnika ovdašnjih organizacija udruženog rada, te učenika i mladih iz mjesnih zajednica.

Potrebna sredstva obezbijeđena su samodoprinosom, dobrovoljnim prilozima i ulaganjima privrednih i drugih organizacija udruženog rada.

Na slici: Radovi na putu u Johovici

M. P.

PRIPREME ZA UPIS NARODNOG ZAJMA: S KAKVIM PROGRAMIMA KONKURISATI ZA SREDSTVA IZ OVIH IZVORA?

PRIJEDOR

Uz zajam i samodoprinos

- Novi samodoprinos radnih ljudi i građana prijedorske opštine u narednih pet godina biće podsticaj više akciji upisa narodnog zajma, što će istovremeno značiti produbljivanje akcije solidarnosti za nezaposlene

Udruženi rad, društveno-političke organizacije, Skupština opštine i Osnovna zajednica zapošljavanja Prijedor ulažu velike napore i sredstva da se poveća broj zaposlenih u ovom kraju. U tome su postignuti zapaženi rezultati, što govori i podatak da je samo za osam mjeseci ove godine zaposleno 1435 lica. Međutim, problem nezaposlenosti i dalje je složen: mnogo je više mladih ljudi bez posla nego slobodnih radnih mjesta.

To ilustruje činjenica da je krajem avgusta na evidenciji Osnovne zajednice zapošljavanja bilo 7827 lica, od kojih su većina mladi i kvalifikovani radnici, svršeni srednjoškolci i radnici s višim i visokim obrazovanjem. Mnogi od njih odavno priželjkuju radnu knjižicu i jedva sastavljaju kraj s krajem.

Ova konstatacija je juče izrečana na sjednici Opštinske konferencije SSRN Prijedor, gdje je usvojen program društveno-političke aktivnosti na upisu i uplati zajma, zavođenju novog samodoprinosa i obezbjeđivanju i usmjeravanju drugih sredstava za brže i veće produktivno zapošljavanje.

Rečeno je da će upis zajma u prijedorskoj opštini početi 1. decembra, ove, a završiti do kraja februara iduće godine. Uz to, Opštinska konferencija SSRN je zauzela stav da se od 1. januara u narednih pet godina zavede samodoprinos od dva odsto.

Samodoprinos će, kako je istaknuto, poslužiti kao vlastito učešće za angažovanje sredstava zajma i predstavljaće novu akciju solidarnosti sa nezaposlenim. Od samodoprinosa će biti oslobođeni radni ljudi i građani čije porodice žive u težem socijalnom stanju. Pored narodnog zajma i samodoprinosa u Prijedoru će se veće zapošljavanje, pored ostalog, temeljiti i na sredstvima dodatne stope doprinosa iz dohotka od 1,70 odsto u periodu od 1986. do 1990. godine, bankarskim i sredstvima fonda za nerazvijene.

Da bi se zajam, samodoprinos i sredstva iz drugih izvora za zapošljavanje efikasno i ekonomski racionalno iskoristila, delegati Opštinske konferencije SSRN su bili jednodušni da treba odmah početi aktivnosti na izradi konkretnih programa i angažovanja u svim OOUR-ima iz oblasti proizvodnje i usluga. Ova sredstva će se prvenstveno usmjeriti na potpuno iskorištenje i proširenje postojećih proizvodnih kapaciteta, u razvoj male privrede, poljoprivrede i turizma, čime bi se stvorio prostor za veće produktivno zapošljavanje, prije svega, kvalifikovanih radnika i stručnjaka.

Delegati Opštinske konferencije SSRN su utvrdili i program društveno-političke aktivnosti u pripremama i provođenju izbora u narednoj godini a razmatrali su i informaciju o provođenju društvenog dogovora o ostvarivanju kadrovske politike u prijedorskoj opštini.

Z. ĐURIĆ

ČELINAC

PRIORITET PROIZVODNJI

● Korekcijom društveno-ekonomskog razvoja komune u narednom petogodištu predviđa se ulaganje vlastitih i sredstava narodnog zajma, uglavnom, u proširenje postojećih kapaciteta i jačanje materijalne osnove organizacija udruženog rada

- I pored toga što više od dvije godine uplaćuju samodoprinos za zapošljavanje, među radnim ljudima i građanima čelinačke komune vlada raspoloženje o upisu narodnog zajma za zapošljavanje. U toku su pripreme provođenje ove značajne akcije kojom će se donekle ublažiti teškoće zapošljavanja oko hiljadu nezaposlenih mladih radnika.

Prošle godine izdvojeno je oko 10 miliona za izgradnju manjeg pogona „Krajinalijek" u kojem se zaposlilo 30 radnika. Do kraja ove godine završiće se i tvornica sportske dječije konfekcije u kojoj će se zaposliti oko 150 mladih radnika.

U društveno-političkim i organizacijama udruženog rada odvijaju se pripreme za upis narodnog zajma za zapošljavanje. Analiziraju se mogućnosti izgradnje onih kapaciteta koji bi imali sigurniju proizvodnu perspektivu i efikasnije poslovanje. Korekcijom društveno-ekonomskog razvoja ove opštine za naredni petogodišnji period predviđaju se vlastita kao i sredstva narodnog zajma. Najviše će se usmjeriti u proširenje postojećih kapaciteta i jačanje materijalne osnove. Uložiće se napori u pravcu razvoja i jačanja male privrede u okviru većih privrednih kapaciteta.

Kao i u drugim, tako i u ovoj opštini vodiće se akcija da se plasiraju oni programi koji će uticati na jačanje privrednog potencijala, većeg izvoza i produktivnosti. U društvenim djelatnostima zadržaće se sporiji razvoj i ulagaće se u najneophodnije objekte u školstvu, zdravstvu i komunalnoj djelatnosti.

S. MILIJEVIĆ

PRNJAVOR

Programi čekaju sredstva

- Tvornica „Sloga" predvida izgradnju pogona za proizvodnju đonova i gornjih dijelova obuće, a kožara planira uvođenje postrojenja za proizvodnju organskih đubriva ● „Metalka" i OOUR „Primarna prerada drveta" takođe nude projekte čija bi realizacija značila nova radna mjesta

Bro nezaposlenih u prnjavorskoj opštini stalno se povećava i na zaposlenje čeka više od 2100 uglavnom mladih i kvalifikovanih radnika. Ono što posebno zabrinjava je činjenica da je sve više srednjoškolaca, ali i onih s višom i visokom školom, koji čekaju na zaposlenje. Zapošljavanje je nešto intenzivirano ove godine i do sada je posao dobilo 450 novih radnika i to znatnijim dijelom, zahvaljujući puštanju u rad nove tvornice i konfekcije, što je jedini proizvodni pogon ovdje izgrađen posljednjih godina. Treba istaći da privreda nije imala kvalitetnih programa, ali ni sredstava za investiranje. U posljednjih godinu dana situacija se promijenila i više kolektiva već sada ima atraktivne programe razvoja.

Sa stanovišta većeg zapošljavanja i korištenja sredstava narodnog zajma za zapošljavanje posebno je interesantan program Tvornice obuće „Sloga" kojim se predviđa izgradnja pogona za proizvodnju đonova i' gornjih dijelova obuće gdje bi zaposlenje dobilo oko 400 novih radnika. Tvornica koža planira proširenje i uvođenje u proizvodnju organskih đubriva, a „Primarna prerada drveta" pogona za postakljivanje za potrebe ŠIPAD-a.

Novi program pripremila je i „Metalka", te organizacije iz oblasti primarne poljoprivredne proizvodnje i prerade. Kako smo informisani, u Izvršnom odboru SO konačno će doći i do dugo najavljivane izgradnje jednog UNIS-ovog pogona. Ovdje takođe naglašavaju da će se sredstva narodnog zajma koristiti isključivo u privredi i to za one programe koji obezbjeđuju veće zapošljavanje i stabilno poslovanje.

M. MARINKOVIĆ

SRBAC

Vlastite sirovine temelj

- Komuna će svoj razvoj temeljiti na prirodnim potencijalima i vlastitoj sirovinskoj osnovi, ali su zato neophodni odgovarajući programi ● Konstatuje se, međutim, da se u startu kasni što je i upozorenje da se mora brže raditi na stvaranju takvih projekata koji će moći da udovolje kriterijima kad je u pitanju dinar narodnog zajma

Nedostatak jasnih i konkretnih programa koji obećavaju najviše radnih mjesta osnovni je i najveći problem kojim Srpčani ulaze u akciju raspisivanja narodnog zajma i zavođenja samodoprinosa za zapošljavanje. Ovo je podvučeno na startu akcije, na nedavnoj sjednici izvršnih organa društveno-političkih organizacija komune gdje je naglašena puna odgovornost svih subjekata planiranja kojima je dato u zadatak da se s takvim programima što prije pojave.

Ono što je za sada izvjesno jest da će komuna svoj razvoj u narednom petogodištu temeljiti na prirodnim potencijalima i vlastitoj sirovinskoj osnovi. Uz to težiće se proširenju i boljem iskorištavanju instaliranih privrednih kapaciteta, što praktično znači da će razvojni programi biti zasnivani na razvoju agroindustrijskog kompleksa, rudarstva, drvopreradivačke, tekstilne, hemijske industrije i nekim drugim oblastima. U narednom srednjoročnom periodu na području ove komune trebalo bi da se obezbijedi oko 1500 novih radnih mjesta uz godišnju stopu zapošljavanja od osam posto.

Jednodušna je ocjena da valja težiti otvaranju što jeftinijih radnih mjesta, a to znači da će se podizati manji kapaciteti. Vodiće se računa i o lokaciji takvih kapaciteta koje, kako se ovdje naglašava, treba podizati izvan opštinskog centra. Izgradnjom tekstilnog pogona sa 50 zaposlenih radnika u mjesnoj zajednici Bajinci i podizanjem još dva ista takva do kraja ove i početkom naredne godine u Starom Martincu i Donjoj Lepenici, stečena su dobra početna iskustva koja u svakom slučaju treba nastaviti.

Očekuje se da će ideja o zajmu i samodoprinosu naići na punu podršku radnih ljudi i građana jer solidarnost, izdvajanje iz budžeta vlastitog domaćinstva i odricanje, u srbačkoj opštini se već formirala kao način djelovanja za bolje sutra.

Ž. ŠARIĆ

TVORNICA OBUĆE „BOSNA" DO KRAJA GODINE

Sačuvati povjerenje kupca

- Do kraja godine gotovo svi „Bosnini" kapaciteti su zauzeti poslovima za izvoz, pa se računa na vrijednost proizvodnje od 23,5 miliona dolara.

Ako je suditi po rezultatima proizvodnje i plasmana na domaćem i inostranom tržištu za proteklih devet mjeseci (obrada finansijskih pokazatelja još je u toku), Tvornica obuće „Bosna" iz Banjaluke ima sve izglede da se, ukollko tako nastavi u preostala tri mjeseca, i ove godine svrsta među najuspješnije, kako u Kombinatu „Krajišnik", tako i na području opštine.

Međutim, ove kao i ranijih godina, poslovanje se odvija u složenim uslovima, naročito u pogledu redovnog snabdijevanja proizvodnje repromaterijalima koji su za obućarsku industriju već dugo deficitarni. Ipak, stalnom mobilnošću, problemi ovakve prirode rješavani su u hodu, pa izvršenje planskih zadataka nije došlo u pitanje. Tome je, svakako, pored angažovanja nabavne službe i usklađivanja organizacije posla sa dinamikom dopremanja sirovina, značajno doprinijelo i pojedinačno zalaganje svakog radnika. Ovdje se već odomaćilo shvatanje da raditi treba kad posla ima i kad su u pitanju ugovoreni rokovi isporuke, bez obzira na radno vrijeme i dane odmora. Stoga nerijetko mašine u „Bosni" ne miruju ni subotom ni nedjeljom.

Ove godine došlo je do znatnijih izmjena u strukturi proizvodnje u smislu povećanja obima onih vrsta obuće u koju se ugrađuje više materijala i rada (čizmice, na primjer), tako da manji broj proizvedenih pari ne znači smanjenje proizvodnje. Naprotiv, od početka godine ovdje je proizvedeno milion i 867 hiljada pari cipela, što je za 11 posto više nego u istom periodu prošle godine, mada je broj proizvedenih pari obuće manji za tri procenta.

Osamdeset posto devetomjesečne proizvodnje plasirano je na inostrano tržište pa je realizacija izvoza za dva procenta veća od plana. Vrijednost izvezene obuće za 19 posto je veća od prošlogodišnje i iznosi 17 miliona i 152 hiljade dolara. Od toga je na klirinško područje izvezeno blizu 14 i po miliona, a ostalih dva miliona i 682 hiljade dolara realizovano je na zapadnom tržištu. I do kraja godine svi kapaciteti su zauzeti, uglavnom, poslovima za izvoz, pa se računa do kraja godine na izvoz obuće u vrijednosti 23,5 miliona dolara, od čega na konvertibilno tržište 4,3 miliona.

Kad je riječ o izvozu na Zapad osnovni problem predstavlja disparitet cijena osnovne sirovine. Cijena domaće kože dva i po puta je veća nego uvozne. Zato su u posljednje vrijeme izraženija nastojanja da se više orijentišemo na takozvane „lohn" poslove u kojima se materijal dobija od kupca - objašnjavaju u „Bosni" svoja najnovija opredjeljenja u rješavanju velikog raskoraka između cijena sirovina i gotovih proizvoda. Osim toga, za uvoz kože koriste se i kratkoročni robni krediti, mada je njihova realizacija veoma komplikovana.

Pored teškoća u snabdijevanju osnovnom sirovinom prisutni su i dalje problemi oko redovnog snabdijevanja domaćim materijalima. Međutim, do sad se uspijevalo da se, uz kvalitet održe i rokovi isporuke za inostranstvo, što je takođe jedan od imperativa daljeg unapređivanja i proširenja saradnje sa stranim partnerima i sticanja njihovog povjerenja.

N. STANOJEVIĆ - FAJKOVIĆ

NEUSLOVNI PROSTORI SLUŽBE ZA SOCIJALNI RAD U BANJALUČKOM „ENERGOMONTU"

Bliže radnicima!

- Radnici žele da govore u povjerenju o svojim nevoljama, da to što kažu socijalnom radniku ne čuje niko više - Bez uslovnih prostorija, u kancelariji sa ljudima drugih struka, služba za socijalni rad ne može steći povjerenje onih koji joj se obraćaju

Nedostatak kancelarijskog prostora u poslovnoj zgradi Radne organizacije „Energomont", i skorašnji nehatan potez vozača u ovom kolektivu kad su na hodnik iznijeli sto socijalnog radnika ***Rajke Pešić****, sa dokumentacijom o radnicima koji su u njenom tretmanu, nameću pitanje: kako dalje da obavlja svoj posao?*

„Problem" je trajao danima. Sto na hodniku. Socijalni radnik bez uslova za rad. A onda je sto vraćen u kancelariju gdje radi još nekoliko ljudi i gdje socijalni radnik objektivno ne može obavljati svoj dio posla. Rajki Pešić se radnici obraćaju lično i samo njoj iznose svoje probleme - porodične, zdravstvene, poslovne... Sve to ostaje u dokumentaciji socijalnog radnika, ali on nema gdje da je čuva.

U toj istoj zgradi u računovodstvu radi 28 službenika. Tu su još mašine, digitroni. U Radnoj zajednici zajedničkih službi „Energomonta" samo rukovodilac RZZP i sekretarica imaju svoje prostorije.

- Novom reorganizacijom Radne organizacije ova radna zajednica (biće još jedina za finansijske i komercijalne poslove) je morale primiti trideset radnika i naći im prostor za rad, a samo smo dobili jednu prostoriju. Problem se odmah pojavio gdje smjestiti socijalnog radnika i njemu obezbijediti uslove za rad. Znamo kakav je to posao, koliko je osjetljiv. U ovim uslovima jedino što možemo je da pregradimo prostorije da bi se koliko toliko riješio problem radnih uslova za Rajku Pešić - kaže Zoran Joldžić, rukovodilac ove radne zajednice.

Šta o svemu kaže socijalni radnik?

- Tražim, prije ostalog, da radnici koji mi se povjeravaju imaju puno povjerenje u mene, da mi se ne žale po hodnicima, ulazima, da znaju da ono što su rekli meni, niko više nije čuo. Moja saradnja, takođe, s medicinskim osobljem u ambulanti u zgradi je obavezna. Mi moramo tijesno sarađivati. Čak bi bilo poželjno da radni prostori medicinskih radnika i moji budu blizu. U pitanju su bolovanja, ocjene radne sposobnosti... - kaže Rajka.

Ima li i drugih zapreka?

- Nema nikakvih smetnji u radu socijalnog radnika, osim neriješenog prostora za obavljanje tog posla. Kolektiv je specifičan, dosta radnika je na terenu. Kod kuće su ostale njihove porodice, djeca. Moramo pomoći koliko se može u ovim uslovima, veli ***Brane Nikolić****, rukovodilac pravnih, kadrovskih i opštih poslova u Radnoj zajednici i neposredni rukovodilac socijalnog radnika.*

P. MATAVULJ

NOVI ZAKONSKI PRIJEDLOZI

Zalihe uskraćuju kredite

● *Ukupne zalihe jugoslovenskih organizacija udruženog rada sredinom godine povećane su u odnosu na prošlogodišnje prvo polugodište za 87,7 odsto, a zalihe gotovih proizvoda porasle su čak za 122,5 procenata*

BEOGRAD, 22. oktobra (Tanjug) — Banke neće moći davati kredite za obrtna sredstva, po bilo kom osnovu, organizacijama udruženog rada koje održavaju zalihe gotovih proizvoda iznad normalnog radnog nivoa, osim ako su u pitanju sezonske zalihe u čijem kreditiranju učestvuje primarna emisija. Tako glasi jedna od bitnih odredaba odluke o izmjeni i dopuni odluke o ciljevima i zadacima zajedničke emisione i novčane politike i zajedničkih osnova kreditne politike u 1985. koja je danas dostavljena Skupštini Jugoslavije.

Zabranom kreditiranja, u smislu predloženih izmjena, smatra se obustavljanje davanja novih kredita za obrtna sredstva, uključujući i obnavljanje dospjelih kredita, odnosno produžavanje roka njihovog vraćanja, kao i preduzimanje mjera za naplatu već iskorišćenih kredita za te namjene, zakon obavezuje Savezno izvršno vijeće da utvrdi kriterijume za normalni radni nivo zaliha, modalitete, dinamiku i druge bitne uslove za primjenu ovih zakonskih odredaba.

Prema podacima iz periodičnog obračuna organizacija udruženog rada za prvih šest mjeseci ove godine, ukupne zalihe su povećane, u odnosu na isti vremenski period prethodne godine, za 87,7 odsto, dok su, u tom okviru, zalihe gotovih proizvoda povećane čak za 122,5 odsto. Uz ovo ide i konstatacija da se najveći porast zaliha gotovih proizvoda javlja kod OOUR-a koji istovremeno sa porastom obima zaliha povećavaju i cijene.

Imajući u vidu ovako visok rast zaliha gotovih proizvoda, ocijenjeno je da treba obustaviti kreditiranje obrtnih sredstava OUR-a koji povećavaju zalihe iznad normalnog radnog nivoa. Zbog toga se i predlažu ove izmjene u odluci o zajedničkoj emisionoj i novčanoj politici i to po skraćenom postupku pošto je do kraja godine ostalo nešto više od dva mjeseca.

GORKA PRIČA O KUKURUZU

Niko neće „robu nad robama"

● *O kukuruzu se sasvim drukčije govorilo dok nije počeo otkup, a sada odjednom kao da nikome nije potreban, jer mu nastoje sniziti cijenu ispod ekonomske*

NOVI SAD, 22. oktobra (Tanjug) — Šta se to dogodilo da kukuruz za kojim je netako davno bila prava jagma u zemlji i za čiju se cijenu tako reći nije pitalo, gotovo preko noći maltene izgubi svojstvo robe? Ono što je najčudnije u svemu tome, jeste da se to dešava u vrijeme kada je suša sa jugoslovenskih polja odnijela znatan dio ljetine, a naročito smanjila proizvodnju stočne hrane.

Još nedavno smo na sva usta govorili euforično kako je „hrana naša nafta", kukuruz „roba nad robama", sigurna deviza za koju se na svim meridijanima može kupiti sve, najveća „jugoslovenska fabrika pod otvorenim nebom", u kojoj je zaposleno oko tri miliona ljudi, pojedinačno najvredniji proizvod jugoslovenske privrede. Još prije tri mjeseca, a posebno pred početak ovogodišnje berbe, kada je Vojvodina bila samo nagovijestila mogućnost za izvoz milion tona kukuruza, iz raznih krajeva naše zemlje stizala su „upozorenja" i ovo pitanje podizala na razinu „nacionalnog interesa" koje ne smije biti ugroženo, pa se nerijetko i politizovalo.

Međutim, čim je počela ovogodišnja berba i kada je ponuda novog a i starog kukuruza iz seoskih čardaka počela da raste „žuto zlato" počelo je da gubi sjaj i, evo, danas ima tamnu boju. Najednom, kao da kukuruz nikome nije potreban, sudeći po pokušajima kupaca da mu otkupnu cijenu smanje ispod ekonomske, ispod linije čak cijene koštanja. Počelo se da manipuliše „vlagom" neki su od toga čitavu doktrinu razradili, sve radi toga da bi se zakinulo od zemljoradnika, od proizvođača kukuruza koji je sada izložen vjetrometini. Do ovog časa, osim Pokrajinske direkcije, ne javljaju se ili se bar ne žure čak ni republičke robne rezerve.

To što se zbiva sa kukuruzom samo potvrđuje odavno znanu istinu da do danas nemamo ni čvrstu politiku proizvodnje hrane, pogotovo ne razrađenu po proizvodima, i da nam je domaće tržište nestabilno i nesređeno, izloženo ćudima stihije. Danas je ovo gorka priča o kukuruzu, a već sutra to isto može da se dogodi sa pšenicom ili bilo kojim drugim poljoprivrednim proizvodom, čime se potire ono što je zapisano u dugoročnom programu ekonomske stabilizacije. Zar nisu prije toga bile dovoljno ubedljive pouke sa šećerom i mesom?

Jovan VAVIĆ

PREDSJEDNIŠTVO GK SSRN BEOGRADA

PODRŠKA OLIMPIJADI

BEOGRAD, 22. oktobra (Tanjug) — Predsjedništvo Gradske konferencije SSRN Beograda podržalo je prijedlog da se Beograd kandiduje za organizaciju olimpijskih igara 1992. godine, o čemu će zadnju riječ 31. oktobra dati delegati sva tri vijeća Skupštine grada. Ovakvo opredjeljenje Predsjedništva Socijalističkog saveza Beograda zasniva se na tome da se kroz dosadašnje analize pokazalo da bi se olimpijada organizovala na bazi samofinansiranja i da bi se njenom organizacijom u našem glavnom gradu, koji već ima niz pogodosti za realizaciju tog značajnog sportskog, političkog, privrednog i kulturnog događaja, mogla riješiti neka vitalna pitanja daljeg razvoja grada. Uz to, mogu se ostvariti i drugi efekti ekonomskog karaktera, jer bi olimpijada imala uticaja i na izvoznu orijentaciju privrede, a omogućila bi razvoj turizma, ukupne privrede i sporta.

PRIMJERI

Uče, zarađuju i samoupravljaju

● *Praktično svi od oko 1200 učenika zeničke Metalske škole „10. oktobar" članovi su školske zadruge koja je značajan partner ovdašnjoj Željezari, Premizu i drugim radnim organizacijama*

ZENICA, 22. oktobra (Tanjug) — Metalska škola - „10. oktobar" u Zenici za proteklih 40 godina postojanja i rada, stasala je u najpoznatiju školsku ustanovu ove vrste u našoj zemlji. Do sada je „proizvela" više od 15 hiljada mladih kvalifikovanih majstora svih vrsta metalske struke, od kojih su mnogi danas poznati i priznati vrhunski stručnjaci, majstori, inženjeri, doktori nauka, akademici...

I po nečemu drugom ova škola nosi primat. Nadaleko je postala poznata i po svojoj školskoj zadruzi, prvoj takve vrste u Bosni i Hercegovini, gdje se uporedo uči, zarađuje i samoupravlja i koja je do sada za svoju aktivnost primila najveća društvena priznanja za ovu oblast.

Bezmalo svi od oko 1.200 učenika ove škole članovi su zadruge. Oni su značajan partner ovdašnjoj Željezari, Premizu i nekim drugim radnim organizacijama za koje proizvode razne mašinske i druge rezervne dijelove, pa čak vrše i kompletne remonte pojedinih postrojenja. Đaci zadrugari tako i poslije časova praktične i programske nastave, u slobodnom vremenu stečeno znanje primjenjuju u praksi i tako zarađuju, za sebe i školu. Zadrugom rukovodi skupština, koja na delegatskom principu sačinjavaju učenici i nastavnici. Oni odlučuju šta će se i po kojoj cijeni raditi i kako će se zarađeno trošiti. Samoupravljaju kao u svakoj radnoj organizaciji.

Sve vannastavne aktivnosti škole, ekskurzije, sportska i druga takmičenja među učenicima i školama, pomoć siromašnim đacima, zatim jednokratne pomoći učenicima i drugo, finansiraju se od zarade zadrugara. Za koju godinu, ovdje ocjenjuju, da bi na ovaj način rada mogli da preuzmu i potpuno finansiranje škole. Međutim, vrednije od toga je činjenica što učenici ove škole, ovako obrazovani, odlaze u udruženi rad kao „pečeni" majstori, koji znaju kako treba raditi i kolika je cijena toga rada ali i vrsni samoupravljači, koji su dohodak i njegovu raspodjelu imali kao praktičan predmet nekoliko godina.

STRATEGIJA TEHNOLOŠKOG RAZVOJA

Blizu ili daleko

● *Opravdana je opaska da više od 800 hiljada inženjera i tehničara u našoj zemlji čini solidan oslonac za poduhvat bilo koje vrste, ali organizacija posla nije nam jača strana*

BEOGRAD, 22. oktobra (Tanjug) — Dvodnevno savjetovanje o strategiji tehnološkog razvoja, održano 14. i 15. oktobra u Beogradu, samo je još jedan u nizu skupova te vrste. Ipak, sada je jasno da se prava, prihvatljiva i ostvarljiva koncepcija još traži iako se predugo o njoj raspravlja. Čak toliko dugo da bi manje upućeni mogli pomisliti da se stiglo bar na pola puta. Ko zna po koji put ne izostaju konstatacije da je tehnološki jaz između naše zemlje i razvijenog svijeta sve veći, da je jugoslovenska nauka ustinjena i sa privredom nepovezana. Izražava se i bojazan da bi smo umjesto jedne mogli dobiti osam strategija, što vjerovatno ne bi vodilo krajnjem cilju - bržem uključivanju privrede u svjetske ekonomske tokove.

Bez savremene tehnologije izostaće izvozna agresivnost. U jednom trenutku, krajem protekle decenije, učešće jugoslovenskog izvoza u međunarodnoj robnoj razmjeni palo je na 0,44 od nekadašnjih oko 0,60 odsto. Dakle, obim međunarodne robne razmjene se povećava, a nama od svega jedva da pripada nekakav djelić od toga. Očigledno je da je promjena položaja naše privrede u međunarodnoj podeli rada neizbježna, a to se može postići jedino širenjem tržišta i povećanjem proizvodnje uz neminovno stavljanje akcenta na kvalitet o kome upravo počinje ozbiljnije da se raspravlja. Nije povoljno saznanje da iz 41 zemlje stižu reklamacije na robu koja se naprosto vraća izvoznicima, odnosno proizvođačima. Da li i tu ima udjela zastarjela tehnologija, odsustvo organizovane kontrole kvaliteta ili su u pitanju i drugi efekti.

Vrijednost društvenog prozvoda u svijetu protekle godine dostigla je 11.000 milijardi dolara. Oko 3.000 milijardi dolara otpada na međunarodnu robnu razmjenu. Izvjesno je da naših 12 milijardi dolara izvoza predstavljaju krajnje skroman domet. Ukoliko izostanu kvalitativni faktori privređivanja - produktivnost, ekonomičnost i slično, koji dijelom mogu da budu i rezultat korišćenja savremenih tehničkih i tehnoloških rješenja, sasvim je sigurno da brži izlazak na svjetsko tržište neće biti lak. Iskustvo pokazuje da transfer tehnologije nije do sada tekao bez prepreka. Mnogi zaključci se svode na procjenu da je povećana zavisnost od inostranstva, iako je proteklih godina utrošeno 12 do 16 miilijardi dolara za nabavku savremene opreme. Ponekad je dolazilo do prve disharmonije. Gradnja nekog objekta trajala je nedozvoljeno dugo, pa su nove mašine zastarijevale prije puštanja u probni rad. Opravdana je opaska da više od 800.000 inženjera i tehničara u našoj zemlji čini solidan oslonac za poduhvat bilo koje vrste, ali organizacija posla nije nam jača strana.

Oslonac na vlastite snage u što je moguće većoj mjeri jedna je od namjera i zapisana je u dugoročnom programu ekonomske stabilizacije. Ima mišljenja da najprije treba provesti tehničko-tehnološku sanaciju. Tek zatim bi moglo da se krene u razvoj sopstvene tehnologije sa izrazitijim osloncem na vlastito znanje. Možda još niko nije do tančina izačunao u koje svrhe su utrošene velike svote dolara, a stanje tehnologije ostalo je nezadovoljavajuće. U pojedinim granama mašine su stare i po dvije decenije. Nova sredstva nije lako pribaviti, zbog velike spoljne zaduženosti i unutrašnje besparice. Ostaje bez sumnje prioritetan zadatak da se dođe do primjenljive strategije tehnološkog razvoja koja ne bi smjela da predstavlja dokument za pokazivanje već za praktičnu primjenu s tim da doprinese smanjivanju zavisnosti od inostranstva. Ako bi trebalo dati odgovor da li je nova strategija tehnološkog razvoja blizu ili daleko, mnogo bi se jedino reći da, ipak, ne stoji nadohovat ruke što, s obzirom na ambicije u novom srednjoročnom planu i do 2000. godine, nije dobro. Zato i treba požuriti da se sa globalnih rasprava pređe na konretne prijedloge i rješenja.

TRI DECENIJE JUGOBANKE

U službi udruženog rada

● *Organizovana u 24 osnovne banke sa 387 filijala, ekspozitura i drugih organizacionih oblika u kojima je zaposleno jedanaest hiljada ljudi, ova finansijska organizacija razgranatom mrežom praktično pokriva cijelu teritoriju zemlje*

BEOGRAD, 22. oktobra (Tanjug) — Baš u trenutku kada proslavlja tri decenije postojanja Jugobanka - Udružena banka priprema novi srednjoročni plan i dugoročnu projekciju praćenja potreba privrede. Sadašnji potencijal od 2.661 milijarde dinara omogućava najprije „podupiranje" izvozne ekspanzije, ali i pripremu proizvodnje za izvoz, kakav je sada, na primjer, slučaj sa automobilom „jugo" za američko tržište. U ovom slučaju Jugobanka je jedan od učesnika u lancu realizacije čitavog programa - rečeno je danas na konferenciji za štampu kojoj je pored predsjednika Poslovodnog odbora Branislava Penezića prisustvovao i prvi generalni direktor Toma Granfil.

Organizovana u 24 osnovne banke sa 387 filijala, ekspozitura i drugih organizacionih oblika u kojima je zaposleno 11 hiljada ljudi Jugobanka praktično pokriva razgranatom mrežom čitavu teritoriju zemlje od Ljubljane do Skoplja, djelujući preko agencije u Njujorku i većeg broja predstavništava i u inostranstvu. Cilj je da pruži podršku tamošnjim isturenim punktovima udruženog rada iz cijele zemlje. Poslovnim vezama i prepiskama sa 1.529 inostranih banaka i 1.811 njihovih filijala održava se saradnja sa 130 zemalja.

U toku tri decenije najveći kapital je, naglašeno je u razgovoru sa novinarima, neokrnjeni renome. Jugobanka je na vrijeme izmirivala sve dospjele obaveze, plaćajući nerijetko račune i za druge, tako da sada po raznim osnovama potražuje od organizacija udruženog rada nekih banaka i slično oko 200 miliona dolara. Tijesna saradnja sa stanovništvom doprinijela je da Jugobanka postane stjecište štediša. Njihovi ulozi čine velik oslonac Jugobanke i privrede. Nema razloga da tako ne bude i u godinama koje dolaze.

ISTRAŽIVANJE NAFTE U CRNOJ GORI

ZAJEDNIČKI I TEMELJITO

● *Na značajnom poslu naći će se stručnjaci i radnici zagrebačkog „Ina-naftaplina", novosadskog „Naftagasa" i kotorskog „Jugopetrola"*

ZAGREB, 22. oktobra — Zagrebački „Ina-naftaplin" istraživaće zajedno sa novosadskim „Naftagasom" i kotorskim „Jugopetrolom" naftu i plin na Crnogorskom primorju. Sporazum o tom zajedničkom programu tri naše radne organizacije otpisaće idućeg mjeseca, i u njemu će precizirati obaveze. Računa se da će „Ina-naftaplin" i „Naftagas" uložiti po 30 posto, a „Jugopetrol" 40 posto sredstava za istraživanje - javlja Tanjug.

U taj posao ući će se i sa vlastitim platformama za istraživanje nafte i plina, a programom se predviđa da će taj posao u Crnogorskom primorju trajati pet godina.

U prve tri godine, kako piše list SOUR-a „Ine" proveće se seizmička istraživanja i elektronička obrada podataka a nakon toga će se prići istražnom bušenju.

Dosadašnja istraživanja na jadranskom podmorju u Crnoj Gori ukazuju na mogućnost pronalaska novih rezervi ugljikovodika što je najbolji indikator postojanja nafte i plina u tom području.

AKTIVNOST RADOVANA VLAJKOVIĆA U NJUJORKU

Široka razmjena mišljenja

● *Predsjednik Predsjedništva SFRJ razgovarao s državnicima iz Finske, Mađarske i Zambije*

UJEDINJENE NACIJE, 22. oktobra (Tanjug) - Predsjednik Predsjedništva SFRJ Radovan Vlajković susreo se juče sa više državnika koji u Njujorku učestvuju u obilježavanju četiri decenije djelovanja Ujedinjenih nacija.

Za jugoslovenskog predsjednika priredio je ručak finski predsjednik Koivisto što je bila prilika za široku razmjenu mišljenja o pitanjima evropske bezbjednosti, temama na dnevnom redu zasjedanja Generalne skupštine, odnosima Istok-Zapad, međunarodnim ekonomskim nevoljama i posebno dugovima kao i drugim pitanjima od obostranog interesa.

Sagovornici su zaključili da ekonomski odnosi zaostaju za političkim. Dogovoreno je da se pronađu podsticaji za proširenje privrednih veza za šta, prema ocjeni obje strane, postoje značajne neiskorišćene mogućnosti.

Predsjednik Predsjedništva SFRJ susreo se i s predsjednikom Predsjedničkog savjeta Mađarske Palom Lošoncijem. Šefovi država dvije prijateljske susjedne i socijalističke zemlje obavijestili su jedan drugog o unutrašnjem razvoju u svojim zemljama kao i o spoljnopolitičkim akcijama koje preduzimaju. I ovdje je takođe bilo riječi o unapređenju bilateralnih odnosa kao i o nekim međunarodnim temama.

S predsjednikom Zambije Kenetom Kaundom ,sa kojim se Radovan Vlajković ove godine sastaje već drugi put, najviše se govorilo o akcijama nesvrstanih i o načinima oživotvorenja zaključaka sa posljednjih skupova ove grupe zemalja.

Zambijski predsjednik i predsjednik Predsjedništva SFRJ ocijenili su stanje u Južnoj Africi eksplozivnim i ukazali na potrebu što hitnijeg rješenja u smislu davanja nezavisnosti Namibiji i priznavanja prava crnačke većine u Južnoafričkoj Republici.

Kaunda i Vlajković su razmotrili i stanje bilateralnih odnosa zaključivši da se oni svestrano i uspješno razvijaju.

Predsjednik Predsjedništva SFRJ pratio je danas i rad Generalne skupštine.

Radovan Vlajković se sinoć susreo i sa grupom jugoslovenskih privrednika koji su ga obavijestili o svojoj aktivnosti, a naročito o naporima za povećanje jugoslovenskog izvoza na američko tržište.

MULTINACIONALNE KOMPANIJE MOGU POMOĆI U RUŠENJU APARTHEJDA

TREBA ZAVRNUTI SLAVINE

● *Odbor javnog svjedočenja koji je naimenovao Peres de Kueljar smatra da je potrebno da multinacionalne kompanije koje djeluju u Južnoj Africi prekinu nove investicije, davanje novih zajmova, izvoznih kredita i licencnih ugovora, da prestanu politiku segregacije ili da se odmah povuku iz te zemlje*

BEOGRAD, 22. oktobra - Multinacionalne kompanije treba aktivno da pomognu ukidanje aparthejda, ili da se povuku iz Južne Afrike. Ta preporuka sadržana je u izvještaju Odbora javnog svjedočenja o aktivnostima multinacionalnih kompanija u Južnoj Africi i Namibiji, održanom nedavno u Njujorku.

U izvještaju pod naslovom „Multinacionalne kompanije, Južna Afrika i Namibija: Ukidanje aparthejda i obezbjeđenje Namibiji mogućnosti za samoopredijeljenje" - koje će biti podnesen Generalnoj skupštini UN - Odbour predlaže svjetski program za okončanje aparthejda i okupacije Namibije. Prema tom programu, potrebno je da multinacionalne kompanije, koje djeluju u Južnoj Africi, prekinu nove investicije, davanje novih zajmova, izvoznih kredita i licencnih ugovora, da prestanu politiku segregacije ili da se odmah povuku iz te zemlje.

Niz pravednih prijedloga

Odbor je sačinio izvještaj sumirajući „obimne informacije" i „različita gledanja" ispoljena tokom javnog svjedočenja o kompanijama i na jugu Afrike održanom od 16. do 20. septembra u sjedištu UN u Njujorku. U javnom svjedočenju učestvovali su predstavnici različitih tijela UN, specijalizovanih vladinih i nevladinih organizacija, predstavnici oslobodilačkih pokreta na jugu Afrike, predstavnici nacionalnih i međunarodnih privrednih komora i drugi. Multinacionalne kompanije su, u neznatnom broju, podnijele svoja pismena svjedočenja, dok su sve listom odbile učešće na njujorškom skupu, pod izgovorom da sumnjaju u njegovu objektivnost.

Ocjenjujući da multinacionalne kompanije mogu pomoći u rušenju aparthejda, kako same tvrde, Odbor ne zahtijeva da se sve kompanije povuku iz Južne Afrike, već smatra da je trenutno povlačenje investicija potrebno „samo u onim aktivnostima koje neposredno doprinose održavanju sistema aparthejda i od onih kompanija koje izvlače korist od nezakonite okupacije Namibije". Odbor preporučuje da sve kompanije koje proizvode za sektor vojske, policije i snage državne bezbjednosti odmah povuku svoje investicije iz Južne Afrike.

U pogledu uloge multinacionalnih kompanija koje ostaju u Južnoj Africi, Odbor preporučuje da one ne isporučuju vojnu i drugu opremu koja bi mogla da se upotrijebi u održanju aparthejda, ili u okupaciji Namibije i da primene radne odnose čiji je cilj ukidanje aparthejda. Drugim riječima, da uvedu princip jednakih plata i prava za isti rad, da radnicima omoguće da žive sa svojim porodicama, da priznaju crne sindikate itd.

U odboru ugledne ličnosti

Odbor, takođe, predlaže da se zabrani prodaja nuklearne i srodne robe i usluga bilo kome u Južnoj Africi. Posebna pažnja u izvještaju Odbora posvećena je Namibiji. U vezi s dekretom broj 1 Savjeta za Namibiju iz 1974. godine, Odbor predlaže da sve strane kompanije i njihovi ogranci obustave aktivnosti u Namibiji, osim ako njihova glavna sjedišta nisu sklopila ugovore sa Savjetom. Takođe se predlaže da se finansijska dobit od poslova u Namibiji uplati u korist Savjeta kao staratelja buduće vlade Namibije, kao i da multinacionalne kompanije ne plaćaju vladi Južne Afrike poreze i druge oblike „privredne rente" na ime poslova u Namibiji.

Većina preporuka sadržanih u izvještaju odnosi se na više od hiljadu multinacionalnih kompanija koje posluju u Južnoj Africi. Među njima, najviše je (više od 400) onih koje imaju sjedište u SAD, dok je većina drugih iz Velike Britanije, SR Njemačke i drugih zemalja Zapada.

Odbor javnog svjedočenja o djelatnosti multinacionalnih kompanija u Južnoj Africi i Namibiji naimenovao je generalni sekretar UN Peres de Kueljar. Tim 11-članim tijelom međunarodno poznatih ličnosti predsjedavao je bivši australijski premijer Malkolm Frejzer. U Odboru su, između ostalih, bili i bivši generalni sekretar UNKTAD-a Gamani Korea, dobitnik Nobelove nagrade za mir, Argentinac Adolfo Porez Eskvivel i član Predsjedništva SR Slovenije i bivši izvršni sekretar Ekonomske komisije UN za Evropu Janez Stanovnik.

Mira Popović-Strika

ZASJEDANJE POLITIČKO-KONSULTATIVNOG KOMITETA VARŠAVSKOG UGOVORA

Iza zatvorenih vrata

● *Na kraju zasjedanja biće objavljen zajednički dokument u kome mogu da budu date nove inicijative za smirivanje trke u naoružavanju, posebno nuklearnom, protiv militarizacije kosmosa i za oživljavanje detanta*

SOFIJA, 22. oktobra (Tanjug) - Političko-konsultativni komitet zemalja Varšavskog ugovora počeo je danas zasjedanje u Sofiji razmatranjem aktuelnih međunarodnih problema radi usklađivanja zajedničkih stavova na spoljnopolitičkom planu i utvrđivanja strategije ovog vojnog-političkog saveza u narednom periodu.

U delegacijama, koje predvode šefovi partija, takođe se nalaze predsjednici vlada i ministri odbrane i spoljnih poslova. Na samitu učestvuje i glavnokomandujući ujedinjenih oružanih snaga Varšavskog ugovora maršal Sovjetskog Saveza Viktor Kulikov.

Zasjedanje se održava iza zatvorenih vrata.

Na kraju zasjedanja biće objavljen zajednički dokument u kome mogu prema dobro obaviještenim izvorima da budu date nove inicijative za smanjivanje trke u naoružavanju.

STAV KAIRA PREMA SIRIJSKO-JORDANSKOM PRIBLIŽAVANJU

VIŠE PODOZRENJA NEGO ZADOVOLJSTVA

KAIRO, 22. oktobra - U Kairu se veoma pažljivo prate sirijsko-jordanski kontakti koji bi, kako se pretpostavlja, trebalo da se okonačju obnavljanjem diplomatskih odnosa između te dvije arapske zemlje. Dosad, međutim, zvaničnih izjava o razgovorima Damaska i Amana nije bilo, ali se iz komentara vodećih kairskih listova može lako zaključiti da sirijsko-jordansko približavanje izaziva u Kairu više podozrenja nego zadovoljstva. To podozrenje dolazi, prije svega, iz bojazni da bi eventualno uspostavljanje diplomatskih odnosa između Amana i Damaska moglo eliminisati PLO iz bliskoistočnog mirovnog procesa, zbog veoma zategnutih odnosa Sirije i Palestinske organizacije.

VIJEK I PO AFP-a

Prava „fabrika" vijesti

● *Danas više od četiri hiljade zaposlenih, među kojima je 2350 novinara, „proizvodi" dnevno oko milion riječi za oko dvanaest hiljada korisnika u Francuskoj i u inostranstvu*

PARIZ, 22. oktobra (Tanjug) - Jedna od najpoznatijih i najvećih svjetskih novinskih agencija — AFP - slavi ove sedmice 150-godišnjicu.

Osnovana davne 1835. godine, francuska novinska agencija je do 1944. godine poslovala pod imenom „Avas" po svom osnivaču Šarl-Luju Avasu. Prva vijest s naznakom „AFP" krenula je u svijet sredinom avgusta 1944. godine.

U vijeku i po postojanja, AFP je od male agencije, čiji je osnovni zadatak četrdesetih godina prošlog vijeka bio da prevodi inostrane novine za diplomate i novinare i izdaje bilten sa najvažnijim događajima u Francuskoj, prerastao u jednu od četiri najveće i najkorišćenije svjetske novinske agencije.

Danas više od četiri i po hiljade zaposlenih, među kojima je 2.350 novinara, „proizvodi" dnevno oko milion riječi za oko 12 hiljada korisnika u Francuskoj i u inostranstvu. Generalni servis francuske novinske agencije dobrim dijelom se prevodi na još pet stranih jezika - engleski, španski, arapski, portugalski i njemački.

Pored direktne pretplate oko 500 dnevnih i nedjeljnih listova, 350 radio i 200 televizijskih stanica, posredstvom 99 nacionalnih novinskih agencija, vijesti AFP-a se koriste u oko sedam hiljada listova i u emisijama oko 2.500 i 400 televizijskih stanica širom svijeta.

NEIZVJESNOST U UGANDI

Borbe se razbuktavaju

Prvi kontakti između Okelove vlade i gerilaca počeli su posredstvom tanzanijskog predsjednika Njererea

NAJROBI, 22. oktobra (Tanjug) - Teškoće borbe između trupa ugandske vlade generala Okela i gerilaca Armije nacionalnog otpora (NRA) vode se u blizini gradova Mbarara i Masaka, na jugozapadu Ugande. Ta dva ključna grada na saobraćajnici prema Zairu i Ruandi već su dva mjeseca u rukama gerilaca Joveri Musevenija. Prema izvještajima koji stižu sa fronta, dvije hiljade Okelovih vojnika, poslatih iz Kampale i opremljenih teškim naoružanjem, razbijeno je kod mosta na rijeci Katonga. Ove trupe trebalo je da probiju obruče kod vojnih logora u Masaki i Mbarari.

Na poziv ministra unutrašnjih poslova Ugande i lidera Demokratske partije Pola Semogererea juče su se na teritoriji Tanzanije sreli predsjednik Nerere i Ugandski funkcioneri.

Sa sastanka u Morongorou, o kome je izvijestio tanzanijski radio, nije izdato nikakvo saopštenje. Prvi kontakti između Okelove vlade i gerilaca počeli su posredstvom tanzanijskog predsjednika Njererea.

Pregovori su kasnije prebačeni u Najrobi, ali dvije strane tri dosadašnja susreta nisu uspjela da se dogovore oko podjele vlasti.

Kenijski predsjednik Daniel Arap Moi je upozorio juče da će pregovaračima uskratiti dalje gostoprimstvo i povući se iz uloge posrednika ukoliko u nastavku pregovora, zakazanih za naredni ponedjeljak, ne bude postignut sporazum. On je optužio i vladu generala Okela i Musevenijeve gerilce da se bore za vlast ne vodeći računa o tragediji ugandskog naroda.

Najrobijski „Nejš" javlja danas iz Kampale da je glavni grad Ugande na vijest da su pregovori ponovo odloženi zahvaćeni novim talasom panike. Kampala je praktično odsječena od zemlje, i jedini prohodan put je između glavnog grada i aerodroma Entebe na jezeru Viktorija.

NJUJORK

SPOR FEDERALNIH I NJUJORŠKIH VLASTI

OD DOPISNIKA TANJUGA

ILEGALCI U NJUJORKU

● *Gradonačelnik Njujorka Koč pozvao gradske službe da ne gone ilegalne doseljenike, jer je to „posao federalnih vlasti"*

NJUJORK, 22. oktobra - Njujorški gradonačelnik Koč pozvao je gradsku policiju i druge službe da ne gone ilegalne doseljenike jer je to „posao federalnih vlasti". Procjenjuje se da u najvećem gradu Amerike živi između 400 i 750 hiljada emigranata koji ne posjeduju ni dozvolu za boravak ni onu za rad.

Braneći ovaj neobičan nalog gradonačelnik je izjavio kako je njegova prava svrha da ohrabri useljenike u korišćenju škola i zdravstvenih ustanova kojih se inače klone „u strahu od hapšenja". Koč je naglasio da se takav nalog ne odnosi na one strance koji se bave „nezakonitom aktivnošću".

Kao što se moglo očekivati izjava gradonačelnika je privukla veliku pažnju ne samo javnosti već i imigracionih vlasti. Predstavnik ovih posljednjih Greg je, čak naglasio kako su lokalne vlasti „dužne po zakonu da pomažu federalnim vlastima u otkrivanju i proterivanju ilegalno useljenih stranaca". Federalni zvaničnik se nije zadovoljio samo objašnjenjem već je - očito prevazilazeći svoja ovlašćenja - konstatovao kako je drugačije ponašanje ne samo nerazumno već i nepatriotsko". On se čak upustio i u raspirivanje netrpeljivosti prema useljenicima bez potrebnih isprava tvrdeći kako oni „otimaju posao Njujorčanima".

Greg je još rekao kako „federalni zakoni važe za sve krajeve SAD" dodajući sa otvorenom prijetnjom da će pravni stručnjaci imigracionih vlasti ispitati da li je Kočev nalog „u skladu sa zakonom".

Imajući u vidu da se njujorški gradonačelnik nikako ne može uvrstiti u naivne političare postavlja se pitanje šta je u pozadini sukoba sa imigracionim vlastima. Mada to niko otvoreno ne kaže preovlađuje mišljenje da je posrijedi ekonomska računica. Koč ne vidi zbog čega bi iz gradske kase plaćao za gonjenje ilegalnih useljenika koji su se, mada bez papira, sasvim lijepo uključili u privredne aktivnosti posebno u domenu usluga.

Ma kako se ova prepirka završila jasno je da će u njoj najdeblji kraj izvući ilegalni emigranti. Imigracione vlasti će ih još revnosnije goniti, a poslodavci će ih - koristeći nezavidan položaj u kome se nalaze - još više ucjenjivati. Afrička poslovica da „u tuči slonova strada trava" primjenljiva je, dakle, i na drugom kontinentu.

Dušan MIKLJA

OŠTRA OSUDA NACIONALISTIČKO—HULIGANSKIH ISTUPA U SPLITU

Otvoren neprijateljski ispad

●Predstavnici državne bezbjednosti saopštili da je u ovoj godini rastureno šest nacionalističko-huliganskih grupa

SPLIT, 22. oktobra (Tanjug) — Predsjedništvo Opštinskog komiteta Saveza komunista i Komitet za opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu Splita oštro su sinoć osudili nacionalističko-huliganske ispade skupina mladih navijača „Hajduka" poslije nedjeljne nogometne utakmice između „Hajduka" i „Crvene zvezde".

„Komunisti i ostali građani Splita ne smiju i neće nikada dopustiti da se ovakvim nacionalističko-huliganskim ispadima stvori utisak u jugoslovenskoj javnosti kako Split nije ono što jeste — otvoren grad s dugim i svijetlim revolucionarnim i slobodarskim tradicijama", poručeno je s redovne sjednice ovih dvaju tijela na kojoj se razmatrala političko-bezbjednosna situacija u opštini.

Ovim i ranijim nacionalističko-huliganskim ispadima konačno je jasno da imamo ispred sebe neprijatelja, koji za svoje ciljeve koristi mlade ljude", naglasio je sekretar Predsjedništva Opštinskog komiteta Boris Malada, dodajući kako je politika ovog grada da se do kraja obračuna s nacionalizmom. On je potom primijetio da je u nedjeljnim napadima na autobus šabačke registracije, voz s navijačima „Crvene zvezde" i na pitomce Mornaričkog školskog centra isturen revanšizam za obračune s „Hajdukovim" navijačima u drugim sredinama kao eksplozivni idejni pokretač.

Predstavnici državne bezbjednosti saopštili su da je u ovoj godini rastureno 6 nacionalističko-huliganskih grupa. Međutim, naglašeno je da to nije mnogo pomoglo i da će nespokojstvo u gradu i dalje mučiti građane ako ih se ne upozna i s akcijama i motivima tih grupa, i ako se građani ne uključe u raskrinkavanje onoga što se iza toga krije. Zato je odlučeno da će se u sve osnovne partijske, omladinske i druge organizacije dostaviti potpunija informacija o djelovanju i ciljevima ovih grupa nacionalista i huligana.

OTKRIVENI NAPADAČI NA VOZ

Isti izgrednici

●Definitivna potvrda o postojanju neprijatelja koji u akcijama „podmeće" mlade ljude

SPLIT, 22. oktobra (Tanjug) — Radnici splitskog Sekretarijata unutrašnjih poslova otkrili su sve izgrednike, koji su sudjelovali u napadu na voz s navijačima „Crvene zvezde" poslije nedjeljne nogometne utakmice između „Hajduka" i beogradskog tima. Načelnik službe za operativne poslove Splitskog SUP-a Željko Gulišija kazao je da su utvrđena imena deset maloljetnika koji su kamenicama razbili dvadesetak prozorskih stakala na vozu u trenutku kada je on izlazio iz tunela na Brdima kraj Splita.

Gulišija je naveo da se radi o istim maloljetnicima koji su napali autobus šabačke registracije s grupom učenika iz Zvornika, ispred zgrade lučke kapetanije.

Uspješno se odvija i istraga nad napadačima na 12 pitomaca Mornaričkog školskog centra na sedam različitih mjesta u gradu poslije nedjeljne utakmice. Očekuje se da će se potpuna informacija o rezultatima akcije radnika splitskog SUP-a i drugih istražnih organa dati u četvrtak.

Opštinskom Sekretarijatu za unutrašnje poslove dato je veliko priznanje od strane Predsjedništva Opštinskog komiteta Saveza komunista i Komiteta za opštenarodnu obranu i društvenu samozaštitu i za pravodobne i sveobuhvatne pripreme da do incidenata povodom ove utakmice ne dođe, i za brzu i uspješnu akciju u otkrivanju izgrednika.

Nedjeljni izgredi u Splitu okvalifikovani su kao kontinuitet nacionalističko-huliganskog djelovanja i kao definitivna potvrda o postojanju neprijatelja, koji isturuje mlade ljude u akcijama. Zaključak je političkih organa u Splitu da se u ovakvim i drugim slučajevima ide odlučno u suzbijanju svih oblika nacionalističkih ispada.

Pritvor za četvoricu mladića

SPLIT, 22. oktobra (Tanjug) — Brzom intervencijom radnici splitskog Sekretarijata unutrašnjih poslova su otkrili, a istražni organi Okružnog suda odredili pritvor za četvoricu mladića za koje se osnovano sumnja da su poslije nedjeljne utakmice između „Hajduka" i „Crvene zvezde" presretali i napali skupinu pitomaca Mornaričkog školskog centra i nanijeli im lakše tjelesne povrede. Uhapšeni su **Goran Medvidović, Antonino Milano, Ivica Cindrić i Mario Smolčić.** Oni će biti optuženi za raspirivanje nacionalne, vjerske i rasne netrpeljivosti.

Načelnik za operativne poslove splitskog SUP-a Željko Gulišija informisao je sinoć na sjednici Predsjedništva Opštinskog komiteta Saveza komunista i Komiteta za opštenarodnu obranu i društvenu samozaštitu da su privedeni **Ivan Lalić i Dražen Vranješ** i da će se protiv njih dostaviti prekršajna prijava zbog izvikivanja pogrdnih nacionalističkih izraza za vrijeme nedjeljne utakmice.

Gulišija je također informisao da su radnici SUP-a pravodobno organizovanom i sveobuhvatnom akcijom u kontroli na ulazu u gradski stadion otkrili i zaplijenili jedan pištolj, te veći broj noževa i transparenata sa zabranjenim sadržajima.

Ovo su, kako je rečeno, tek prva imena onih koji će se naći u pritvoru ili će se protiv njih uputiti prekršajne prijave. Očekuje se da će se znatno proširiti lista izgrednika. Jer, kako se smatra, najmanje tri grupe s 10—20 huligana sudjelovale su u napadima na pitomce, a dvadesetak napadača je demoliralo prozore na vozu.

SAVEZNI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU

Šta je sida?

●Informacija namijenjena najširim slojevima stanovništva

BEOGRAD, 22. oktobra (Tanjug) — Ocjenjujući da se o bolesti sida u javnosti relativno malo zna, Savezni zavod za zdravstvenu zaštitu donio je danas informaciju namijenjenu najširim slojevima stanovništva. Informacija sadrži sljedeće bitne podatke:

„Šta je sida? — Sida ili sindrom stečenog imunog deficita je nedavno otkriveno, teško oboljenje izazvano virusom, koji postepeno može oslabiti ili potpuno uništiti odbrambene snage organizma prema infekcijama i drugim bolestima.

Ko je izložen riziku oboljevanja od side:

Narkomani koji drogu unose u tijelo intravenskim putem, homoseksualne i biseksualne muške osobe,

Seksualni partneri osoba iz pomenute dvije grupe. Sida se, također, javlja kod malog broja hemofiličara koji su ranijih godina liječeni preparatima krvi, kada virus side nije bio poznat i kada su za pojedine serije korišćene krvi inficiranih osoba.

Kako se prenosi infekcija? Uzročnik se prenosi sa zaražene osobe na zdravu uglavnom putem seksualnog, a u prvom redu homoseksualnog kontakta, pri čemu se rizik povećava ukoliko je broj partnera veći.

MUŠKARCI ČEŠĆE ŽRTVE

BEOGRAD, 22. oktobra (Tanjug) — Najnovije, oktobarski, podaci Svjetske zdravstvene organizacije govore da je do kraja juna ove godine u SAD bilo 12.547 oboljelih od side, od kojih je dosad umrlo 6.103, a u 18 evropskih zemalja do istog vremena bilo je 1.226 oboljelih, a umrlo je 626 ili gotovo svaki drugi oboljeli.

Do pomenutog vremena u Austriji je bilo 18 oboljelih, u Belgiji — 99, Danskoj — 48, Francuskoj — 393, SR Njemačkoj — 220, Engleskoj — 176, Italiji - 52, Švajcarskoj — 63 itd.

Najviše smrtnih slučajeva među oboljelima od side nastupilo je usljed takozvane oportune infekcije — 56 odsto, zatim od Kapošijevog sarkoma — 26 odsto itd.

Konstatovano je, također, da ubjedljivo češće od side obolijevaju muškarci nego žene i to u razmjeri 11 prema jedan, a najviše oboljelih je između 30 i 32 godine života.

Najzad, najveća stopa obolijevanja od side prema broju stanovnika zabilježena je u Švajcarskoj, zatim u Danskoj, pa u Francuskoj — proizlazi iz podataka Svjetske zdravstvene organizacije.

IZ OKRUŽNOG SUDA U BANJALUCI

Optuženi napadaju

●Na optuženičku klupu sjeli Verica Vučković (31) i Dušan Poznić (51) iz Bosanske Gradiške, optuženi za pljačku i zloupotrebu službenog položaja

BANJALUKA, 22. oktobra — Pred Velikim vijećem Okružnog suda u Banjaluci, kojem je predsjedavao sudija Gojko Vukotić, danas je počelo suđenje Verici Vučković (31) iz Elezagića kod Bosanske Gradiške, koju optužnica tereti za krivična djela pljačke i zloupotrebu službenog položaja. Kao drugooptuženi na optuženičku klupu sjeo je Dušan Poznić (51) iz Bosanske Gradiške, optužen za zloupotrebu službenog položaja.

[illegible] optužnici Verica Vučko- [illegible] kao
Prema [illegible] 1985 godine [illegible]
vić je od 1982. do [illegible]
poslovođa prodavnice mješovite robe broj 7 u Rogoljima (vlasništvo OZO „Nova Topola" iz Bosanske Gradiške) prisvojila robe i novca u ukupnoj vrijednosti od 1.174.000 dinara. Isto tako dala je drugim licima na veresiju robe u iznosu od 144.000 dinara.

Optužnica tereti Dušana Poznića da je radeći kao direktor OZO „Nova Topola" u 1981, 1982, i 1983. godini u skladištu „Prehrane" iz Bosanske Gradiške podizao veće količine kafe na teret prodavnice u Rogoljima, čiji je poslovođa bila Vučković. Ovu kafu nije prodavao niti plaćao Verici Vučković, nego je zadržavao za svoje potrebe. Na taj način je uzeo i prisvojio 510 kilograma kafe u vrijednosti od 420.000 dinara. Ovom kafom Verica je zaduživala svoju prodavnicu.

U svojoj izjavi Verica Vučković tvrdi da je manjak nastao jer je Poznić podizao kafu, deterdžente i drugu robu kojom je zaduživao njenu prodavnicu, a da u nju roba nikad nije stigla. Istakla je da je njen direktor (Poznić) ponekad dolazio u Rogolje, a ona mu je davala raznu robu (kafu, deterdžente, alkoholna pića), što nije nikad platio, iako je obećavao. Čak je i pazar ponekad uzimao. Ona mu je robu davala, jer je u početku vjerovala da će on to vratiti, a poslije se plašila pošto joj je navodno prijetio da će joj dovesti svog brata — inspektora. Priznala je jedino da je povremeno uzimala neke sitnice iz prodavnice i to u ukupnoj vrijednosti od oko 100.000 dinara.

Za razliku od nje, Duško Poznić tvrdi da je zaista uzimao kafu iz „Prehrane" i ona je transportovana poslovnim partnerima u Crvenku, Novu Gradišku i neka druga mjesta, gdje je prodavana. Novac je on lično predavao optuženoj, ili na blagajnu. Nije ništa potpisivao, jer [illegible] na povjerenje. Zašto je ta- [illegible] jer
su [illegible] znao da [illegible]
ko rađeno, nije [illegible]
tako, navodno, rade u svim prodavnicama. Istakao je da nema brata inspektora i da Verici nije prijetio.

Na današnjem pretresu saslušano je 11 svjedoka. Pretres je prekinut (nastaviće se 7. novembra na prijedlog Poznićevog branioca banjalučkog advokata Tomislava Javora da se saslušaju još neki svjedoci i finansijski vještak iako su i zamjenik okružnog javnog tužioca Radomir Gajić i Veričin branilac banjalučki advokat Vlado Marojević smatrali da to nije potrebno.

VIC Srđan [illegible]

M. DIZDAR

ORUŽANI NAPAD NA REDAKCIJE U ISTAMBULU

UHVAĆENI NAPADAČI

ANKARA, 22. oktobra (Tanjug) — Nepoznata lica izvršila su u Istambulu napad na zgradu u kojoj se nalaze redakcije listova „Sabah" („Jutro"), „Jeni asir" („Novi vijek") i „Reporter". Žrtava nije bilo. Pričinjena je neznatna materijalna šteta na zgradi, ali je vijest o napadu izazvala uznemirenje javnosti. Kako se saznaje, policiji je pošlo za rukom da uhvati napadače, ali pojedinosti o njima još nisu saopštene.

Javljeno je također da je redakcija lista „Vilijet" stigla telefonska prijetnja bombaškim napadom na njene prostorije u Istambulu i Ankari.

JUŽNA AFRIKA: NEREDI SE NASTAVLJAJU

Bota prijeti Zapadu

●Južnoafrički predsjednik „upozorio" da će na sankcije Zapada odgovoriti zabranom izvoza strateški značajnih metala iz Južne Afrike

JOHANESBURG, 22. oktobra — Još šest ljudi poginulo je u rasnim sukobima u predgrađima četiri velika južnoafrička grada. Prema vijestima zapadnih novinskih agencija, policija je „priznala" da je samo tokom jučerašnjeg dana intervenisala u više od 50 „incidenata" u predgrađima Johaesburga, Kejptauna, Derbena i Port Elizabeta, uhapsivši preko 40 ljudi.

Neredi u Južnoj Africi izbili su novom žestinom juče, na dan početka suđenja protivnicima aparthejda u Pitermaricburgu, oko 500 kilometara jugoistočno od Johanesburga. Na optuženičkoj klupi je šesnaestoro ljudi, među kojima i jedna žena, osumnjičenih da su organizovanjem pobuna podrivali južnoafrički sistem. Među optuženima je i nekolicina lidera Ujedinjenog demokratskog fronta (NDF), širokog pokreta protivnika aparthejda, koji okuplja oko dva miliona ljudi. Njih optužnica tereti za „veleizdaju", za šta je, prema važećim južnoafričkim pravnim propisima, predviđena smrtna kazna.

Suđenje u Pitermaricburgu smatra se najozbiljnijim sudskim procesom u Južnoj Africi od 1964. godine, kada je lider Afričkog nacionalnog kongresa (ANC) Nelson Mendela osuđen na doživotnu robiju.

Južnoafrički predsjednik Piter Bota ponovo je odbio da pregovara s predstavnicima ANC-a i da crncima u Južnoj Africi da pravo glasa. Govoreći juče na jednom skupu Nacionalne partije u Beltlemu, oko 240 kilometara južno od Johanesburga, Bota je rekao da njegova bijela manjinska vlada „nikada" neće prihvatiti princip" jedan čovjek jedan glas" i da niko izvan Južne Afrike, pa ni lideri zemalja Komonvelta, ne mogu diktirati kakve promjene i u kojem roku će se sprovesti u Južnoj Africi.

Očigledno nezadovoljan mjerama dogovorenim na sastanku Komonvelta u Nasau, Bota je „upozorio" da će na sankcije Zapada odgovoriti zabranom izvoza strateški [illegible] značajnih metala iz Južne Afrike, što [illegible] može nanijeti velike štete zapadnim ek[illegible]onomijama.

Ocjenjujući sanke[illegible]ije protiv njegove vlade besmislenim, [illegible] južnoafrički predsjednik je „poručio" Sjedinjenim Američkim državama i zemljama Komonvelta da se „i same mogu pasti u jamu koju kopaju u Južnoj Africi". Kao primjer je naveo da bi samo obustavljanje izvoza južnoafričkog hroma dovelo do toga da „jedan milion Amerikanaca izgubi posao, kao i da motorna industrija u Evropi zastane".

Malo je vjerovatno da će Botina upozorenja zastrašiti svijet. Dojučerašnji Pretorijini saveznici, suočeni s svakodnevnim represalijama južnoafričkog režima prema obespravljenom afričkom stanovništvu, ipak su, barem unekoliko, promijenili stav prema bijeloj manjinskoj vladi u toj zemlji. Uz neprestane pozive Pretoriji da što hitnije pristupi reformama sistema aparthejda, sve su češće i ekonomske sankcije — od onih „blagih" kakav je odobrio američki predsjednik Regan, do oštrih, kakva je, na primjer, odluka francuske vlade da zabrani dalja ekonomska [illegible]anja u Južnu Afriku. Polako, ali [illegible] steže se obruč izolacije izvjesno [illegible]og režima aparthejdoko zločinačko[illegible] da.

Susreti: Ljubomir Gajić, akademski slikar

Slika bez kompromisa

●Ne prihvatam klasičnu sliku koja treba da visi na zidu kao ukras. Ono što obično ljudi traže od slike — sliku utjehe ili laži, koja će da zadovolji neke njihove opservacije, neće kod mene pronaći. Moja platna se ne predaju na prvi pogled — govori Ljubomir Gajić, čija je izložba slika otvorena u Malom salonu Doma kulture u Banjaluci

Ljubomir Gajić: Samozadovoljstvo — prostor za stranputicu

BANJALUKA, 22. oktobra — U malom izložbenom salonu Doma kulture otvorena je izložba slika **Ljubomira Gajića.** Riječ je o dvanaestoj samostalnoj izložbi ovog umjetnika, a pred banjalučkom publikom trećoj

●Na vašim platnima dominira ekspresionizam u slikanju ženskog akta, ali kako ističu kritičari i psihološki portret, „likovi zagonetni, neshvaćeni i nedokučeni". Recite nešto o ovoj vašoj stalnoj tematici?

— Praktično nemam tematiku, ali se ona nametne, jer su moja prokupacija. Spoljni podsticaj je bitan, kasnije, isključujem realnu figuru, portret, pejzaž. Slikajući žensko tijelo, mislim na ono što krije u sebi. Tijelo je biće, sva raspoloženja možemo čitati na tijelu, tražeći da živi autohtonim životom. Pravi slikar u stvari slika svoj svijet, sam motiv nije toliko bitan. Kod mene, to je unutrašnji erotski naboj, potreba. Dosta je figura koje su sječene, vidi se samo akt, slika sa leđa, torzo, što govori o daleko dubljem unutrašnjem porivu. Crvena je moja osnovna boja, nije dominantna, ali uz taj reski potez i kompoziciju u funkciji je cjeline. Raskidam sa anatomijom. Ne mogu govoriti o lirizmu ženskog tijela na mojim platnima, već o poetici. Do crvene boje nisam došao svjesno. Crveno sa svojom komplementarnom zelenom izaziva nemir. Ni u životu ne prihvatam kompromise, a u slikarstvu pogotovo. Portret koji slikam postaje autoportret, jer je izraz nekog mog psihološkog stanja — ima alegorije, ima sarkazma. Kod portreta, navika, tradicija hoće da sve ostane u granicama prepoznatljivog. A kod mene detalj je u funkciji izraza, podvrgnut cjelini. Ne prihvatam klasičnu sliku koja treba da visi na zidu kao ukras. Ono što obično ljudi traže od slike — sliku utjehe i sliku laži, koja će da zadovolji neke njihove opservacije, neće kod mene pronaći. Moja platna se ne predaju na prvi pogled.

●Pored umjetničkog rada, bavite se i freskoslikanjem i konzervatorskim radom. Koliko u to različite oblasti likovne tradicije i vaših interesovanja?

— Bavljenje freskom je jedan profesionalni odnos prema likovnoj tradiciji. Smatram da je malo freskomajstora. Moje je mišljenje da moderni slikari nemaju vremena da uče zanat. U tom pogledu sam tradicionalista i poštujem prvo zanat. Smatram da nema apstraktnog slikarstva. Ništa nije apstraktnije nego verbalno izražavanje, zato što je nematerijalno, a likovni izraz je u osnovi najmanje apstraktan. Mislim da je tome prvenstveno kriva likovna nepismenost i nedostatak likovne kulture. Njegujem svoj likovni govor i vladam zanatom. Mogu da radim fresku i da je likovno izrazim.

●Imate status slobodnog umjetnika protekle dvije godine izlagali ste u Italiji i Švajcarskoj, slike vam se nalaze u različitim kolekcijama i zbirkama. Da li ste zadovoljni dosadašnjim radom i ima li razlike u interesovanjima naše i publike na Zapadu?

U inostranstvu izlažu slikari — kičeri, koji ostvaruju materijalnu dobit ili oni drugi koji se bore za priznavanje svog rukopisa na međunarodnom planu. Odgovara mi profesionalni odnos publike i likovna kultura koja je prevazišla barijere između umjetnika. Ne bih mogao da slikam na Zapadu. Ne nalazim unutrašnju potrebu, nisam konformista. Moje slikarstvo mora da ima specifičnost svog podneblja. Nikad nisam zadovoljan slikom. Mjesta za samozadovoljstvo nema, ono pruža prostor stranputici. Slikarstvo shvatam kao vječno traženje. Onaj koji je potpuno nezadovoljan nema šansu da uspije. Život u ateljeu je dobrovoljno otuđenje iz društvene svakodnevice, a istovremeno, slike moraju da sadrže treptaj društvenog života. Teško je živjeti od slikarstva, to je mač sa dvije oštrice. Ali odgovara mi ovaj status i ne mislim ga mijenjati.

● Planovi?

- Samo da slikam iduće godine, da nigdje ne izlažem. Po preporuci švajcarskih kritičara dobio sam poziv za jednu od pet pariskih galerija, Galeriju „Matinjon" na Jelisejskim poljima.

Jagoda PRNJA

KNJIŽEVNI ŽIVOT

DVA SUSRETA U JEDNOM DANU

BANJALUKA, 22. oktobra — Narodna i univerzitetska biblioteka „Petar Kočić" i NIGRO „Glas" zajednički su u okviru „Mjeseca knjige" organizovali izložbu najnovijih „Glasovih" izdanja i dva susreta pisaca, čitalaca i bibliotekara.

Susret je održan u prostorijama Biblioteke. U ponejeljak, 21. oktobra, u 12 sati nastupili su pjesnici koji pišu za djecu: Stanko Rakita, Anto Ćosić, Enisa Osmančević — Ćurić i Ismet Bekrić. Gosti Biblioteke i „Glasa" bili su učenici Osnovne škole „Mirko Višnjić iz Borika.

Isti dan u 18 sati nastupila je druga grupa pisaca, inače autora „Glasa": Jovan Joco Bojović, Stevan Martinović, Vasvija Dedić, Predrag Bjelošević i Stevka Kozić — Preradović. Prisutne je o ovogodišnjoj produkciji „Glasa" izvijestio Irfan Horozović, glavni urednik, a sa OOUR-om „Izdavačko-prometne djelatnosti" upoznao Miodrag Živanović, direktor.

N.G.

MANIFESTACIJE

BANJALUČANI U SMEDEREVU

BANJALUKA, 22. oktobra — Na festivalu jugoslovenske poezije „Smederevska pesnička jesen" u manifestaciji „Poezija gradova" 23. oktobra učestvuju pjesnici iz Banjaluke: Ranko Risojević, Stevka Kozić — Preradović, Ismet Bekrić, Predrag Bjelošević i Kolja Mićević. Ovaj izbor pjesnika i poezije uradio je Miljko Šindić i on će o ovim pjesnicima i pjesničkoj Banjaluci podnijeti uvodno slovo.

U izboru Miljka Šindića zastupljeni su još: Stanko Rakita, Slobodan Bošković, Ranko Preradović, Dragan Studen i Irfan Horozović. Poezija ovih desetoro pjesnika iz Banjaluke biće objavljena u časopisu koji prati zbivanja na „Smederevskoj pesničkoj jeseni".

O ovom izboru Miljko Šindić kaže da je „načinjen isključivo tako što sam se rukovodio ostvarenjima pjesnika koji su članovi Podružnice književnika, iako ću u uvodnom slovu spomenuti i druge koji su još uvijek van ove organizacije".

N.G.

DO 1. NOVEMBRA U DOMU KULTURE

UPIS U LIKOVNE TEČAJEVE

BANJALUKA, 22. oktobra — U Domu kulture do 1. novembra obaviće se upis polaznika u likovne tečajeve — slikarstvo, keramika, skulptura i tapiserija. Već tradicionalni tečajevi i sekcije okupljaju svake godine stotinjak entuzijasta, amatera. Dogovor svih članova obaviće se 1. novembra u 19 sati u vijećnici Doma kulture.

J.P.

UKRATKO

MEKSIKO — U Meksiku je počela obnova kulturno-umjetničkih spomenika stradalih u katastrofalnom zemljotresu od 19. septembra. Tehnički dio posla povjeren je Nacionalnom antropološkom i istorijskom institutu, a vlada nadgleda radove na restauraciji spomenika.

ZAGREB, — Nastupom međunarodnog kvarteta Boška Petrovića, u Glazbeno-scenskom centru „Kulušić" u Zagebu je počeo Sedmi međunarodni festival džeza. U toku šestodnevne džez-manifestacije uz, istaknute jugoslavenske majstore džez-scene, nastupiće poznati sastavi iz Italije, Austrije, Francuske, Velike Britanije, Danske, SR Njemačke, Sovjetskog Saveza i SAD

PRIŠTINA [illegible] **— U okviru programa** o kulturnoj saradnji Jugoslavije i Velike Britanije, na sceni Pokrajinskog narodnog pozorišta u Prištini 21. oktobra je gostovala londonska pozorišna trupa „Kirk Teatar Kompani". Predstavom Šekspirovog „Kralja Lira" gosti iz Velike Britanije izazvali su veliko interesovanje ovdašnje publike. Ovo je prvo gostovanje engleskog teatra u Prištini.

PEKING — Moskovska trupa klasičnog baleta, prvi veliki sovjetski umjetnički ansambl koji gostuje u Kini poslije dvadesetak godina, nastupio je u Pekingu, pred prepunom dvoranom palate za izložbe. Kineska agencija Hsinhua izvještava da su sovjetski umjetnici izveli nekoliko jednočinki iz klasičnog i modernog repertoara. Moskovski umjetnici će u Pekingu izvesti šest predstava.

NJUJORK — Nekadašnji dirigent orkestra njujorške Metropoliten opere Džozef Rozenštok umro je u 90. godini. Rođen u Poljskoj, Rozenštok je umjetničku karijeru počeo u horu Bečke filharmonije, a zatim je dirigovao u operi u Manhajmu. Dolaskom nacista na vlast, Rozenštok, pošto je Jevrejin, bježi iz Njemačke, najprije u Japan, a potom u Sjedinjene Američke Države.

UZ 200—GODIŠNJICU ROĐENJA VUKA KARADŽIĆA

Sabrana djela u 40 knjiga

BEOGRAD, 22 oktobra (Tanjug) — Počele su pripreme za proslavu 200-godišnjice rođenja Vuka Stefanovića Karadžića koja pada u 1987. godini. Odbor za proslavu, čiji je predsjednik Dušan Čkrebić, usvojio je osnove programa za obilježavanje ovog značajnog jubileja naše pismenosti, književnosti i kulture.

Centralna proslava održaće se 6. novembra na Vukov rođendan u Beogradu. Posebno će još biti obilježeni 8. februar, dan Vukove smrti, i 20. septembar, tradicionalni datum održavanja Vukovog sabora u Tršiću.

Proslava će u stvari trajati cijele godine i biće po karakteru radna, a po širini jugoslovenska. Njeni nosioci su naučne, obrazovne i kulturne institucije, društveno-političke zajednice i organizacije, udruženja, škole, mjesne zajednice, štampa i radio-televizija.

Najznačajniji dio posla očekuje izdavače, a to je objavljivanje sabranih djela Vuka St[illegible]fanovića Karadžića u 40 [illegible] knjiga.

U BOSANSKONOVSKOJ KOMUNI

Nove boje likovnog života

●I pored svih teškoća koje su se isprječile razvoju likovnog života, uoči [illegible] skih slikara [illegible] mnogice akadem- [illegible] volja ovdašnjih entuzijasta čine da se i na ovom polju dešavaju krupne stvari: likovna kolonija u Rakanima, galerija u Bosanskom Novom, spomen — zbirke...

BOSANSKI NOVI, 22. oktobar — Ranijih godina u Bosanskom Novom bile su rijetke likovne manifestacije, što se moglo samo donekle pravdati nepostojanjem izložbenog prostora i likovne galerije. Sav likovni život u komuni činile su rijetke izložbe đačkih likovnih radova u školskim holovima. Osnivanjem SIZ-a kulture i Zavičajnog muzeja u Bosanskom Novom ta situacija počela se popravljati.

Skupština opštine u ljeto 1978. godine ustupila je malu salu u zgradi starog suda za potrebe izložbenog salona i u adaptaciju te prostorije uložila znatna materijalna sredstva. Zahvaljujući [illegible] odnosu društveno-po[illegible]akvom nice prema likov[illegible]ičke zajednice kulture i M[illegible]vnoj kulturi, SIZ 1978. d[illegible]uzej su u periodu od [illegible] do 1982. godine u salonu od[illegible]ali 11 likovnih izložbi, sarađujući s Umjetničkom galerijom u Banjaluci i drugim galerijskim institucijama. Međutim, sticajem različitih okolnosti, taj prostor se već tri godine koristi za kancelariju protokola i matičara, mada ne odgovara toj namjeni. Izložbe su od tada „preseljene" u još nesanirane prostorije Zavičajnog muzeja, koje su, pored toga, i na manje frekventnom mjestu, pa su i mnogo manje posjećene.

Kulturni radnici Bosanskog Novog ipak nisu odustajali od napora da se što bolje organizuje likovni život u gradu, a podr[illegible]sku su predstavljali i zaključ[illegible] 24. sjednice Centralnog kom[illegible]iteta Saveza komunista B[illegible]osne i Hercegovine o d[illegible]em razvoju i samoupravnom preobražaju kulturnih djelatnosti. U duhu tih intencija ostvarena je plodotvorna saradnja kulturnih radnika sa pojedinim organizacijama udruženog rada, a prije svega s Tvornicom trikotaže i konfekcije „Sana", što je rezultiralo organizacijom kvalitetnih manifestacija likovne kulture u Bosanskom Novom.

Pored likovne [illegible] kolonije u Rakanima, koja je za kratko vrijeme prerasla u vrlo djelotvoran susret slikara — utemeljivača likovne galerije u Bosanskom Novom, organizovana je tradicionalna godišnja smotra autohtonog likovnog stvaralaštva na području bosanskonovske opštine pod nazivom „Novembarski likovni salon", koja će i ove godine, u drugoj polovini novembra, okupiti sve likovne stvaraoce s područja opštine kao i neke goste, a biće obnovljen i rad likovne sekcije Kulturno-umjetničkog društva „Mićo Šurlan".

Do sada najdragocijeniji doprinos budućoj galeriji, koja će biti otvorena koncem ovog mjeseca, dao je akademski slikar **Stojan Čelić** iz Beograda, koji je svom rodnom gradu Bosanskom Novom poklonio čitavu spomen-zbirku slika, grafika i crteža. Nedavno je i **Branko Miljuš,** učesnik likovne kolonije u Rakanima, darovao galeriji svoj legat od 25 umjetničkih plakata, a uz pomoć RO „Sana" već je otkupljen početni fond prvog akademskog slikara s novskog područja — **Lazara Drljače** za njegovu posebnu spomen-zbirku, tako da će buduća galerija već na startu objedinjavati pet vrijednih zbirki likovne umjetnosti, što bi uskoro moglo biti na radost i ponos grada, na ušću Sane u Unu, i njegovih stanovnika.

Ferhat KORAJAC

PERL HARBUR: PAKAO DECEMBARSKOG NEDJELJNOG JUTRA

Piše Limun PAPIĆ

6

Grobnica mornara

● Za sat i 45 minuta Japanci su uništili 188 američkih aviona i 159 oštetili, iz tihookeanske flote SAD izbacili 18 brodova, ubili 2.403 i ranili 1.178 vojnika

Za to vrijeme život u Perl Harburu se odvijao normalno! Poneko je još lješkario u krevetu, bistreći glavu od burne subotnje noći. Na palubi bojnog broda **„Oklahoma"** mornari su dovršavali doručak. U 7,55 sati **Džon Graves** je zadovoljno zapalio uobičajenu jutarnju cigaretu i kroz poluotvorene očne kapke osmatrao nebo. Bila je to njegova posljednja cigareta, koju je zapalio! U centru grada oglasila su se zvona: vjernike su pozivala na jutarnju molitvu.

Na drugim brodovima, mornari su takođe završavali doručak. Poneko je gunđao, jer su im bile dojadile palačinke i mlijeko. Topovi, mitraljezi... su bili prekriveni ceradama. Municija se nalazila duboko u utrobi broda.

Odjednom, minut-dva prije osam sati, Perl Harburom su se razlegle strahovite eksplozije: istovremeno na šest brodova američke tihookeanske flote sručili su se tovari bombi, ispušteni iz japanskih aviona.

Potpuno iznenađenje

Iznenađeni, zblanuti, prestrašeni mornari poskakali su sa svojih mjesta. U prvi mah nisu uopšte znali šta se događa. Iznenađenje je bilo potpuno! Kroz zvučnike „Oklahome", iz kojih je do tada dopirala muzika popularnog šlagera **Dozvoli mi da izađem u grad"**, odjeknulo je obavještenje:

„Vazdušni napad! Vazdušni napad!"

„Nije vježba! Nije vježba!"

Za mnoge to je bilo zakašnjelo obavještenje. Nisu ga mogli da čuju: bombe su učinile svoje. Palube brodova već su bile prekriveni prvim mrtvim mornarima.

Pakao se nastavljao!

Kada je prvi torpedo pogodio „Oklahomu", grdosija se strasla, poput zvijeri kada je pogodi sačma iz lovačke puške. Uslijedio je i drugi torpedo, a muzika nije prestajala da trešti! Ploča na gramofonu se okretala! Već dobro načeta „Oklahoma", ponos flote, počela je da se naginje na jednu stranu. Nakon samo dvadesetak minuta od početka napada, „Oklahoma" je nestajala u uzburkanoj vodi perlharburske luke. Dok je tonula, mornari su bezglavo jurili njenim palubama, mnogi su spas potražili skačući u vodu, drugi su se hvatali za ruke misleći da će tako skok biti sigurniji.

Prvi talas aviona naišao je sa jugoistoka. Letjeli su na visini od oko 200 metara i onda obrušavajući se ispuštali svoj smrtonosni teret, precizno, savršeno precizno pogađajući gotovo potpuno nezaštićene ciljeve - brodove. Torpeda, specijalno pripremljena za ovu priliku, sa drvenim perajama i napunjena kiseonikom, eksplodirala bi čim bi dotakla vodu! Njihova razorna moć bila je time trostruko veća.

- Gotovo istovremeno, dva torpeda su pogodila i „Karolinu". S bokova broda, poput krvi, curilo je ulje! Ubrzo, s njenih topova otvorili smo vatru i stalno, stalno pucali dok je naš brod polako tonuo! - sjećao se, kasnije, marinac **Edi Nelson.**

Oglasili su se i topovi, s pogođene „Zapadne Virdžinije". Bjesomučno bljujući vatru, cijevi topova već su bili dostigli stepen usijanosti, dok je na drugom kraju palube buknuo ogroman plamen. U pomoć je priskočio jedan manji brod, pokušavajući da obuzda vatrenu stihiju. No, sve je bilo uzaludno: na morsko dno otišla je i stara dobra **„Zapadna Virdžinija"**. Do posljednjeg časa, nju nisu napuštali njeni mornari, a kada je kraj broda bio neizbježan, poput mrava skakali su u vodu i vatru, jer je površinom mora bjesnio plamen upaljenog ulja.

Na sjeverozapadu luke nalazila se **„Nevada"**. Pogođena torpedom bila je smrtno ranjena, ali se nije predavala. Bušotine su mornari pokušavali da začepe, a posade baterija okrenule su cijevi topova ka napadačima. Komandant „Nevade" je naredio da brod započne plovidbu prema otvorenom moru, kako bi se izvukao iz pakla. Počela je trka za život. Tog trenutka stigla je naredba:

- Neka „Nevada" ne isplovljava. Ukoliko potone, zatvorila bi izlaz iz luke.

Umjesto ka moru, „Nevada" je svoj pramac usmjerila prema obali.

Teški bombarderi obrušavali su se ka brodovima, a brzi „nula-lovci" su ih štitili, usput bjesomučnio rešetajući ljude i brodove svojim mitraljezima.

Drugi talas smrti

Odjednom, u kovitlacu dima, vatre, kanonada Perl Harburom odjeknula je do tada najsnažnija eksplozija: savršeno tačno gađajući „Arizonu", Japanci su pogodili mjesto gdje se nalazio magacin municije.

- „Arizona" je iskočila iz vode, vinula se u vazduh, a onda, bez glasa, potonula. Nije stigla ni da se okrene! Zajedno s njom, na dno mora otišlo je i oko hiljadu mornara, odnosno četiri petine njene posade! - glasio je izvještaj upućen vrhovnoj komandi.

Ljudi su, tako, podijelili sudbinu svog broda.

Iz svog aviona **Mičuo Fušida**, komandant napada, osmatrao je šta se zbiva ispod njega. Onda je naglo skrenuo udesno što je ujedno bio znak da se formira drugi talas koji će dokrajčiti ono što je još ostalo u Perl Harburu.

- Dok su momci prolazili kraj moje „kružne platforme" vidio sam im lica, oči, pogled. Sijali su od sreće...

Napad se nastavljao.

Od dima, plamena... gotovo da se nije vidjelo luka, ali su Japanci, ipak, i dalje milimetarski precizno pogađali ciljeve na kopnu i moru.

- Odjednom sa kraj mene pojavio naš avion. Pilot je istakao tablu moleći me da sa zapaljenim avionom pogine za cara. Znao sam da je to besmisleno, ali sam istovremeno, shvatio njegove osjećaje i osjećaje čitave posade. Dozvolio sam im...

Sa zapaljenim, pogođenim avionima Japanci su se obrušavali ka brodovima i zauvijek nestajali u kršu, vatri, vodi...

Iako je gusti crni dim zamagljivao vidike, Mičuo Fučida donosi odluku o potrebi još jednog juriša njegovih pilota.

- Cilj je bio brod „Merilen". Obrušavajući se, otkačio sam bombe i onda kroz pod posmatrao šta se zbiva ispod mene: bombe su postajale sve manje, dok nisu ličile na zrno bibera, a zatim su se pretvorile u pramičak dima. Posmatrajući taj prizor, zaboravio sam šta se oko mene zbiva. Bio sam zanesen prizorom ispod mog aviona... - sjećao se, kasnije, Mičuo Fućida.

Kako su došli, japanski avioni su na isti način i nestali iznad Perl Harbura: odjednom, iznenada. Za sat i 45 minuta, koliko je napad trajao, Japanci su uništili 188 američkih aviona, 159 su oštetili. Iz tihookeanske flote SAD izbačeno je 18 brodova: **„Oklahoma" i „Arizona"** su nestali u vodama okeana, „Karolina", „Zapadna Virdžinija" i „Tenesi" mjesecima nisu mogli da zaplove, **„Pensilvanija" i „Merilan"** nedjeljama su liječili prve ratne rane. Vojne snage SAD izgubile su 2.403 vojnika, 1.178 ih je bilo ranjeno.

Japanci su ostali bez 29 aviona i njihovih posada. Pet malih i jedna velika podmornica su im uništene.

Ipak, kada je prepad na Perl Harbur završen, admiral **Čuiči Nagumo** je napisao kratak izvještaj.

„Možemo zaključiti da smo ostvarili ono što smo željeli!"

Tihookeanska flota Amerike bila je osakaćena. Uništena je na jednom mjestu, iznenadnim napadom iz vazduha koji se mogao i morao da spriječi.

Amerikanci Japancima nisu mogli da oproste pakao, razaranje i smrt Perl Harbura.

Ni četiri godine kasnije, kada su ka Hirošimi i Nagasakiju poslali atomske bombe.

KRAJ

Perl Harbur poslije napada

ROMAN U NASTAVCIMA

POZORIŠTE ŽIVIH LUTAKA

14

MILOŠ APRILSKI

XXVI REFERENDUM

Zaista nisi u pravu ako misliš da je oko referenduma bilo ikakve mućke. Glasački odbor je radio u punom sastavu. Ljudi se, osim u slučaju velike ili male nužde, čitavih dvanaest sati nisu micali iz učionice. Glasačko mjesto je, kao što znaš, bilo svečano ukrašeno...

Da, uistinu je bilo svečano ukrašeno. I u učionici u kojoj se glasalo, i u hodniku, i po čitavoj školskoj zgradi bilo je prikucano ili nalijepljeno bezbroj parola i plakata koje su otvoreno i drsko pozivale da se glasa ZA. Ako je to za tebe cvijeće, onda je zaista bilo ukrašeno.

Cvijeće nije, ali je ljepše i vrednije od cvijeća. Ljudima je ljepo skrenuta pažnja šta treba da zaokruže. A asfaltni put do motela u Boriku stvar je od opšteg društvenog interesa, stvar sveopšteg napretka i progresa. Ako se i dogodio neki mali propust, ne treba osuđivati članove glasačkog odbora koji su dali sve od sebe da referendum prođe kako treba. Ti si bio velika naivčina, da ne kažem naznalica, kad si glasačkom odboru „ukazao na greške". Grešaka nije bilo, o čemu najrječitije govori podatak da su se svi koji su glasali stoprocentno izjasnili za zavođenje samodoprinosa.

I dan-danas smatram da su moje primjedbe na rad glasačkog odbora opravdane. Niko me nikada neće uvjeriti da se na glasačkom mjestu smije agitovati (to je uostalom strogo podvučeno u uputstvima o provođenju referenduma, koja su štampana kao brošura a koja su na raspolaganju imali svi članovi glasačkog odbora.

Agitovanje ZA nigdje nije zabranjeno. Osim toga, agitovanje ZA i nije agitovanje. U slučaju Zečijeg Dola radi se o stvari od interesa...

Za upravitelja i njegovu ljepšu polovinu. Ti si bio ličan i zlonamjeran.

Ne bih rekao da je ličan i zloinamjeran čovjek koji upozorava da se treba pridržavati slova zakona. Ja, osim toga, nisam mogao biti ravnodušan kad sam primijetio da domaćin ili domaćica, po odobrenju članova glasačkog odbora, glasaju za čitavu familiju: jedan čovjek - pet, šest pa i desetak glasova! Ne bih rekao da je ličan i zlonamjeran čovjek koji upozorava da članovi glasačkog odbora ne zaviruju u glasačke listiće prilikom zaokruživanja ZA ili PROTIV. Lijepo sam upozorio da je, prema propisima, trebalo načiniti paravan iza koga se glasa. Nije takođe ličan i zlonamjeran čovjek koji smatra da se glasački listići ne smiju falsifikovati. A svega toga je bilo, svojim očima sam vidio. Najbolji dokaz za to je da se glasalo stoprocentno ZA, a ja sam, na primjer, glasao PROTIV (protiv asfaltiranja puta iz sredstava mjesnog samodoprinosa, jer je to bio upraviteljev put).

I da je to bilo sve tako kako ti tvrdiš, članovima glasačkog odbora ne treba zamjeriti. I sam znaš da su to bili neupućeni ljudi, bez škole, zapravo polupismeni. Sve te tobožnje nepravilnosti su tehničke prirode i beznačajne su ako se ima u vidu osnovni cilj. A cilj je bio razvoj seoskog turizma u Zečijem Dolu i šire. Asfaltiranje puta bio je samo početni korak u ostvarivanju tog cilja. Da si bio zabludjela ovčica, najbolje dokazuje tvoje privođenje u stanicu milicije. Ometao si provođenje referenduma i s pravom si bio odstranjen.

Ono s privođenjem u stanicu milicije namjestio mi je sam upravitelj. Miliciji je rekao da sam nagovarao ljude da glasaju PROTIV. I sam znaš da tako nešto nikad ne bih učinio. Ja sam, ponavaljam, samo bio za red i poštivanje slova zakona.

Komandir milicije ti je ipak održao dobru lekciju iz lijepog ponašanja.

Ako baš hoćeš, ne samo da mi nije održao nikakvu lekciju, nego je sa mnom razgovarao o sasvim drugim stvarima. Raspitivao se za udovice i raspuštenice u Zečijem Dolu. Na optužbe da sam ometao provođenje referenduma samo je odmahnuo rukom kao da je htio reći: „Znam ja one u Zečijem Dolu. A ti si pametan čovjek i ne treba na svaku sitnicu da obraćaš pažnju".

Ali te zato pustio tek kad je glasačko mjesto u Zečijem Dolu zatvoreno.

Ipak sam stigao da provirim kroz prozor učionice i ustanovim da falsifikuju glasačke listiće. To je za mene bila dovoljna satisfakcija. Put, na sreću (na sreću jer je trebalo da bude upraviteljev), nikad nije asfaltiran. Upravitelj je odustao od izgradnje „motela" u Boriku pa ni samodoprinos nije raspisan. Seljacima je rečeno da, kad je riječ o seoskom turizmu, treba sačekati bolje vremena. (A upravitelj se u stvari posvađao sa ženom i odustao od izgradnje krčme.

Zar i to nije dokaz da si nepotrebno igrao ulogu bijele vrane? Da si ćutao i radio svoj posao...

Da sam bio konformista, hoćeš reći?

Da si ćutao, sve bi bilo kako je bilo. U toj farsi odigrao si ulogu klovna.

(Nastavlja se)

IZ GRAĐEVINSKO-ZANATSKIH ORGANIZACIJA

Kredit za sanaciju gubitaka

● U posljednje dvije godine OOUR „Metalska" poslovao je sa gubitkom ● U prošloj godini, na primjer, ovaj je iznosio oko 53 miliona dinara, a sanator gubitaka našao se u Kombinatu „Krajišnik", koji je odobrio kredit za sanaciju na 5 godina i sa kamatnom stopom od 15 odsto

Kada banka nije u stanju da osigura sredstva za sanaciju gubitaka, onda se ova traže na drugoj strani, u srodnim organizacijama udruženog rada, u sistemu u kome se egzistira ili van njega. Najinteresantnije u svemu je činjenica da se ova često obezbjeđuju pod daleko povoljnijim uslovima nego kod bankarskih organizacija, sa nižim kamatama, drugim rokovima otplate.

Sistemi, što posluju sa velikim ostatkom dohotka - prvenstveno zbog toga što su orijentisani na izvoz svojih proizvoda i imaju osiguran plasman istih na domaćem tržištu - u svemu vide svoju računicu. Bolje je, naime, da se sredstva oplođavaju, da donose kamate i da se, u nekoj drugoj situaciji, kada besparica bude veća nego danas, korisnije upotrijebe. Upravo zbog toga svjedoci smo, u posljednje vrijeme, sve češćeg pozajmljivanja sredstava kolektivima koji posluju na granici rentabiliteta ili sa gubitkom radi sanacije gubitaka i prevazilaženja teškoća s kojima se ovi „nose" duže vremena.

JEDAN PRIMJER

Osnovna organizacija udruženog rada „Metalska" - iz sastava GIK-a „Kozara" u Banjaluci - iskazala je gubitak u svom poslovanju za prošlu godinu. Prema podacima, koji su nam dostupni, ovaj je iznosio nešto više od 53 miliona dinara i najtragičnije je, u svemu, da se stanje ni u prvom polugodištu 1985. godine nije bitnije izmijenilo. Gubitak za prvih šest mjeseci ove godine dostigao je oko 27 miliona dinara i sasvim je razumljivo što se ovaj kolektiv dao u traganje za sanatorom, za iznalaženjem sredstava za pokriće gubitaka.

Početkom avgusta iznađeno je rješenje za pokriće gubitaka iskazanih po završnom računu za prošlu godinu. Sanator je Kožarsko proizvodni kombinat „Krajišnik", odnosno, Radna organizacija „Bosna", koja OOUR-u „Metalska" odobrava kredit u iznosu od 55 miliona dinara za sanaciju gubitaka. Kredit je odobren na 5 godina i kamatnom stopom od 15 odsto godišnje s polugodišnjim anuitetima. Polovinom naredne godine „Metalska" mora, dakle, da obezbijedi sredstva za prvu ratu u visini od oko 8 miliona dinara.

POSLOVANJE S GUBICIMA

I 1983. godinu „Metalska" je završila s gubitkom. Tada je ovaj iznosio oko 23 miliona dinara, ali je dio pokriven iz sredstava rezervi a dio na teret poslovnog fonda, pa je sasvim razumljivo što se - u posljednje dvije godine - sve više insistiralo na boljoj uposlenosti kapaciteta, korišćenju radnog vremena, smanjenju troškova poslovanja, iznalaženju uslova za prevazilaženje nelikvidnosti.

U kolektivu ističu da su ove mjere već urodile plodom, da njihova primjena treba da obezbijede da se 1985. godina završi pozitivnim financijskim rezultatom. Sredstva sanacije su osigurana u smislu pokrića gubitaka (garant za vraćanje kredita je Osnovna banka „Banjaluka"), dok se sada radi na iznalaženju nedostajućih obrtnih sredstava preko Fonda za obnovu grada, što u sadašnjem trenutku ide u prilog ozdravljenju kolektiva, povećanoj proizvodnji.

Još jedno saznanje: u OOUR-u je povećana efikasnost na svim objektima, pa tako ovaj u mnogim proizvodnim fazama ide u dinamici ispred investitora. Inače, u prošlu godinu vrijednost proizvodnje je iznosila oko 252 miliona dinara, u prvom polugodištu ove dostigla je 120 miliona dinara, s tim što treba reći da je plan za ovu godinu oko 450 miliona dinara. Gubici nisu predviđeni...

Duško MOMČILOVIĆ

KAKO PROPADA DRUŠTVENA IMOVINA

Ničiji bungalovi!?

● O bungalovima u Desnoj Novoseliji više niko ne brine - prepušteni su uglavnom brizi pojedinaca koji ih bez naknade koriste za stanovanje

Priča o bungalovima u Desnoj Novoseliji počinje još davne 1971. Te godine je AMD „Krajina" dobila kredit za podizanje i opremanje bungalova. Utrošeno je, u te svrhe, ukupno oko 704.500 dinara, što je prije petnaestak godina bila pozamašna svota.

Kada su objekti završeni i opremljeni, „otkriveno" je da „Krajina" nije registrovana za turističku djelatnost, pa su bungalovi morali promijeniti vlasnika: Radna organizacija „Omladina-turist" preuzela je objekte i obavezu da za 25 godina, uz dva odsto kamata, vrati uložena sredstva.

Sudbina „Omladina-turista" je poznata: radna organizacija nije bila dugog vijeka, likvidirana je prije nego što je počela otplata kredita. Dugovi su „pravljeni" na Ferijalni savez opštine Banjaluka kao supotpisnika ugovora o korištenju kredita. Prije tri godine PBS Osnovna banka Banjaluka tužila je Ferijalni savez zahtijevajući da se, opravdano, dugovi izmire. Nakon toga, tačnije 16. septembra 1982. godine, blokiran je žiro-račun Ferijalnog saveza, što je ovu organizaciju mladih dovelo u težak položaj.

Ovo, međutim, nije kraj priče o bungalovima, koja su još jedna, ko zna koja po redu, potvrda o neodgovornom odnosu prema društvenoj imovini. Ferijalni savez, otkako su bungalovi prešli u njegovu „nadležnost", nije nijednog trenutka koristio objekte u Desnoj Novoseliji. Umjesto ferijalaca u njih je uselilo nekoliko porodica koje su, na jednostavan način, riješile stambeno pitanje. Dva od osam objekata koristi (ili je koristio) Ronilački klub „buk" a jedan je ustuplen (nije poznato od koga) penzionerima na korištenje. Niko, naravno, ne plaća nikakvu naknadu mada su pojedini stanari bili voljni da to učine. Kako Ferijalni savez, kao vlasnik, nije pokazivao interes za bungalove, objekti su korišteni bez plaćanja, makar i simbolične stanarine, koje bi se koristile za njihovo održavanje. Pošto o njima nije vođena briga, objekti su veoma zapušteni.

Da ne dužimo: Ferijalni savez se pokušava osloboditi bungalova i kredita zbog kojeg je blokiran žiro-račun. Kao ni ranije, ni sada ferijalci nisu zainteresovani za bungalove (a ko i bi kada se nalaze u takvom stanju), niti su u mogućnosti da iz vlastitih izvora otplate kredit. Izvršnom odboru Skupštine opštine je zato upućen zahtjev da se riješi pitanje kredita, a time i bungalova.

Kredit, čak i kada se obračunaju kamate, predstavlja sada simboličan iznos koji neće biti teško nadoknaditi. Kome će, postavlja se pitanje, pripasti bungalovi kada se ferijalci „oslobode" vlasništva? Da li će ih stanari nastaviti koristiti (neki čak i kao vikendice kad na drugi način riješe stambeno pitanje) dok postoji „krov nad glavom" ili će se naći novi vlasnik? Bilo kako bilo, sadašnje stanje se ne može tolerisati i rješenje se mora naći. U protivnom, objekti će potpuno propasti, a zajedno s tim i društvena sredstva koja su se, u vrijeme izgradnje bungalova, mogla racionalnije iskoristiti.

M.O.

PIJAČNI BAROMETAR

POVRĆE: luk 60 do 70. bijeli luk 190 do 200. kupus 70. plavi patlidžan 80. paprika 60 do 100. paradajz 50 do 80. špinat 100. cikla 50, rotkva 50, grah 350 do 450. mrkva 100. kelj 130. karfiol 150 do 180. krompir 50 do 60. ljute papričice 400. zelena salata 200 dinara po kilogramu. rotvlce 50 dinara vezice.

VOĆE: grožđe 160 do 200. nar 300. kesten 150. dunje 150. jabuke 80 do 110. kruške 90 do 150. šljive 120 dinara po kilogramu.

ORASI: jezgra 2.200 do 2.400. u ljusci 600 do 700 dinara po kilogramu.

MED: 600 dinara po kilogramu.

JAJA: 28 do 32 dinara po komadu

MLIJEČNI PROIZVODI: sir 250 do 400. kajmak 500 do 600. užički kajmak 900 do 1.000 dinara po kilogramu.

CVIJEĆE: gerber 110 do 180. hrizantema 150. gladiole 60. karanfil 30 do 50. ljiljan 150. dalija 30. ruže 100. astromerija 50. anturijum 250 do 300 dinara po struku.

ZAKLONJENI SEMAFOR

Pješaci koji se kreću Ulicom maršala Tita od Doma kulture prema Trgu palih boraca moraju poći nekoliko metara ulijevo, ako žele vidjeti svjetlo na semaforu. Naime, onaj dio semafora koji je namijenjen pješacima, zaklonjen je stablom. Najgore rješenje za „otkrivanje" semafora bilo bi uklanjanje drveta, ali bi se zato kod postavljanja saobraćajne signalizacije trebalo voditi računa o tome da učesnici u saobraćaju mogu vidjeti znakove, a da se pri tom ne diraju drvoredi.

I.P.

Snimio: R. GRAHOVAC

NA BENZINSKIM PUMPAMA INE I „ENERGOPETROLA"

Goriva ima (ne) dovoljno

Ovih dana na banjalučkim benzinskim pumpama osjetila se nestašica benzina i dizel-goriva. Češće se moglo vidjeti „nema goriva", „pumpa ne radi", i slično. U „Energopetrolu" kažu da na njihovim pumpama ima goriva, samo što to nije dovoljno. Goriva ima, ali ne toliko da podmiri velike potrebe potrošača. Na benzinskim pumpama ima dovoljno i dizel-goriva.

U INI kažu da benzina i drugaih naftnih derivata nije nestajalo, ali ih nema dovoljno. Svaki dan na njihove pumpe stiže po nekoliko tona goriva, ali ni ta količina ne može zadovoljiti ogromnu potražnju.

- INA nije nabavila dovoljno nafte za ovaj period kako je određeno prema energetskom bilansu. Nabavljeno je dva miliona tona manje nego što je planirano. Razlog tome su vjerovatno nedovoljna devizna novčana sredstva. „Ima problema i oko dovoza do rafinerije u Sisku zbog niskog vodostaja Save", rekao je **Branko Radmilović**, sekretar Inine trgovine.

Ovdje kažu da se uskoro očekuje poboljšanje u snabdijevanju naftnim derivatima.

Što se tiče potrošača, za sada ne pokazuju nikakvo nezadovoljstvo. Nema ni pritužbi, ni žalbi, a ni redova na pumpama.

M.V.

IZ OOUR-a „INA-plin" BANJALUKA

„VJEŠTAK" ZA PŠENICU

Snabdijevanje plinom za industriju, domaćinstva, kamp-boce i pogon automobila je i dalje uredno, a i kontrola plinskih instalacija u vozilima odvija se onako kako je planirano.

Novina u asortimanu banjalučkih plinara je umjetno gnojivo za pšenicu marke „13-10-12" i „Urea", čiji je proizvođač Tvornica gnojiva Kutina, a može se kupiti po pristupačnim cijenama na stovarištu „INA-plina" u Ramićima. Ove pristupačne cijene rezultat su direktne nabavke gnojiva iz tvornice u Kutini.

I. P.

JUČE U BANJALUCI

Kratkotrajni prekid struje

Zbog jučerašnjeg kvara na trafostanici Sitari dio grada u prijepodnevnim satima i naselje Močila ostali su bez električne energije.

Kvar je otklonjen nakon jednog i po sata, poslije čega je napajanje strujom u gradu i okolini normalizovano.

Ž. L.

AKTIVNOSTI CRVENOG KRSTA

SOLIDARNOST NA DJELU

● Do 26. oktobra trajaće aktivnost Crvenog krsta Solidarnosti na djelu ● Po svim banjalučkim mjesnim zajednicama organizovane je prikupljanje stare odjeće, obuće i drugih predmeta koji će biti dodijeljeni građanima slabog materijalnog stanja ili će se dostaviti u skladište Crvenog krsta

Nisu rijetke akcije koje pružaju priliku da pokažemo kollko smo spremni pružiti pomoć onima kojima je zaista potrebna, akcije koje ukazuju na jedinstven kvalitet naše zajednice solidarnost. Crveni krst sa svojim brojnim aktivnostima u tome ima veoma značajno mjesto.

Solidarnost na djelu je tradicionalna akcija Crvenog krsta koja to najbolje i dokazuje. Riječ je o akciji koja će trajati od 20. do 26. oktobra, a odnosi se na sakupljanje dobrovoljnih priloga, odjeće obuće i drugih predmeta od građana i OOUR-a, a sve to biće dodijeljeno građanima slabog materijalnog stanja. Trenutno su najvažniji pokloni u odjeći i obući, što će u danima koji dolaze svakako dobro doći najugroženijem stanovništvu, ali nisu zanemareni ni drugi vidovi pomoći, kao što je dodjela sakupljane posteljine, čebadi i dodjela vrijednosnih bonova.

Mjesne zajednice su u ovoj sabirnoj akciji našle s[illegible]e mjesto. Na području svih banjalučkih m[illegible]ih zajednica prikupljaće se navedeni predmeti i odmah dijeliti socijalno ugroženom stanovništvu ili dostaviti u skladište Crvenog krsta. Kad je riječ o mjesnim zajednicama, pažnju svakako zaslužuju mjesne zajednice Mejdan, Mejdan I, Mejdan II i Starčevica.

- Veliki dio posla koji se odnosi na ovu akciju obavili smo zajedno, potrudili smo se da ove godine ranije obavijestimo građane, pa očekujemo i veći odziv. **Odredili smo mjesto prikupljanja predmeta (prostorije MZ Mejdan I), te utvrdili dežurstvo (od 9 do 14 i od 16 do 19 sati) - rekli su nam odgovorni u ovim mjesnim zajednicama.** Naišli su i na razumijevanje kod OOUR-a sa svog područja. Tako su se tvornice „Bosna" „Blik" odazvale ovom pozivu i pružajući solidnu pomoć doprinijele uspješnosti ove akcije.

Prvog dana ove akcije, 20. oktobra, sreli smo u MZ Mejdan I one najbrže. Donijeli su neke suvišne predmete u nadi, kako ih većina reče, da će nekom donijeti radost i „spas" u predstojećim hladnim danima.

U okviru ove sabirne akcije vrijedno je istaći i angažovanje pionira u prikupljanju knjiga za lektiru, sekundarnih sirovina... Solidarnost na djelu, pravo je ime za pravu akciju. Uključite se i vi, pomozite onima koji to očekuju. Sve što vam je suvišno, možda je drugima potrebno, možda znači mnogo. A zar ima veće nagrade za to od spoznaje da smo nekom pomogli, nekog obradovali!?

L. M.

SVE BOLJA SARADNJA MJESNE ZAJEDNICE LAUŠ I „USLUGE"

AKCIJAŠI SANIRALI BARAKU

● Radnici „Usluge" uz pomoć stanovnika Lauša - dobrovoljnim radom od 40 radnih dana - sanirali montažni objekt Mjesne zajednice Lauš

Pioniri i omladinci takođe su dali svoj doprinos u akciji uređenja područja mjesne zajednice

Baraku u kojoj se nalaze prostorije Mjesne zajednice Lauš nagrizao je zub vremena. Više nego skromna sredstva nisu dozvoljavala sanaciju objekta. Baraka dotrajala, krovna konstrukcija popustila, stolarija istrulila. Jedino rješenje, kako rekoše u Mjesnoj zajednici, bilo je da se za pomoć obrate Radnoj organizaciji „Usluga", na što je ovaj kolektiv na čelu s direktorom Mihajlom Brkićem i poslovođom radne jedinice Vladom Bilićem pozitivno odgovorio.

- Dogovorili smo se da ćemo pomoći onoliko koliko budemo mogli. U stvari, rad na objektu Mjesne zajednice predstavlja nastavak saradnje i njeno jačanje. Mi smo od redovne proizvodnje odvojili četiri radnika. Na objektu su radili desetak dana, odnosno četrdeset dana dobrovoljnog rada. Sanirali su krovnu konstrukciju, opravili i lakirali stolariju. Posao je bio čisto akcijaški - kaže Vlado Bilić.

Saradnja mjesne zajednice sa „Uslugom" uspostavljena je dolaskom Mihajla Brkića za direktora radne organizacije. Od tada pa do danas dostigla je visok nivo. Tako, na primjer, zajednički se organizuju predavanja i vježbe iz oblasti opštenarodne odbrane i društvene samozaštite. Za svesrdnu pomoć, zaposleni u Mjesnoj zajednici izrazili su veliku zahvalnost predstavnicima i radnicima „Usluge".

Nakon sanacije zgrade Mjesne zajednice nisu prekinute korisne aktivnosti. Slavko Božić, predsjednik Skupštine Mjesne zajednice Lauš angažovao se u poslovima oko uređenja okoline, zajedno sa Radnom organizacijom „Usluga", „Elektroizgradnjom", te mladim goranima iz Osnovne škole „Drago Lang". Isto tako, pokrenuta je akcija „88 stabala za druga Tita". U prošlu subotu je održana akcija u koju su se uključili učenici osnovne škole a radili su na izradi cvjetne petokrake i bojenju ograde oko parka.

Predstavnici Mjesne zajednice očekuju, takođe, uspostavljanje saradnje sa Osnovnom organizacijom udruženog rada „Cvjećar" i OOUR-om „Plantaže" iz Dubrava.

S.H.

AEROZAGAĐENJE

Prema podacima dobijenim od banjalučkog Instituta zaštite za 21. i 22. oktobar 1985. godine koncentracija sumpor-dioksida po kubnom metru izmjerena je: u Centru 67. Boriku 61, Mejdanu 80, Vrbanji 72 , Česmi 98 i Delibašinom selu 115 mikrograma. Dozvoljena gornja granica kratkotrajne koncentracije iznosi 500, a dugotrajne 150 mikrograma.

Koncentracija čađi po kubnom metru izmjerena je u Centru 28, Boriku 28, Mejdanu 47, Vrbanji 38, Česmi 27, Delibašinom selu 21, a dozvoljena gornja granica i kratkotrajne i dugotrajne koncentracije je 150 mikrograma.

NA BANJALUČKOJ STOČNOJ PIJACI

Ne smetaju visoke cijene

● Visoke cijene teladi, svinja i prasadi nisu prepreka dobroj prodaji, jer u uslovima slobodnog formiranja cijena svako ima svoju računicu

Velika ponuda nije snizila cijenu prasadi i svinja

Visoke cijene svježeg mesa i novo poskupljenje, kojim već odavno prijete snabdjevači, tjeraju potrošače da se snalaze kako znaju i umiju. Zbog toga su mnogi u svojim tanjirima smanjili komade mesa, a drugi, u čijim domaćinstvima se ne zna pripremiti ručak bez ove namirnice su izgleda našli drugi recept za jeftinije i bolje snabdijevanje.

Velika potražnja zamrzivača o tome svakako govori mnogo. U mnogim domaćinstvima su, izgleda, našli jednostavnu i za njih veoma prihvatljivu računicu da je bolje i isplatnije pomalo štedjeti, pa odjednom kupiti svinju ili tele, napuniti zamrzivači i biti miran tri-četiri mjeseca. Zato je i ovaj utorak, inače pijačni dan u Banjaluci, prava prilika da se za predstojeću zimu popune zamrzivači. I ovaj put su poljoprivredni proizvođači iz okolnih sela, pa čak i iz obližnjih bosanskokrajiških komuna, pa čak i iz drugih republika, na stočnu pijacu u Banjaluci dotjerali mnogo prasadi, svinja, teladi, ovaca. Istina, za prosječne lične dohotke cijene nisu nimalo privlačne, ali, i pored toga, stoka se nemilice kupuje, vjerovatno zato što i u tako visokim cijenama svako nađe svoju računicu. Bolje im je, kako rekoše neki kupci, tele ili prase kupiti na pijaci, nego svaki dan ići u mesnicu, gdje ih pored visokih cijena čeka i neizvjesnost kakvo će kupiti meso. I poljoprivrednim proizvođačima je tako bolje i isplatnije. Prodajući stoku pojedinačno više se zaradi nego kada se prodaje mesarima ili zadružnim organizacijama.

Dragan Mihailović, poljoprivredni proizvođač iz Drugovića, je juče prase od tridesetak kilograma prodavao za 13 hiljada dinara. Reče da mu se to baš mnogo i ne isplati ali su sada, kako reče, cijene ipak znatno prihvatljivije nego ljetos.

- Prodao sam tele po 530 dinara po kilogramu živе vage, pa koliko bude. Još ga nisam vagao, ali mislim da će imati oko 90 kilograma. To mi se baš mnogo i ne isplati, ali nužda me tjera da ga prodam - kaže Radivoje Pavlović iz Borkovića.

Dragiša Petrović iz Begaljice kod Brodske je juče za svaki kilogram svinje, naravno u živoj vagi, tražio 350 dinara. U njegovom toru je bilo 28 svinja i prema procjenama sve će ih brzo rasprodati.

Kupuje se, dakle, mnogo. U uslovima slobodnog formiranja cijena oni iskusniji kupci se bolje snalaze i obično jeftinije uspjevaju da kupe stoku. Pravi maheri za to su mesari, koji kupujući stoku na veliko prolaze mnogo jeftinije, a onda kroje svoju cijenu svježeg mesa koja, uzgred rečeno, nije nimalo pristupačna. Međutim, za tu visoku cijenu oni u svojim mesnicama nude praktično sve za istu cijenu i upravo to je trn u oku „Stočarevim" mesarima. Odvukoše im mušterije, kako rekoše u ovoj snabdjevačkoj organizaciji udruženog rada, i to, po njihovom mišljenju, na nezakonit način. Klanjem teladi i prasadi smanjuju i onako ugrožen stočni fond.

I pored zabrane klanja teladi velika je potražnja

Ovakva prodaja stoke mesarima u društvenom sektoru nikako ne odgovara. Zbog nemogućnosti da ravnopravno sa drugim kupcima utiču i učestvuju na formiranje cijene, najčešće ostaju „kratkih rukava"! Poljoprivredni proizvođači radije stoku prodaju onima koji je mogu skupije platiti.

V. DUBOČANIN

AKTIVNOST DRUŠTVA ZA BORBU PROTIV ALKOHOLIZMA I DRUGIH TOKSIKOMANIJA

Predavanja o alkoholizmu

U četvrtak u 17 sati, u prostorijama MZ Starčevica, u Ulici Danka Mitrova biće održano predavanje o temi: Društveno-medicinski aspekti bolesti ovisnosti, sa naglaskom na problem alkoholizma.

Predavanje organizuje Društvo za borbu protiv alkoholizma i drugih toksikomanija „Banjaluka", u saradnji sa mjesnim zajednicama Mejdan, Mejdan I, Mejdan II, i Starčevica, te Crvenim krstom. Predavači su dr Enes Kušmić, specijalista neuropsihijatar, i Mehmed Selman predsjednik banjalučke regije za borbu protiv alkoholizma i drugih toksikomanija. Pripremljen je i filmski prilog.

Koristimo se ovom prilikom da u ime organizatora i suorganizatora pozovemo građane da u što većem broju prisustvuju ovom predavanju.

L. M.

KOŠARKA

ŽENSKA LIGA

Dvorana ponovo zaključana

- Susret Mrakovice I Bratstva iz Kozarca nije odigran zbog toga što je dvorana „Mladost" u Prijedoru bila zaključana - U minulom kolu uzbuđenja napretek

BANJALUKA - Po drugi put u toku prvenstva susret u Prijedoru nije odigran zbog zaključanih vrata Sportske dvorane „Mladost"!? Mladi košarkaši Mrakovice i Bratstva iz Kozarca uzalud su čekali pred zatvorenim vratima dvorane da bi se na kraju razišli bez odigrane utakmice.

Da nije bilo toga, proteklo kolo bilo bi upamćeno kao najuzbudljivije, iako su utakmice igrane pod dosta teškim uslovima.

Pobjednika susreta u Banjaluci i Čelincu odlučio je samo jedan poen više u korist gostujućih ekipa. Mladost iz Kotor-Varoša i Kozare. BSK je u susretu sa liderom takmičenja cijelim tokom utakmice bio u prednosti, sredinom drugoga poluvremena vodio je rezultatom 76:59, a Mladost je tri minuta prije kraja, serijom od devet poena izjednačila rezultat - 84:84. U posljednjoj minuti **Fuad Ahmetović** postigao je „tricu" i donio ekipi Mladosti pobjedu - 89:88! Uzbuđena i to napretek, bilo je i u Čelincu: sredinom drugoga poluvremena Kozara je vodila rezultatom 47:38, zatim je uslijedila serija od 17 uzastopnih poena domačina i preokret u rezultatu - 55:47!, za Čelinac. Kada su svi pomislili da je pitanje pobjednika odlučeno, jer domaćin je dvije minute prije kraja vodio rezultatom 57:51, uzbuđenje je dostiglo kulminaciju: Kozara je preko **Aličevića** došla u prednost - 58:57 i tim rezultatom je susret završen, jer **Prole** u posljednjim sekundama nije iskoristio slobodno bacanje. Čudan tok imao je i susret u Prnjavoru između Mladosti i Lijevča. U 36. minuti domaćin je vodio 74:51, a na kraju je rezultat glasio - 76:70! Jedino je u derbiju kola Una sigurnom igrom zabilježila ubjedljivu pobjedu protiv Partizana u Vrbanji.

REZULTATI 21. KOLA: Vrbanja: Partizan - Una 70:89 (28:52), Prnjavor: Mladost - Lijevče (76:70) (41:34), Čelinac: Čelinac - Kozara 57:58 (28:27), Banjaluka: BSK - II - Mladost (KV) 88:89 i(52:41), Prijedor): Mrakovica II - Bratstvo, susret nije odigran, Bosanska Kostajnica: Partizan - Sloga 20:0.

TABELA

1. Mladost (KV)	21	20	1	2034:1650	41
2. Una	21	16	5	1655:1380	37
3. Partizan (V)	21	15	6	1631:1506	36
4. Kozara	21	15	6	15s64:1504	36
5. Mladost (P)	21	14	7	1713:1557	35
6. Čelinac	21	14	7	1692:1503	35
7. Bratstvo	20	9	11	1534:1450	29
8. BSK II	21	7	14	1480:1638	28
9. Mrakovica II	20	7	14	1414:1389	27
10. Partizan (BK)	21	4	17	1204:1514	25
11. Lijevče	21	4	17	1036:1527	25

SLIJEDEĆE (POSLJEDNJE) KOLO (27.10.): Kozara - Partizan (V), Una - Mladost (P), Lijevče - Partizan (BK), Mladost (KV) - Mrakovica II, Bratstvo - Čelinac.

E. GALIJAŠ

VEČERAS U 18 SATI U SALI OŠ „RANKO ŠIPKA"

RUKOMET

Borac - Proleter

BANJALUKA - Večeras će u sali OŠ „Ranko Šipka" u 18 sati u prvenstvenom meču snage odmjeriti rukometaši Borca i Proletera. Uoči ovog duela u taboru domaćina vlada optimizam i vjera da će se nastaviti uspješna prvenstvena serija. Prvotimac **Mirzet Uzejrović**, koji je bio povrijeđen na posljednjem meču, kaže:

- Ne smijemo razmišljati ni o čemu drugom do o sigurnoj pobjedi. Istina, protivnik je iskusan i dobar sastav Proletera koji će sigurno pokušati sve ne bi li se iz Banjaluke vratio neporažen. Međutim, i mi imamo svoje razloge za osvajanje kompletnog plijena. Nedavno zadobijenu povredu još nisam u potpunosti sanirao, ali i pored toga biću spreman za ovu utakmicu.

Po dobrom starom običaju RK Borac je obezbijedio besplatan ulaz za sve učenike, tako da se očekuje da će tribine sportske sale u OŠ „Ranko Šipka" biti ispunjene do posljednjeg mjesta.

U. P.

- Igra i Uzejrović - Besplatno za učenike

RUKOMETNE DIJAGONALE

Arnautović - svjetska klasa

● I u Nišu reprezentativci iz Banjaluke Arnautović i Saračević potvrdili visok kvalitet ● Olimpijski šampioni i šampionke nastavljaju trasom uspjeha ● Samovolja Samardžije

Piše Pavle Erceg
urednik „Sporta"

Neizbježna je tema razmišljanja o minulim događajima prebogate rukometne nedjelje, te prvog koraka olimpijskih šampiona ka Švajcarskoj. Tačnije, koliko su sigurni putnici na „Mundijal" Zlatan Arnautović, i njegov imenjak Saračević, dva vrsna igrača banjalučkog Borca.

Zlatan Arnautović je u niškom Čairu", dvije i po utakmice branio odlično, na momente i sjajno, definisavši konačno svoj status u vrhunskog reprezentativnog golmana čije prisustvo između stativa potpuno eliminiše svaku pomisao da je reprezentacija slabija zato što nema Mirka Bašića. Dalji komplimenti su suvišni, Arnautović je imao i jednu krizu u presudnoj utakmici sa SR Njemačkom, ali je opšti utisak više nego povoljan. Bio je majstor najčešće u situacijama kada je reprezentaciji bilo najteže, to je vrlina kojom se diče i odlikuju golmani najviše klase.

Zlatko Saračević je izuzetan šuter kada nosi dres Borca, da status u standardnog reprezentativca biće potrebno samo malo vremena, da se oslobodi neizbježne bojazni od grešaka, kada nosi „plavi" dres. Njegova osobina je da umije da šutne u riskantnoj situaciji i da to naplati sjajnim pogotkom. U Nišu mu je nedostajalo baš te njemu svojestvene igračke drskosti. Vrijeme Zlatana Saračevića u plavom dresu, tek dolazi. Po svemu, obojica će u skorašnjim mečevima Kupa šampiona sa Metaloplastikom predstavljati oslonac banjalučkih ambicija.

x x x

Olimpijskim šampionima treba uputiti samo čestitke. Nastavili su i u Nišu kako smo već navikli, osvajanjem prvog mjesta. Šteta je samo, evo još jedan ciklus završnih priprema na pragu, da se nikako u programima „plavih" ne nađe i Banjaluka jedna od kolijevki rukometa u nas.

Borik ima takvu tradiciju, da ne govorimo o Borčevoj, da bi sigurno bio jedno od idealnih staništa u vrijeme kada reprezentacija prolazi kroz najteže treninge. Ne nedostaje li malo inicijative od rukometnih radnika, okupljenih u Borcu? Dobre volje, sigurno ima, a u Banjaluci bi reprezentacija imala kao i ovih dana u Nišu idealne domaćine.

x x x

Konačno su se probudili i takmičarski organi! Kazna izrečena šampionkama iz Titograda predstavljaće ne samo nagovještaj nabujalih raspoloženja da se ove godine igraju prvenstveni mečevi u što regularnijim uslovima već i dobru opomenu za izgrednike i terene klubova koji nose epitet „vrućih".

Bilo bi dobro ako se tako i nastavi, oštrim kursom, a još bolje ako ne bude posla za takmičarske organe, već zavlada istinska sportska atmosfera. Uostalom, da stvari kreću najbolje, potvrđuju i primjerne kazne izrečene na drugoligaškom „jugu", tradicionalnom epicentru nesportskih pojava u rukometu.

x x x

Bilans rukometnih zbivanja neka bude zaokružen i čestitka ma olimpijskim šampionkama. Bile su prve na Balkanijadi, turniru koji u ovakvom izdanju bez učešća svih zemalja poluostrva, gubi na razlozima za dalje održavanje. Reprezentaciju su vodili Milatović i Smoj, u odsustvu trenera Samardžije, koji je sa juniorkama u dalekom Seulu. Savezni trener rukometašica, od akcije do akcije mijenja sastav stručnog štaba, pa je danas zaista neobična situacija. O „plavima" brinuo je aktuelni trener rukometša Zvezde Milorad Milatović, inače jedini stručnjak u stručnom štabu „zlatnih djevojaka" verifikovan od nadležnih foruma. Svi ostali, „igraju jedno ljeto", najviše dva, a stručni savez RSJ pasivno prati selektorove personalne poteze, što upućuje na opravdane pomisli da je jedini gazda reprezentacije - Josip Samardžija. Nije, možda, na to imun ni status i praksa Zorana Živkovića, ali je on bar selektor koji se ni za trenutak ne odvaja od državnog tima. Uostalom, razliku u pristupu manifestuje i nesklad između rezultata rukometaša i rukometašica u plavom dresu.

DANAS SE IGRAJU PRVI SUSRETI DRUGOG KOLA KLUPSKIH KUPOVA EVROPE

Samo

● Crvena zvezda ponovo za rivala izvukla jednu amatersku ekipu, pa bi, po logici stvari, trebalo da bez većih napora slomi otpor Danaca - Partizanu, Hajduku i Vardaru biće izuzetno teško u duelima sa predstavnicima Francuske, Italije i Škotske

Lišeni prisustva zvaničnog šampiona države u fudbalu, ekipe Sarajeva koja je neopreznošću i ničim više, dozvolila anonimnim Fincima da je u dva navrata iznenade, na zaista najneprijatniji način, četiri jugoslovenska kluba nastavljaju borbe u evropskim kupovima, ali sada s dijametralnim izgledima jer 4. oktobra u Cirihu žreb je bio više nego surov, kada su u pitanju naši predstavnici na evropskoj sceni.

Crvena zvezda je rođena 4. marta 1945. godine i pod srećnom zvijezdom! Poslije švajcarskih amatera, s kojima je lako, ali uz lošu igru, izišla nakraj, sada su joj rivali danski amateri, članovi kluba Lingbi. Ovaj klub je osnovan 1911. godine, u Kopenhagenu. Svojevremeno je bio prvak Danske, ali, ruku na srce, pripada ako ne trećoj, a ono sasvim sigurno drugoj evropskoj klupskoj klasi i Beograđani sa Dancima ne bi trebalo da imaju većih teškoća. U prvoj rundi, KPK, Lingbi je u dva navrata savladao (3:2 i 1:0) i eliminisao sastav Galvej junajted (Republika Irska), a na tabeli ovogodišnjeg danskog prvenstva vrzma se oko sredine tebele. Najbolji igrač Lingbija (tako se zove predgrađe Kopenhagena, kojem klub gravitira) je vođa navale **Fleming Kristijanesen.** Dvije godine je bio član Sent Etjena, ali se u francuskom fudbalu nije „vidio", pa se vratio u Lingbi, gdje u duetu sa **Tom Vilmanom**, predstavlja udarnu snagu ovog tima, koji nema nijednog standardnog prvotimca! To, nadamo se, najbolje govori o kvalitetima protivnika Crvene zvezde, čiji bi fudbaleri obavezno trebalo da pred očima imaju slučaj Sarajeva, da im se, kojom nesrećom, ne bi dogodilo nešto slično.

Ugled i moć francuskog fudbala ostao je da brani samo sastav Nanta! Svi ostali francuski klubovi, predstavnici zemlje evropskog prvaka, ispali su već u prvom kolu!? Time je zadatak Partizana mnogo teži i delikatniji, pogotovo jer će se drugi meč Nant - Partizan odigrati na samo dvadesetak dana uoči okršaja selekcija Francuske i Jugoslavije. O Nantu se sve zna! To je jedan od vodećih francuskih klubova, trenutno je u samom vrhu (drugo mjesto), eliminisao je sa 3:0 i 1:2 ekipu Volurom (Island), zna se da su mu „glavni" reprezentativci **Leroa, Ture, Barničeli**, a prije svega naš **Halilhodžić**, koji će za odbranu „crno-bijelih" predstavljati najveću napast. Nant je veliko klupsko ime, posljednji predstavnik Francuske, ima snažan, uigran tim i sigurno će inspiristi momke **Nenada Bjekovića,** koji odlično poznaje francuski fudbal, jer je u njemu proveo pet godina.

Splitski Hajduk je nabasao na više nego uglednog i opasnog takmaca. Za one mlađe čitaoce navešćemo jedan stari podatak: u prvim godinama poslije rata, Torino je bio jedan od najboljih klubova Evrope. Gotovo kompletan sastav Torina sačinjavao je reprezentaciju Italije. Međutim, 4. maja 1949. godine Torino je doživio stravičnu tragediju: vraćajući se sa gostovanja na Pirinejskom poluostrvu, avion u kojem su se nalazili ig-

banovci 8 Spartak - Omladinac nije odigrano zbog nedolaska sudija, Prnjavor: Džokeri - Biseri 2:4, Donja Mravica: Polet - Polet (S) 1:2 (prekinuto zbog napda domaćih fudbalera na sudiju Stančića), Konjuhovci: Borik - Željezničar 7:2, Donji Galjipovci: Budućnost - „9. maj" 2:1.

Redoslijed: „9. maj" (utakmica manje) 16, Budućnost, Spartak (dvije utakmice manje), Biseri i Polet (DM) po 13, Željezničar 11, Omladinac (utakmica manje) i Borik po 10, Polet (S) 9, Sloboda 8, Čelik 7, Džokeri 5 bodova.

DRUGA OPŠTINSKA LIGA PRNJAVOR - REZULTATI 11. KOLA: Ukrinski lug: Gljivara - Borusija 1:5, Palačkovci: Sloboda - Lazina voda 1:2, Čorlo: Željezničar - Mladost (Š) 0:1, Drenova: Metalac - Borac (P) 3:15, Hrvačani: Partizan - Junak 2:5, Šibovska: Borac - Mladost (Š) 3:1, zaostale utakmice 10. kola: Čorlo: Željezničar - Junak 3:4, Palačkovci: Strijelac - Borac (Š) 0:1, Ukrinski lug: Ribnjak - Strijelac 1:2.

Redoslijed: Lazina voda 16, Mladost (Š), Borusija i Borac (Š) po 15, Borac (P) 14, Mladost (S), Strijelac i Junak po 13, Željezničar 12, Partizan 10, Sloboda 8, Metalac i Gljivara po 4 i Ribnjak 2 boda.

B. R.

OFL BOSANSKE GRADIŠKE: REZULTATI 10. KOLA - Biseri - Zadrugar 1:0, Torpedo - Plantaže kalemi 5:2, Vrbaška - Sloboda 4:1, Omladinac - Mašinski servis 3:2, Mačkovac - 13 skojevki 2:1, Napredak - Bratstvo 3:1, Bosna - Prosara 3:0.

POREDAK - Torpedo 15, Biseri i Zadrugar 13, 13 skojevki 12, Omladinac i Mačkovac 11, Bratstvo i Plantaže kalemi 10, Mašinski servis, Bosna i Vrbaška 9, Prosara 8, Napredak 5, Sloboda 3 boda.

Đ. S.

OFL BOSANSKE DUBICE: Rezultati 7. kola: Pounje - Krajina 2:2, Jedinstvo - Naša krila 3:0, Potkozarje - Moštanica 0:8, Prosara - Ravan 2:3.

REDOSLIJED: Moštanica i Ravan po 12 bodova, Jedinstvo 9, Naša krila 7, Pounje 6, Prosara 5, Potkozarje 3, Krajina 2 boda.

Utakmicama sedmog kola završio se prvi dio prvenstva koje će biti nastavljeno u aprilu iduće godine.

S. A.

MEĐUOPŠTINSKA LIGA BIHAĆA

KANONADA U JASENICI

BIHAĆ — U 9. kolu Međuopštinske fudbalske lige Bihaća favoriti su zabilježili značajne pobjede. Naj-

FUDBAL

BANJALUČANI DANAS NASTAVLJAJU TAKMIČENJE U LIGI MLADIH BiH

Na redu Sarajevo

- U dosadašnjim duelima Borac na Gradskom stadionu savladao Rudara, Željezničara i Jedinstvo (Bi) dok je poražen u Bugojnu

BANJALUKA - Odličnim izdanjem u susretu sa Jedinstvom iz Bihaća i pobjedom od 5:1, ekipa Borca nastavlja učešće u Ligi mladih Bosne i Hercegovine. Istina, ovaj meč malo je podsjećao na takmičenje mladih fudbalera, pošto su oba sastava nastupila sa najjačim i iskusnim postavama. Bez sumnje, to je posebno pitanje, jer postavlja se opravdano pitanje koliko se isplati učešće u ovom takmičenju ako ne nastupaju oni za koje je predviđeno.

Vratimo se rezultatima Banjalučana. U četiri odigrana kola Borac je zabilježio tri pobjede na Gradskom stadionu savladavši Rudara iz Ljubije 3:1, Željezničara iz Sarajeva 5:3, i Jedinstvo iz Bihaća 5:1. Jedini poraz Banjalučani su pretrpjeli u Bugojnu od Iskre sa 0:2. Tako je sa šest bodova ekipa Borca među najuspješnijim sastavima u nadmetanju Lige mladih. Naredni protivnik je Sarajevo, a susret se igra na Gradskom stadionu u srijedu sa početkom u 13.30 sati.

Kako prva ekipa Borca nije pronašla protivnike za prijateljsko odmjeravanje snaga u pauzi prvenstva drugoligaša, domaćin će ponovo, najvjerovatnije, nastupiti u najjačem sastavu, što bi trebalo da bude magnet za gledaoce. Još nedovoljno afirmisano takmičenje mladih Bosne i Hercegovine ne okuplja dovoljan broj promatrača. Po pravilu susreti se igraju pred jedva 100 do 200 gledalaca.

U. P.

DANAS U PRNJAVORU ZAOSTALA UTAKMICA RFL — ZAPAD

Ljubić - Vrbas

PRNJAVOR - Nakon prošlonedjeljne vrijedne i zaslužene pobjede protiv do tada neporaženog BSK-a, fudbaleri Ljubića imaju danas još jedno, ali znatno lakše prvenstveno iskušenje. Ranije neodigrani susret protiv Vrbasa (odgođen zbog nedolaska sudija) prilika je da se bodovni saldo poveća, odnosno da se Prnjavorčani približe samo na bod vodećem kvartetu.

- Svako opuštanje nakon briljantne nedjeljne igre moglo bi nas skupo koštati. Vrbas nije protivnik za potcjenjivanje, mada protiv Jajčana redovno ostvarujemo dobre rezultate. Vjerujem da ćemo ostvariti i petu pobjedu i da će naša odbrana i ovaj put biti nesavladana na domaćem terenu, kaže napadač Jadranko Sinanović.

Ljubić: Radulović, Jevtić, Cvijanović, Janković, Ihtijarević, Tešnjak, Hamzić, Mehić, Ljubojević, Sinanović, Mešić.

B. R.

OPŠTINSKE LIGE

PRVA OPŠTINSKA LIGA PRNJAVOR - REZULTATI 11. KOLA: Galjipovci: Sloboda - Čelik 4:0, Ba-

Zvezdi lako

Nebojša Vučićević (PARTIZAN)

rači Torina udario je u brdo Superga, i kompletna ekipa ovog kluba našla je smrt nadomak svoga grada. Taj udes silno je pogodio italijanski fudbal, od kojeg se on dugo nije mogao oporaviti. Torino sada igra značajnu ulogu u italijanskom fudbalu8 minule godine zauzeo je drugo mjesto, a u novom šampionatu se, takođe, silno drži. Taj tim teško prima golove, ali ih teško i postiže. Tako je u 30 prvenstvenih megdana, minule godine postigao samo 36 a primio 22

FUDBAL NA TV-EKRANU

U sportskoj srijedi sve će biti u znaku fudbala: od 20,30 sati iz Torina direktno će se prenositi utakmica Torino - Hajduk. Predstavnici Televizije i Partizana još vode pregovore oko eventualnog prenosa susreta Partizan - Nant. Ukoliko se (po našem lošem običaju!) dogovore u posljednji čas, prenos bi počeo kada i utakmica, znači u 18 sati. Ukoliko to otpadne, u Sportskoj srijedi gledaoci će moći vidjeti polučasovnu reportažu s ove utakmice.

pogotka!? Oslonac ekipe čine: **Leo Žunior**, koji je došao iz Brazila, **Valter Šahner** (Austrija), te reprezentativac Đuzepe Dosena odnosno dojučerašnji član reprezentativne selekcije veteran **Renato Zakareli**. U prvom kolu, Torino se namučio sa Panatenaikosom - 1:1 i 2:1.

Kada se sve uzme u obzir, možda je Vardaru biti najteže: Dandi junajted, predstavnik Škotske, poznato je evropsko klupsko ime. U prvoj rundi eliminisao je Bohemians (Dablin, Irska) sa 2:2 i 5:2. Poslije 11. kola prvenstva, Dandi zauzima šestu poziciju, sa devet bodova. Prije tri godine, Dandi je, u Kupu UEFA, za rivala imao niškog Radničkog. Na svom terenu, Škoti su zabilježili 2:0, ali su u Čairu naišli na razigrani i raspjevani „Real sa Nišave" i doživjeli vratolom: izgubili su sa 0:3 i oprostili se od Kupa. Sada je na potezu Vardar. Iako mu neće biti lako, predosjećamo da će do trećeg kola ipak stići naš klub.

Limun PAPIĆ

GRUPNA LIGA „SANA"

SANSKI MOST - Vodeći Rudar doživio je prvi poraz u 9. kolu prvenstva u derbi susretu sa Bratstvom u Kozarcu, koje je sada jedina ekipa bez poraza. Za iznenađenje kola pobrinula se ekipa Aginaca koja je savladala Slobodu u Sanskom Mostu.

— **Treba sportski priznati da smo bili slabija ekipa i do bodova došli srećom i zbog nesnalažljivosti domaćih napadača - kaže Milan Krivda**, trener Aginaca. **Potkozarje kao da se probudilo i sa gostovanja donijelo bodove. Ovog puta iz Kozaruše, gdje je sa 2:1 savladana Mrakovica.**

— **Otputovali smo u Kozarušu s namjerom da izgubimo sa što manjom razlikom. Međutim, bili smo čak i bolji, pa smo potpuno zasluženo pobijedili** - kaže **Slobodan Manojlović**, predsjednik Potkozarja.

BRATSTVO — RUDAR 2:1 (2:0)

STRIJELCI: Ademović 2 za Bratstvo, Šekić za Rudar, sudija: Novaković (Lušci-Palanka), gledalaca, oko 500.

BRATSTVO: Fivović, Garibović, Saldumović, S. Garibović, Demirović, Kadić, Ademović, Muratović, Huseinović, Mujagić (Oruč, Tahirović), Fazlić.

RUDAR: Hodžić, Dobrijević, F. Hodžić, F. Jahić, Krupić, M. Jahić, Burnić, Ćatić (Vujić) Smajlović, Jahić, Šekić.

KRIVDIĆA BRDO — RAKOVČANI 79 3:0 (1:0)

STRIJELCI: M. Idrizović, Jahić, Tabaković, sudija: Pašalija (Prijedor), gledalaca: 100.

KRIVDIĆA BRDO: Ogorinac, Krutović, Suljanović, Idrizović, A. Kurtović, M. Idrizović, Krivdić, Čehajić, Makelić (Pehalić) (Čejvan) Jahić, Tabaković.

RAKOVČANI 79: Ališković, Poljak (N. Crljenković), A. Poljak (Crljenković), F. Ališković, H. Ališković, S. Ališković, D. Ališković, E. Ališković, K. Ališković, Pelak, Kadirić.

SLOBODA — AGINCI 0:1 (0:1)

STRIJELAC: Vatreš, sudija: Drinić (Omarska) gledalaca: 100.

SLOBODA: Unkić, Maličević, Kolaković, (S. — Kuželj, (K. Kalić), I. Kalić, Alihodžić, Lasić, Dedić, Heder, Bahtić, Maunić (Zokić).

AGINCI: Rakić, Vujanović, Radaković, Novaković, D. Pekić, Z. Pekić, M.I Vatreš (Orlić), Vatreš, Šipka, Malešević, Obućina (Bijelić).

MRAKOVICA - POTKOZARJE 1:2 (1:0)

STRIJELCI: Ahmetović za Mrakovicu, Krantić i Vujičić (11 metara) za Potkozarje, sudija: Petrović (Sanski Most), gledalaca: 150.

MRAKOVICA: Bešić, Deumić Mujkanović, Čatić, Žerić, Halilović, Garibović, Pervanić, N. Mujkanović, (Muratović), Blažević, (Crnić), Ahmetović.

POTKOZARJE: Kurotivić, Pešević, Krantić, Mitroivć, Bešić, Stanivuković, Stojnić, Karabegović, Vujičić, Banović, Radivojac.

KNEŽOPOLJAC - GRMEČ 2:2
KISELJAK - GOMJENICA 2:0
JEDINSTVO — LJUBIJA 1:2

TABELA

1. Rudar	8	7	0	1	18: 7	14
2. Bratstvo	8	5	3	0	16: 7	13
3. Gomjenica	9	5	1	3	21:14	11
4. Aginci	9	4	3	2	14:10	11
5. Sloboda	9	4	2	3	17: 9	10
6. Rakovčani 79	8	3	2	3	11:13	9
7. Jedinstvo	8	3	2	3	11:12	8
8. Kiseljak	8	3	2	3	13:16	8
9. Potkozarje	9	3	2	4	20:15	8
10. Knežopoljac	9	3	2	4	10:17	8
11. Ljubija	8	2	2	4	8:12	6
12. Mrakovica	8	0	5	3	7:12	5
13. Krivdića brdo	9	2	1	6	11:22	5
14. Grmeč	9	1	2	6	15:30	4

M. DESPOT

GRUPNA LIGA „LIJEVČE"

BOSANSKA GRADIŠKA — Samo zakratko je bilo mirno, pa da u ovom 9. kolu fudbaleri opet počnu po svome, dijeleći na svoj način pravdu. Derbi kola igran u Orahovi između Bratstva i Dubrava završen je pobjedom gostiju, a sudija Janjanin je imao mnogo muke da umiri ratoborne igrače oba tima, pa je prije vremena u svlačionicu pokazao put Škoriću i Refiku Demi. Po završetku utakmice gledaoci su bili nezadovoljni i svoj bijes iskalili su na gostujućem igraču Crnojeviću. U drugom derbiju vodeća Sloga je uspjela poraziti Bratstvo iz Poveliča pa i dalje uz Dubrave drži čelo tabele. Najveće iznenađenje priredili su fudbaleri Vihora kojima je bio malo trijumf prošle nedjelje u utakmici sa Slogom, pa su to isto učinili od bajinačke Mladosti, ali ovog puta kao gosti.

VETERANI - RATAR 0:0

BOK JANKOVAC, gledalaca: 100, sudija: Brnjak (Bosanska Gradiška)

VETERANI: B. Raca, Barać, Đurić, P. Raca, Đogić, Kovačević, Gvozden, Duraković, Rizvanović, Tomazić, Timarac.

RATAR: Račić, Savić, Kecman, Z. Vukelić, Kukrić, Gligorić, Vidović, Vrančić, Trkulja, Mirianić, J. Vukelić.

BRATSTVO (O) — DUBRAVE 1:2 (1:1)

ORAHOVA, sudija: Janjanin (Turjak), gledalaca: 200. strijelci: Kupinić za domaće, a Arnautović i Đanić za goste.

BRATSTVO: Z. Huremović, Lojić, Halilović, Dudaković, S. Huremović, Škorić, Dajić, M. Huremović, Softić, Malagić, Kupinić.

DUBRAVE: Emir Demo, Sadiković, Petovac (Crnojević) E. Arnautović, M. Arnautović, R. Demo, Đanić, Šabić, Enes Demo, Enver Demo, Kahrić.

MLADOST (L) — SLOGA (T) 0:0

LEPENICA, gledalaca: 100, sudija: D. Janjić Bosanska Gradiška).

MLADOST: J. Trivunić, R. Novković, Rakić, B. Babić, Z. Babić, Novaković, Đukić, Aničić, B. Trivunić, V. Novković, Dubenko.

SLOGA: Milijević, Cota, Vukojević, Grizelj, Vidović, Pavleka, Orlovac, Kukić, Lagundžija, Momić, Dubočanin.

SLOGA (S) — BRATSTVO (P) 2:0 (2:0)

SRBAC, sudija: Golić (Kozinci), gledalaca: 500, strijelac: Dragojević 2.

SLOGA: M. Đenić, Umljenović, L. Đenić, Novković, Krejić, Šaula, Bjelonić, Gudalović, Dragojević, Lepir (Đajić) Milenković (Tegetlija).

BRATSTVO: Lepir (Stamenić), Grabić, Kresojević, Tomić, Gavranović, Gvozdić, Blagojević (Milanković), Nježić, Vučenović, Ivanovic, Vranić.

MLADOST (B) - VIHOR 1:2
ŽUPA — POTKOZARJE (BA) 5:3
TERMAL — POTKOZARJE (D) 5:1

TABELA

1. Sloga (S)	9	7	1	1	30: 5	15
2. Dubrave	9	7	1	1	22: 6	15
3. Sloga (T)	9	4	4	1	21:15	12
4. Vihor	9	5	1	4	14:14	11
5. Bratstvo (B)	9	4	2	3	14:12	10
6. Mladost (B)	9	4	2	3	21:20	10
7. Bratstvo (O)	9	4	1	4	21:19	9
8. Ratar	9	3	3	3	19:19	9
9. Mladost (L)	9	3	2	4	12:12	8
10. Termal	9	3	1	5	14:20	7
11. Potkozarje (D)	9	3	0	6	13:20	6
12. Župa	9	2	2	5	10:17	6
13. Veterani	9	1	2	6	9:25	4
14. Potkozarje (BA)	9	1	2	6	9:27	4

U IDUĆEM KOLU IGRAJU - Bratstvo (P) - Potkozarje (D), Dubrave - Termal, Sloga (T) - Bratstvo (O), Ratar - Mladost (L), Potkozarje (BA) - Veterani, Vihor - Župa, Sloga (S) - Mladost (B).

D. STARČEVIĆ

GRUPNA LIGA „VRBAS"

BANJALUKA — U desetom kolu Grupne lige „Vrbas" nije odigrana utakmica Omladinac - Sloboda jer je većina igrača Slobode bila zauzeta obavezama u JNA.

— **Sve utakmice završene su očekivanim rezultatima. Jedino iznenađenje je neriješen ishod Željezničara u MZ Česma, jer se očekivala, sigurna pobjeda ekipe sa Predgrađa. Jelšingrad je iznenađujuće teško došao do bodova protiv Poleta iz Dragočaja, koji je igrao bez pet prvotimaca. Najzanimljivija utakmica odigrana je u MZ Vrbanja, gdje je Udarnik poveo sa 1:0, da bi Jedinstvo tokom meča uspjelo da izjednači a potom i pobijedi** - prokomentarisao je proteklo kolo sudija **Slobodan Micev.**

JEDINSTVO — UDARNIK 2:1

VRBANJA — Strijelci: Imamović i Ligić za domaće, a G. Crnić za goste, sudija: Imamović (Čelinac), gledalaca: 100.

JEDINSTVO: Juklen, Karat, Čavka, Heldić, Vehabović, Mahmutović, Bajrić, Imamović, Sačić, Ligić, Reis.

UDARNIK: Jakovljević, Jurić, Ostojić, Mitrović, G. Crnić, Dragičević, Trboljevac, Čudić, Kresojević, Palačković, Miletić.

BRATSTVO — ŽELJEZNIČAR 0:0

ČESMA — Sudija: Radusin (Banjaluka), gledalaca: 100.

BRATSTVO: Čirić, Popović, Rekavić, Marić, Blažević, J. Lipovac, Ojdanić, I. Lipovac, Poturović, Knežević, Juklen.

ŽELJEZNIČAR: Tešić, Pujić, Mikulčić, Popović, Blažević, Čošabić, Dujaković, Cota, Blagojević, Filipović (Kaleč), Ališa.

JELŠINGRAD - POLET 1:0

BUDŽAK — Strijelac: Beharić - Sudija: Micev (Banjaluka).

JELŠINGRAD: Lolić, Mandić, Malešević, Beharić, Dedić, Žičak, Teonić (Kajkut), Đaković, Dedukić, Knežević, Dujaković (Popović).

POLET: Bogdanović, Vuković, Stojčević, Dojčinović, Mirković, Stijaković, Šukalo (Trupina), M. Dojčinović, Josipović (Šipka), Brkić, Lj. Dojčinović.

PROGRES — KRAJIŠNIK 6:0

SKENDER—VAKUF — Strijelci: Aleksić 2, A. Glamočić, Veručić, Ralić po 1, i Brkić (autogol), sudija: Mikić (Banjaluka).

PROGRES: Hrvačanin, Popović, Čelić, Aleksić, Vučić, S. Đukić, Raljić, Krkić, N. Đukić (A. Glamočić) Veručić.

KRAJIŠNIK — Jurišić, Lopar (Malešević), Malepović, Tadić, Jekić, Brkić, Veličović, Rajić, Dojčinović, (D. Malešević), Labotić, Mišić.

SLOGA — Vrbas 2:1

IVANJSKA — Strijelci: Majdandžić i Bijelić za domaće, a Gazi za goste, sudija: Balaban (Banjaluka).

SLOGA: Pezić, Petić, Valentić (Piljagić), Stojnić, Klečina, P. Majdandžić, V. Majdandžić, Bijelić, M. Majdandžić, Lucić (Verić), Idžan.

VRBAS: Huseinović, Matić, Vukelić, Srdić, Demirović, Tulić, Gazić, Grujić, Gunić, Dragičević, Mihajlović, Beglerović.

MLADOST — GORICA 2:2

TABELA

1. Jelšingrad	10	9	1	0	24: 4	19
2. Progres	10	4	5	1	19: 7	13
3. Sloga	10	5	2	3	14:11	12
4. Udarnik	10	4	3	3	15:11	11
5. Željezničar	10	3	5	2	11: 9	11
6. Omladinac	9	4	2	3	14: 9	10
7. Jedinstvo	10	5	0	5	29:20	10
8. Gorica	10	4	2	4	16:18	10
9. Vrbas	10	3	3	4	17:22	9
10. Mladost	10	0	7	3	10:12	7
11. Sloboda	9	3	0	6	10:12	6
12. Krajišnik	10	2	2	6	13:27	6
14. Bratstvo	10	1	3	6	6:23	5

IDUĆE KOLO: Vrbas - Omladinac, Željezničar - Sloga, Polet - Bratstvo, Gorica - Jelšingrad, Udarnik - Mladost, Krajišnik - Jedinstvo, Sloboda - Progres.

M. DIZDAR

uzbudljivije je bilo u Jasenici gdje su se sastali istoimena ekipa i Sloga iz Kralja. Strijelci Sloge ispoljili su i ovog puta veliku efikasnost i postigli čak devet golova, dok odbrana nije primila nijedan. Tako je Sloga najprijatnije iznenađenje u ovogodišnjem šampionatu. Susret u Bihaću između Gornjeg Prekounja i Mladosti iz Bosanskog Petrovca je odgođen. Utakmica u Bosanskoj Otoci između Sloge i Napretka iz Golubića protekla je u veoma zanimljivoj i uzbudljivoj igri u kojoj je domaćin slavio pobjedu od 4:1. Ostrovica iz Kulen-Vakufa jedina je ekipa koja je osvojila maksimalan broj bodova. Veliko iznenađenje priredio je Ljutoč iz Orašca koji je savladao Krila Krajine u Bihaću.

REZULTATI 9. KOLA: KRNJEUŠA: Radnički - Ostrovica 0:4, BIHAĆ: Krila Krajine - Ljutoč 0:1, POKOJ: Omladinac - Borik 2:0, STIJENA: Gomila - Radnički (R) 2:0, BOSANSKA OTOKA: Sloga - Napredak 4:1, JASENICA: Jasenica - Sloga (K) 0:9, BIHAĆ: Gornje Prekounje - Mladost utakmica prekinuta. Slobodna je bila Una iz Kulen-Vakufa.

TABELA

	8	8	0	0	27: 8	16
1. Ostrovica	8	7	1	0	46: 8	15
2. Sloga (K)	9	5	4	0	27: 9	14
3. Omladinac	9	4	2	1	23: 7	10
4. Mladost	9	4	1	4	17:28	9
5. Sloga (BO)	8	3	2	3	17:18	8
6. Napredak	8	4	0	4	14:16	8
7. G. Prekounje	9	4	0	5	17:29	8
8. Jasenica	9	3	0	6	14:16	6
9. Gomila	7	2	2	3	8:13	6
10. Una	7	1	3	3	9:11	5
11. Radnički (R)	8	1	3	4	12:23	5
12. Ljutoč	8	0	4	4	6:13	4
13. Borik	9	1	2	6	8:25	4
14. K. Krajine	8	1	2	5	8:27	4
15. Radnički (K)						

U 10. KOLU SE SASTAJU: KULEN—VAKUF - Ostrovica — Mladost, KRALJE— Sloga - Gornje Prekounje, GOLUBIĆ: Napredak - Jasenica, RIPAČ Radnički - Sloga (BO), BIHAĆ: Borik - Gomila, ORAŠAC: Ljutoč - Omladinac, KRNJEUŠA: Radnički — Una. Slobodna su Krila Krajine iz Bihaća.

D. M.

MEĐUOPŠTINSKA LIGA BANJALUKA

IZJAVE I OCJENE

U susretu Naprijed - Obradovac bilo je dosta uzbuđenja pred golom gostiju

MLADOST — ŠATOR 2:2

JEDINSTVO — BRATSTVO 0:0

Esad Gerzić, lijevo krilo Jedinstva:

- Propustili smo priliku da osvojimo dva boda u čemu je gostima pomogao i sudija previdjevši očite jedanaesterce u našu korist.

Mehmedović, lijevi half Bratstva:

— Pretjerana nervoza igrača oba tima, slabo sudenje, a rezultat utakmice ipak realan.

Đ. S.

LIJEVČE — SLOBODA 2:0

Ljubiša Mitrović, igrač Lijevča:

— Najzad smo zaigrali onako kako treba, a i ekipa Slobode me prijatno iznenadila.

Mladen Svetinović, igrač Slobode:

— U kvalitetnoj utakmici rezultat je realan.

OMLADINAC — TRGOPRODAJA: 3:1 (2:0)

Suad Medić, kapiten Omladinca:

— Bila je ovo teška, ali ipak fer i korektna utakmica. Bili smo bolji i zasluženo pobijedili.

Duško Došen, kapiten Trgoprodaje:

— Protivnik je bio vrlo dobar. U fer i korektnoj igri nas je porazio, dok smo mi propustili svoje prilike i zato bodovi ostaju u Sanici.

NAPRIJED — OBRADOVAC 2:0

Osman MEMIĆ, half Naprijeda:

— Zasluženo smo pobijedili. Bilo je dosta nervoze i grubosti, a i uspjeli smo da istrajemo u našim nastojanjima. Obradovac se pokazao kao iskusan tim ali i pretjerano nervozan.

Enver ČATIĆ, trener Obradovca:

— Vjerujem da bi smo u drugim uslovima postigli bolji rezultat. Ovako, ostali smo uskraćeni bar za bod, a uz sve to nismo uspjeli da realizujemo i nekoliko povoljnih prilika.

OMARSKA — „RADE LIČINA" 1:0

Zoran Romanić, strijelac jedinog gola za Omarsku:

— Bili smo bolji od gostiju, stalno smo napadali i stvarali prilike, ali su se gosti uspješno i organizovano branili. Nikad kao danas nisam imao ovoliko prilika za gol, ali srećom, postigao sam odlučujući čime smo zasluženo pobijedili.

Miroslav Dakić, kapiten „Rade Ličine":

— Utakmica veoma kvalitetna. Domaćini su stalno napadali, a mi smo se uspješno branili sve do 87. minute. Realno bi bilo da smo odnijeli bod.

SLOGA — RADNIČKI 0:3

Stanislav Maletić, trener Sloge:

— Bolja i fizički spremnija ekipa Radničkog znala je da iskoristi kiksove naše odbrane i sasvim zasluženo osvojila bodove.

Ibrahim Velić, trener Radničkog:

— U idealnim uslovima, mislim na teren, prikazali smo mnogo bolju i zreliju igru što je rezultiralo našom pobjedom. Čestitam domaćinu na korektnoj igri.

NAJBOLJI SASTAVI

„A" TIM

Milutinović (Lijevče) 7, S. Kovačević (Sloga) 8, Numinović (Mladost) 8, Zrnić (Omarska) 9, M. Cerić (Radnički) 8, Ratković (Lijevče) 8, Velić (Radnički) 9, Julardžija (Naprijed) 8, Z. Romanić (Omarska) 8, Alukić (Radnički) 9, Turšić (Šator) 8.

„B" TIM

Tičević (Bratstvo) 7, Šulić (Omladinac) 8, I. Milinković (Radnički) 7, Ćordić (Omladinac) 8, Mirović (Lijevče) 8, Topalović (Radnički) 8, Džomba (Mladost) 8, Jakupović (Bratstvo) 8, Elkaz (Naprijed) 8, Stanivuk (Šator) 8, Anušić („Rade Ličina") :.

LISTA STRIJELACA

7 golova: Anušić („Rade Ličina"), 6 golova: Paspalj (Lijevče), Turšić (Šator) Z. Romanić (Omarska), 5 golova: Lovre (Šator), N. Maletić (Sloga), 4 gola: Bešić (Obadrovac), Savija („Rade Ličina"), Despotović (Lijevče) 3 gola: Popović, Halilović (Mladost), Svetinović (Sloboda), Sl. Krecelj (Omarska), Jungić (Sloga), Mahmutović (Obradovac).

ZABILJEŽENO U NAJSTARIJEM FUDBALSKOM KOLEKTIVU NOVE JUGOSLAVIJE

Vrijeme Podgrmeča

(Ili kako su fudbalski entuzijasti iz Sanskog Mosta za kratko vrijeme uspješno prebrodili brojne nedaće...)

Mlada i perspektivna ekipa Podgrmeča

Jesen 1984. godine. „Patrola" našeg lista, u redovnom obilasku bosanskokrajiških komuna, našla se na stadionu Podgrmeča. Na igralištu 20 mladića pomno je slušalo savjete trenera Musaiba Talića i Smaila Alagića. Među njima bili su: Tešić, Vasiljević, Omić, Smajlović, dok su ostali fudbaleri tek golobradi mladići, većinom anonimni, novi izdanci „sanske fudbalske škole". Kraj igrališta nigdje nikog, kao da je kompletan grad, ali i tada sivo nebo okrenulo leđa nekolicini entuzijasta. Činilo se da je vjera u povratak renomea i nekad visokih pozicija Podgrmeča u istinu daleko.

- Naše je da radimo, a rezultati jednog dana moraju doći. Ova djeca i te kako dobro znaju da igraju fudbal. Vidjećete ih naredne sezone - govorili su tada treneri **Talić i Alagić.**

Kao na filmskoj traci vrijeme je brzo prolazilo, a ekipa iz Sanskog Mosta bilježila je tek skromne rezultate. Na posljednjem ljetnom turniru „Kozara '85" u Prijedoru učesnik je bio i tim Podgrmeča. Sjećamo se, organizator je tada smrknuto komentarisao:

- Pa zar da ova djeca igraju na ovako jakom turniru. Trebalo je ipak, pozvati neki drugi klub.

Međutim, nakon drugog dana takmičenja i izvanredne igre Sanjana u susretu sa favorizovanim BSK-om (2:2) iz istih izvora stigao je demant:

- Bravo, Sanjani. Preletjeli smo u izjavi...

Trener BSK-a **Dževad Agić** tada je pričao:

- U najskorije vrijeme ovi momci će voditi glavnu riječ u bosanskokrajiškom fudbalu. Jednostavno, treba im još malo vremena da se ukomponuju.

Došla je i nova jesen 1985. godine. Igrao se prvenstveni duel u okviru 7. kola Regionalne lige. Gost na „Čairama" u Banjaluci bio je mladi sastav Sanjana. Ponovo je prikazao zaista dobru i kvalitetnu igru (2:2), tako da objektivni promatrač, inače trener Bratstva iz Bosanske Krupe, **Hakija Beganović**, nije mogao sakriti zadovoljstvo:

- Više nije čudo, niti tajna. Tim Podgrmeča igra najljepši i najbolji fudbal u Bosanskoj krajini. U svojim redovima ima više vrsnih fudbalera. Teško nama ako budu imali ambicije za prvo mjesto.

Samo sedam dana kasnije Podgrmeč je savladao i Bratstvo (2:0)

Tako je godinu dana nakon što je „Glasova" ekipa posjetila najstariji fudbalski kolektiv u novoj Jugoslaviji, štošta toga promijenjeno. Sada se na starom igralištu u Sanskom Mostu za svaki meč traži mjesto više. Za kratko vrijeme gledaoci i navijači vraćeni su na već istrošene i opustjele tribine.

S razlogom smo hronološki zabilježili i podsjetili na nekoliko detalja iz Fudbalskog kluba Podgrmeč. Naime, rad entuzijasta iz Sanskog Mosta može samo poslužiti drugim sportskim sredinama kao primjer kako treba stvarati budućnost kluba.

Vjerujući u svijetlu tradiciju, koja krasi ovaj sportski kolektiv, odgovorni u Podgrameču u jeku velike igračke i trenerske krize povjerenje su ukazali vlastitom kadru. Vrati li se film samo nekoliko sezona unazad, sjetićemo se da je iz Sanskog Mosta u druge klubove otišla čitava plejada talentovanih igrača: **Nijaz Smajlović, Dževad Unkić, Nedžad Kuruzović, Milorad Bilbija, Dino Alagić, Mirsad Dedić...** Samo što bi stasali, listom su odlazili iz Sanskog Mosta. Zbog čega? Iz prostog razloga što su u drugim sredinama dobijali koji dinar više, što je fudbal prelazio granice amaterizma, koje su se u Sanskom Mostu uveliko poštovale.

Tako nije nikakvo čudo da Sanjani poput mnogih drugih klubova nisu angažovali nekog provjerenog stručnjaka, već su šansu dali mladom i do tada neafirmisanom treneru **Musaibu Taliću**. Za kratko vrijeme ovaj mladić prekomandovan je od igrača u trenera i gle čuda: sve je išlo da ne može biti bolje.

Danas je tim Podgrmeča bez ikakvog pretjerivanja skup izvanrednih fudbalera. Ekipa je ukomponovana od mladosti i iskustva. **Šefik Smajlović** daje sigurnost odbrani iako je već podobro zašao u godine. Tu je i **Vasiljević** vječito spreman na velika požrtvovanja i izgaranja do kraja, pa mladi, ali i iskusni **Zulić i Omić,** koji daju poseban ton igri Sanjana. Ne smije se zaboraviti ni **Jovičić,** kao ni mladići koji dolaze: **Maunić, Šarčević, Husić, Nikolić, Kuburaš...**

Fudbalski pregaoci Sanskog Mosta predvođeni **Agicom Jakupovićem** i trenerom **Musaibom Talićem** rade pravi posao pokazujući da nema otpisanih, niti predavanja pred mnogobrojnim problemima i obavezama. Uz malo više vjere u vlastite snage, ljubavi prema fudbalu, barijere nema. Tako se Sanjani s ponosom osvrću na izjavu od prije godinu dana, kada su tvrdili da će „vrijeme Podgrmeča" tek doći.

Rekli bismo, već je došlo i malo je šansi da im ga neko uskoro oduzme.

Uzeir PAŠALIĆ

UZ RUB BOKSERSKE ARENE

BEZVLAŠĆE U RINGU

● Odlasci ekipa i pojedinaca na razne turnire se nastavlja i dalje bez ikakve kontrole BSJ, a pravilnik koji bi to regulisao nikako da se definitivno donese, jer vrijeme anarhije nekome očigledno odgovara

Piše Toma Hladni
urednik „Sporta"

Predsjedništvo BSJ ipak je u nedjelju riješilo da se prvak Evrope Ljubiša Simić bori u Seulu, na trećem Svjetskom kupu. Preovladalo je mišljenje da je u pitanju „istorijski čin", jer, eto, to je prvi put da se poziva u sastav prve selekcije Evrope jedan naš momak, poslije Pavla Šovljanskog, davnih pedesetih godina.

Za Predsjedništvo BSJ, dakle, pozivnica iz Seula bila je važnija nego činjenica da Ljubiša Simić nije ni formi, da je nedavno glatko izgubio meč protiv veterana Šaćirevića, ali ga ni to nije opametilo: nastavio je da živi veselim životom. U dvoranu rijetko zalazi, mada njegov trener Svetislav Jakovljević tvrdi da će do polaska biti „fit"!? Trener iz Smedereva, također je predviđen da putuje u Južnu Koreju i to kao trener selekcije starog kontinenta.

Putovanja po bijelom svijetu postala su manir raznih republičkih, pokrajinskih saveza, pa i BSJ. Putuje svako gdje hoće i kako hoće, u većini slučajeva kao „reprezentacija Jugoslavije". Selektor Radunović i njegovi saradnici najčešće tek iz novina saznaju gdje sve tumaraju „jugoslovenske uzdanice". Stručni štab BSJ, na primjer, nema nikakvog uticaja na pripreme i izbor omladinske i mlade selekcije Jugoslavije. Zato je nadležna neka „omladinska komisija" u kojoj se nalaze i nestručnjaci. Na omladinskom svjetskom šampionatu u Bukureštu, nedavno, trojica „jugonada" eliminisani su već u prvom kolu. Ali ni to nije sve! Na nekom TV-turniru u Rimu, koji je upravo završen, nova trojica seniorskih reprezentativaca odmah su eliminisani. Da se i ne govori o onoj famoznoj turneji reprezentacije Srbije u Novom Zelandu i Australiji. Jedan od vođa puta te selekcije upravo je sad uvjeravao Predsjedništvo BSJ da ta ekipa nije boksovala pod firmom „Jugoslavija", iako postoje plakati, programi i novinski izvještaji koji dokazuju suprotno. Očigledno da se poslije usmenog izvještaja pokušava da se stvar odlaže sve dotle dok ne zastari.

Zbog toga se i na sastanku Predsjedništva u Titogradu u nedjelju nestrpljivo očekivao pravilnik o putovanju ekipa, republičkih i pokrajinskih reprezentacija i reprezentacija Jugoslavije u inostranstvu. Bilo je zaista krajnje vrijeme da se spriječe divljanja na inostranim ringovima.

Odlasci po bijelom svijetu u stilu da put vidi kaput - nažalost nastaviće se. Zaduženi pojedinci i grupa funkcionera BSJ nisu pripremili novi pravilnik za sastanak Predsjedništva u Titogradu.

Mnogi su ovo protumačili željom da se vrijeme anarhije produži još za izvjesno vrijeme. Nove turneje su na pomolu, a ljudi vole da putuju.

Voli i Ljubiša Simić i njegov trener, a još poneko uz njih iako znaju da je ovo gostovanje rezultatski unaprijed osuđeno - na krah.

ŠAH

MEĐUOPŠTINSKA LIGA BANJALUKE

Bez promjene na čelu

BANJALUKA — U ovom kolu vodeći klubovi nisu dozvolili iznenađenje. Željezničar iz Banjaluke pobjedio je u gostima Progres iz Skender-Vakufa, a drugoplasirani „Mladen Stojanović" iz Prnjavora nanio je visok poraz Mladosti iz Laktaša. U nedjelju u Banjaluci se igra derbi lige Željezničar - „Mladen Stojanović".

REZULTATI 4. KOLA: „Mladen Stojanović" (Prnjavor) - Mladost (Laktaši) 7,5:2,5; Gašić - Rogić 1:0, Hadžiavdić - Miličević remi, Zarić - Vukojević 1:0, Hadžiselimović - Vuković 1:0, Malinović - Krivokuća 0:1, Krajišnik - Ilinčić 0:1, Popović - Dračina 1:0 (bb), Gatarić - S. Davidović 1:0, Prodanović - Saša Davidović 1:0, Milaković - M. Miličević 1:0. Sudija: Lulić (Vrbanja).

Kozara (Bosanska Gradiška) - Partizan (Banjaluka) 6:4; Čatović - Alibegović 0:1, Živanović - Čibukčić remi, Vokić - Knežević 0:1, Mladenović - Popržen 1:0, Zaimović - Jaran 1:0, Lendić - Pašić 1:0, Došen - Popović 0:1, Janjanin - Prosen 1:0 (bb), Marijanović - Macanović 1:0, Varmaz - Semenjuk remi, Sudija Penava (Vrbanja).

Partizan (Vrbanja) - Mladost (Zalužani) 4:6; P. Handan - Kapetanović remi, Hadžimujić - Ogorelac 0:1, Turalić - Vukajlović 1:0, Hasangić - Hajrić 0:1, Kulenović - Ćirić 1:0, K. Handan - Franičević remi, Nezirević - Andrijević 0:1, Prlja - Simić 0:1, Žuna Mršić 0:1, Obradovac - M. Vukajlović 1:0, Sudija Vještica (Banjaluka).

Mladost (Kotor-Varoš) — Pošk (Potočani) 3:7; Vunić - Zulić 1:0, Gavranić - Todorić 0:1, Jovanović - Manojlović 0:1, Karalić - Milanović 1:0, Dubravac - Pušić 0:1 (bb), Tešić - Danojević 1:0, Karalić - Vujić 0:1 (bb), Teinović - M. Davidović 0:1, Bilbija - Četojević 0:1, Z. Bilbija - Živković 0:1, Sudija Osmančević (Vrbanja).

Progres (Skender-Vakuf) - Željezničar (Banjaluka) 3,5:6,5; Torlaković - Ganić remi, Đurić - Bjelić 0:1, B. Torlaković - J. Idžan 0:1, Aleksić - Komlenić 0:1, Kopanja - N. Četković 0:1, B. Aleksić - Vujičić 1:0, S. Đurić - Tomašević remi, Malić - S. Idžan remi, Đurić - Martinović 1:0, Vuković - Petković 0:1, Sudija Čubić (Banjaluka).

STANJE NA TABELI: 1. Željezničar 33 poena, 2. Mladen Stojanović 31, Pošk 27,5, Mladost (Zalužani) 26,5, 5. Kozara 23, 6. Partizan (Vrbanja) 22,5, 7. Progres 17, 8. Partizan (Banjaluka) 15, 9. Mladost (Laktaši) 14,5, 10. Mladost Kotor-Varoš 10.

D. VJEŠTICA

ŠAHOVSKI ZADATAK

BROJ 987

Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Kh2, Dd4, Td6, Tg3, Sg4, pješaci a3, b2, f2, g2, h3 (10)
Crni: Kh7, Dc4, Tc8, Tf8, Sd3, pješaci a6, b7, e4, f7, g7, h6 (11)
Bijeli vuče i dobija!

Pozicija je nastala u partiji Mitelman - Klausen (Altona, 1928) u kojoj je bijeli matirao protivnika nakon šest poteza.

Rješenje prošlog zadatka: 1... Da5 2.Ta2 De1 3.Se1 c1D mat!

REPUBLIČKO PRVENSTVO INVALIDA U KUGLANJU

Banjalučani u reprezentaciji

PRIJEDOR — Proteklog vikenda na kuglani hotela „Prijedor" održano je prvenstvo Bosne i Hercegovine za invalide u svim kategorijama. Najveći uspjeh u ukupnom plasmanu ostvarili su članovi zeničke regije a na drugom mjestu je ekipa Jajca, a Prijedorčani su zauzeli treće mjesto. Od krajiških kuglača najviše je pokazao Vlado Katić, takmičar banjalučke regije koji je u svojoj kategoriji ubjedljivo osvojio prvo mjesto što mu je donijelo pravo za nastup u reprezentaciji Bosne i Hercegovine. Banjalučanka Milka Prosen takođe je obezbijedila mjesto u reprezentaciji republike osvajanjem drugog mjesta u ženskoj konkurenciji. R.J.

SPORTSKI TELEKS

PANČEVO — Poslije slobodnog dana u nedjelju, učesnici prvog međunarodnog turnira u Pančevu deseti put su danas sjeli za šahovske table. Postignuti su sljedeći rezultati: Morović-Rene remi, Jovanović-Milanović remi, Ž. Nikolić-Horvat 1:0, Rodrigez-M. Knežević remi, P. Orlov-Šahović remi, Hajik-Kampora 0:1, Todorović-Raičević 0:1. Poslije desetog kola redoslijed je sljedeći: Kampora 7,5, Raičević 7, Hajik 6,5, D. Horvat, A. Rodrigez i Morović po 6, Todorović, M. Knežević i Ž. Nikolić po 5, Šahović 4, Milanović 3,5, Rene 3, P. Orlov 2, Jovanović 1,5.

KRAGUJEVAC — Na velemajstorskom šahovskom turniru u Kragujevcu u ponedjeljak je odigrano deveto kolo. Postignuti su ovi rezultati: M. Miličević-Aleksić 0:1, Barlov-Tringov prekinuto, Lazić-Hazaji remi, Abramović-Vadas 1:0, P. Miličević-Novoselski remi, Jansa-Rodžers 1:0. Slobodan je bio Jačimović. Stanje na tabeli poslije devetog kola: Rodžers 6,5, Jansa 6, Abramović 5, Hazaji 5, Barlov 4,5, Vadas 4, Tringov 3,5, Jačimović i Aleksić 3,5, Lazić 3, Novoselski 3, M. Miličević 2, P. Miličević 1,5. Danas se igra deseto kolo.

UZ JUBILEJ OOUR-a „POLIESTER" RADNE ORGANIZACIJE INCEL U BANJALUCI

Decenija uspješnog rasta

● Pored niza teškoća koje su u OOUR-u „Poliester" imali u prve dvije godine rada, sada već osam godina uzastopno ne znaju za loše poslovanje ● Mnogobrojni kupci i velika potražnja poliester i filament vlakana tjeraju ih da stalno proširuju asortiman i povećavaju kapacitet svoje proizvodnje

U proizvodnim pogonima OOUR—a „Poliester" godišnje se proizvede više od četiri hiljade tona različitih vrsta poliester i filament vlakana

Radnici OOUR—a „Poliester", koji posluje u sastavu Radne organizacije INCEL u Banjaluci nedavno su proslavili deseti rođendan svoje fabrike. Tom prilikom su se kao što je to i uobičajeno prisjetili njenog početka rada i razvoja. U protekloj deceniji bilo je teškoća, ali i uspjeha.

U prve dvije - tri godine postojanja i rada fabrike valjalo je ovladati novom, uvoznom tehnologijom, izboriti se za kvalitet gotovih proizvoda i tako se nametnuti domaćim tekstilcima koji su tada imali čvrste aranžmane sa stranim proizvođaćima poliester i filament vlakana. Nije im bilo lako, jer je nova tehnologija i za svog proizvođača krila mnogobrojne tajne. Čak ni oni nisu mogli dokazati i ostvariti garantovanu proizvodnju nekih vrsta vlakana. Međutim, sve te teškoće su u tom tada veoma mladom kolektivu maksimalnim angažovanjem zaposlenih uspješno prevazišli. Relativno brzo su ovladali novom proizvodnjom, a uporedo s tim su radili i na usvajanju asortimana novih proizvoda. Trud se ipak isplatio jer su znanjem svojih stručnjaka počeli praktično na istim mašinama proizvoditi nove vrste poliester i filament vlakana. Za ilustraciju najbolje će poslužiti podatak da se danas u ovom radnom kolektivu sa više od 640 zaposlenih radi samo 50 odsto proizvoda koje je garantovao strani isporučilac opreme. Ostalih 50 odsto proizvoda iz njihovog asortimana su djelo njihovih stručnjaka.

Premašili mogućnosti

Da su u OOUR-u „Poliester" ostali na onom što su kupili od stranog isporučioca opreme, sasvim je sigurno da bi već odavno izgubili trku sa vremenom. Ne bi mogli ni približno isporučivati ono što je potrebno domaćim proizvođačima tekstila. Međutim, sve veća potražnja njihovih proizvoda jednostavno ih je tjerala na usvajanje novih proizvodnih tehnologija i proširenje njihovog proizvodnog asortimana. Sada u ovom radnom kolektivu godišnje proizvedu više od 4000 tona različitih vrsta poliester i filament vlakana. Međutim, i sa tom količinom ne mogu zadovoljiti potrebe svojih kupaca na domaćem tržištu.

U prvim godinama rada i postojanja ovog radnog kolektiva sve je bilo drugačije. Zbog nepovjerenja domaće tekstilne industrije u kvalitet domaćih poliester i filament vlakana zalihe su se gomilale u skladištima. Tako je bilo sve dok posebna ekipa stručnjaka iz ovog kolektiva nije argumentima ubijedila domaće tekstilce da se njihov poliester i filament vlakana ništa ne razlikuju od onih koje uvoze. Trebalo im je zato mnogo i vremena i napora, jer nije lako steći povjerenje kupca naročito na probirljivom tržištu i u velikoj konkurenciji svjetskih proizvođača. Uspjeli su to u ovom radnom kolektivu, i poslije je sve krenulo svojim uobičajenim tempom. Više se nije moglo proizvesti koliko bi se moglo prodati. U takvom odnosu ponude i potražnje u ovom radnom kolektivu bilježe i sve bolje poslovne rezultate. Tako je nakon velikih gubitaka koji su u prve tri godine zadavali glavobolje zaposlenim u OOUR-u „Poliester", sada bilježe sve bolji poslovni rezultati. Svjedoći to i podatak da su u ovom radnom kolektivu krajem prošle godine imali ostatak dohotka u iznosu od 245 miliona dinara. S dobrim poslovnim rezultatima nastavili su u ovom radnom kolektivu i u ovoj godini. Za prvo polugodište su ostvarili ostatak dohotka u iznosu od 237 miliona dinara. Postižu to zahvaljujući maksimalnim naporima svih zaposlenih, jer su ovdje u želji za postizanje što boljeg poslovanja praktično nadmašili i sebe i mogućnosti već zastarjele opreme i proizvodnih postrojenja.

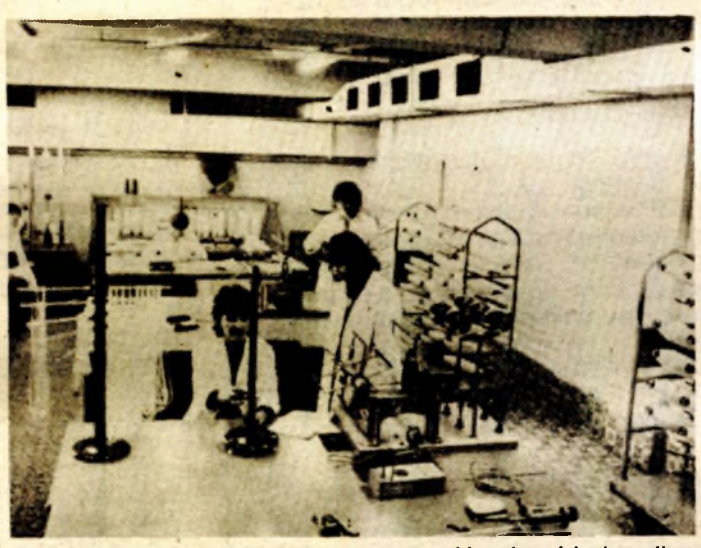

Laboratorijske analize rijetko zaustavljaju neki proizvod, jer je ovdje od 96 do 99 odsto proizvoda prve klase

Dobrim poslovnim rezultatima koji se iz godine u godinu bilježe u ovom kolektivu, svakako je mnogo doprinosio pravi odnos prema radu. Štednja i domaćinsko trošenje sirovina i repromaterijala, a dakako i energije postala je svakodnevica svih radnika.

- U našim normativnim aktima o nagrađivanju ugrađene su i posebne premije za kvalitet i za uštede, tako da je svaki radnik zainteresovan da maksimalno štedi na čemu se god može, počev od uvoznih sirovina, pa sve do najjeftinijih sitnica kao što su karton, najlonske kese i slično, kaže Ljubo Puvačić, šef pogona tekstiliranja u OOUR-u „Poliester".

Ovakav rad i pravo stabilizaciono ponašenje dali su i velike rezultte. Govori to i podatak da su u ovom radnom kolektivu samo u toku prošle godine na sirovinama i repromaterijalima uštedjeli više od 74 miliona dinara.

Proizvodnja zavisi od uvoza

Gotovo cjelokupna proizvodnja u OOUR-u „Poliester" zavisi isključivo od uvoza. Sirovine su uvozne, jer u Jugoslaviji trenutno nema nijedne fabrike u kojoj bi se one proizvodile. Tehnologija i proizvodna postrojenja također iz uvoza.

Snabdijevanje sirovinama u ovom kolektivu su riješili zahvaljujući dobroj poslovnoj saradnji sa domaćim proizvođačima tekstila koji su veliki izvoznici odjevnih predmeta. Dogovoreno je da oni za „Poliester" uvezu dovoljno sirovina, a zauzvrat da ih oni snabdijevaju dovoljnim količinama poliesterskog prediva. Taj dogovor za sada besprijekorno funkcioniše. Međutim, ovdašnji proizvođači poliester i filament vlakana značajnih teškoća imaju zbog nedostatka uvoznih rezervnih dijelova.

- Pored inovacija za proširenju proizvodnog asortimana, naši inovatori bavili su se i bave izradom nekih rezervnih dijelova kojima bi zamijenili uvoz. Dosta od toga je urađeno i u zemlji, ali i pored toga još u izradi tih rezervnih dijelova ima mjesta i mogućnosti da se mnogi od njih rade u aranžmanima sa malom privredom, kaže Nikola Živković, glavni inženjer proizvodnje u ovom kolektivu.

Ako na ovakav način u „Poliesteru" uspiju riješiti snabdijevanje rezervnim dijelovima „oslobodiće se i te ovisnosti od uvoza. To bi im dakako trebalo osigurati mnogo stabilnije privređivanje a time i bolje poslovne rezultate.

Planovi bez para

U OOUR-u „Poliester" već imaju planove za proširenje asortimana svojih proizvoda. Odavno razmišljaju o uvođenju i usvajanju nove tehnologije brzog predenja kojom bi se dvostruko povećao kapacitet proizvodnje a osim toga bi i znatno pojeftinila proizvodnja. Investiranje u ovo proširenje dakako ima i svoju veliku ekonomsku opravdanost. Već postoji obezbijeđeno tržište, kadrovi i dio objekta za smještaj novih proizvodnih postrojenja. Međutim, nema ono što je najbitnije - sredstva za proširenje proizvodnih kapaciteta.

Međutim, to nije sve. U ovom radnom kolektivu su predvidjeli da tržištu ponude i neke svoje nove proizvode za koje su, kako smo saznali, zainteresovani proizvođači obuće i drugi prerađivači kože i kožne galanterije. Riječ je o nekim vrstama tehničkog konca visoke jačine za proizvodnju tehničkih tkanina. Ovu vrstu konca niko ne proizvodi u zemlji, a izuzetno su velike mogućnosti za njegovu primjenu. Prema nekim procjenama jugoslovenskom tržištu bi godišnje trebalo između 5 i 7 hiljada tona ovog proizvoda. Zato bi i ova investicija imala svoju ekonomsku opravdanost.

Ova investicija bi, kako smo saznali, stajala 1,6 milijardi dinara i prema nekim procjenama veoma brzo, čak u roku od dvije do tri godine u potpunosti bi se otplatila. Međutim, i pored toga do njene realizacije nikako da dođe, iako među kupcima tog konca vlada veliko interesovanje. Koliko je interesovanje, najbolje govori podatak da je samo „Dalmatinka" iz Sinja spremna da „Poliesteru" kupi tu mašinu za takvu proizvodnju.

Dakle, sa malo dobre volje, dakako uz obezbijeđeni koji investicioni dinar bi se i kapacitet ove fabrike i asortiman njenih proizvoda znatno povećali. Radna organizacija INCEL trebalo bi da uloži više truda i sredstava u investiciju koja je očigledno društveno-ekonomski opravdana. Treba očekivati svakako prave poteze - zajedničko ulaganje.

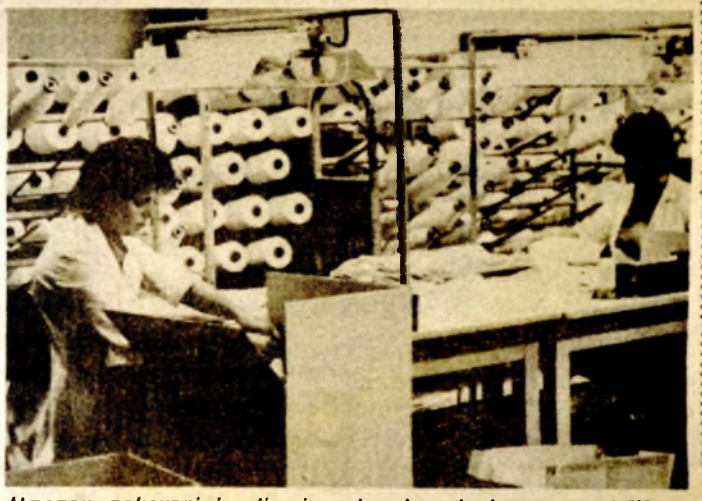

U pogonu pakovanja i sortiranja proizvoda svakodnevno se za tržište pripremaju znatne količine poliester i filament vlakana

Vukan DUBOČANIN
Snimio: Rastko OSTOJIĆ

SOUR „JELŠINGRAD"
RO Tvornice strojeva, uređaja i alata
OOUR Tvornica alatnih strojeva
Banjaluka

Na osnovu odluke Radničkog savjeta OOUR-a Tvornica alatnih strojeva Banjaluka broj 300/85 i 371/85 Komisija za prijem i rashodovanje osnovnih sredstava OOUR-a Tvornice alatnih strojeva Banjaluka raspisuje

LICITACIJU

za prodaju osnovnih sredstava

1. Putničko vozilo LADA 1600, reg. br. BL—914—47, broj motora 3959247, br. šasije 0359524, nabavljeno 1979. god, nije u voznom stanju sa početnom cijenom 60.000,00 din.
2. Putničko vozilo LADA 1600, reg. br. BL—980—14, broj motora 5376264, br. šasije 0564375, nabavljeno 1981. god., u voznom stanju sa početnom cijenom 230.000,00 din.
3. Teretno vozilo TAM 2001, reg. br. BL—956—13, broj motora M—87739, br. šasije 780006974, nabavljen 1978. god., u voznom stanju sa početnom cijenom 300.000,00 din.
4. Rashodovane auto—gume dimenzije 165x13, uvozne iz SSSR-a 24 komada, sa početnom cijenom za 1 komad 2.000,00 din.

Licitacija će se obaviti usmenim javnim nadmetanjem u subotu, 9. 11. 1985. god., sa početkom u 11 sati u krugu RO Tvornice strojeva, uređaja i alata Banjaluka u Ulici Branka Perduva 10 A.

Navedena osnovna sredstva se mogu vidjeti u petak, 8. 11. 1985. god., u krugu RO Tvornice strojeva, uređaja i alata Banjaluka od 12 do 14 sati.

Ukoliko prva licitacija ne uspije, druga će se održati u subotu, 16. 11. 1985. god., na istom mjestu u isto vrijeme.

Pravo učešća na licitaciju imaju sva pravna i fizička lica koja prije početka licitacije na blagajni RO uplate iznos kaucije od 10% od početne cijene licitiranih osnovnih sredstava.

Prodaja se vrši po sistemu viđeno—kupljeno čime se isključuje mogućnost prigovora na kvalitet licitiranog osnovnog sredstva.

Kupac snosi sve troškove oko prenosa vlasništva na izlicitiranom osnovnom sredstvu i dužan je uplatiti izlicitiranu cijenu i preuzeti osnovno sredstvo u roku od 5 dana od okončanja licitacije, jer se u protivnom smatra da je kupac odustao od kupnje, a istovremeno gubi pravo na uplaćenu kauciju.

KOMISIJA ZA PRIJEM I RASHODOVANJE OSNOVNIH SRED.

OPŠTINSKI KOMITET SAVEZA KOMUNISTA BIH
CENTAR ZA MARKSISTIČKO OBRAZOVANJE PRIJEDOR

U skladu sa članom 66 Statuta radne zajednice Centar za marksističko obrazovanje Opštinskog komiteta Saveza komunista Prijedor savjet Centra donio je odluku na sjednici održanoj 27. 9. 1985. godine da se raspiše

KONKURS

za izbor rukovodioca RZ Centar za marksističko obrazovanje

Rukovodilac RZ Centar za marksističko obrazovanje treba da ispunjava opšte uslove iz člana 511 Zakona o udruženom radu i posebne:

— da posjeduje visoku ili višu školsku spremu sa najmanje pet godina radnog iskustva,

— da je moralno—politički podoban i sposoban za obavljanje poslova predviđenih Statutom,

— da je afirmisani društveno—politički radnik i da ispunjava kriterije utvrđene Društvenim dogovorom o ostvarivanju kadrovske politike u opštini Prijedor.

Konkurs je otvoren 30 dana od dana objavljivanja.

Prijave slati na adresu: Centar za marksističko obrazovanje, 79101 Prijedor, Vladimira Nazora 13. Uz prijavu priložiti potrebne dokaze. Nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

UVS BOSANSKE KRAJINE BANJALUKA
OOUR VETERINARSKA STANICA BOSANSKA GRADIŠKA

Na osnovu odluke radnih ljudi

oglašava

JAVNO NADMETANJE

za prodaju putničkih motornih vozila

1. ZASTAVA 101 BL 226—89 god, proizvodnje 1980, poč. cijena 150.000 din.
2. ZASTAVA 101 BL 228—98 god, proizvodnje 1980, poč. cijena 140.000 din.
3. ZASTAVA 101 BL 226—91 god, proizvodnje 1980, poč. cijena 120.000 din. neispravan
4. VW 1200 J BL 102—981 god, proizvodnje 1975, poč. cijena 150.000 din.
5. VW 1200 J BL 269—87 god, proizvodnje 1975, poč. cijena 70.000 din. neispravan
6. VW 1200 J BL 104—522 god, proizvodnje 1975, poč. cijena 120.00 din.
7. RENAULT 4 BL 287—54 god, proizvodnje 1977, poč. cijena 90.000 din.
8. RENAULT 4 BL 290—54 god, proizvodnje 1977, poč. cijena 90.000 din.
9. RENAULT 4 BL 295—58 god, proizvodnje 1978, poč. cijena 60.000 din. neispravan

Pravo sudjelovanja na nadmetanju imaju sva pravna i fizička lica koja prije početka nadmetanja uplate jamčevinu u iznosu 10 posto od početne cijene na blagajni stanice.

Na izlicitiranu cijenu kupac plaća porez i ostale troškove prenosa prava vlasništva.

Prodaja vozila vršiće se po principu viđeno — kupljeno.

Motorna vozila navedena pod rednim brojem 1, 2, 3, 4, 5 i 9 mogu se pregledati u Veterinarskoj stanici Bosanska Gradiška, a vozila pod rednim brojem 6, 7 i 8 u Veterinarskoj ambulanti Nova Topola svakim radnim danom od 7—14 sati.

NADMETANJE ĆE SE ODRŽATI 2. NOVEMBRA 1985. god. U 9 SATI U VETERINARSKOJ STANICI BOSANSKA GRADIŠKA.

RO „ŠIPAD—VRBAS" BANJA LUKA
raspisuje

KONKURS

za izbor i imenovanje

1. RUKOVODIOCA RAČUNOVODSTVA u OOUR-u TVORNICA MASIVNOG NAMJEŠTAJA
2. RUKOVODIOCA TEHNIČKE PRIPREME PROIZVODNJE u OOUR-u TVORNICA MASIVNOG NAMJEŠTAJA
3. RUKOVODIOCA FAZE I u OOUR-u TVORNICA MASIVNOG NAMJEŠTAJA

USLOVI:

Pored zakonom propisanih uslova, kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće uslove:

Pod 1.

VSS, dipl. ecc. završen ekonomski fakultet ili VEKŠ — finansijski smjer sa 3 godine radnog iskustva na tim ili sličnim poslovima.

Pod 2.

VSS, dipl. inž. drvne industrije, završen šumarski ili mašinski fakultet, odgovarajući smjer, sa 3 godine radnog isksutva na poslovima pripreme proizvodnje u finalnoj preradi drveta ili na poslovima organizacije proizvodnje u finalnoj preradi drveta.

Pod 3.

VSS, dipl. inž. drvne industrije, završen šumarski ili mašinski fakultet odgovarajući smjer sa 3 godine radnog isksutva na poslovima i radnim zadacima finalne prerade drveta.

Konkurs ostaje otvoren 15 dana od narednog dana od dana objavljivanja, a prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova dostavljaju se na adresu:

RO „ŠIPAD—VRBAS" BANJALUKA
ODJELJENJE KADROVSKIH POSLOVA
OOUR TVORNICA MASIVNOG NAMJEŠTAJA
Ulica Džemala Bijedića 18
78000 BANJA LUKA

RO „ŠIPAD—VRBAS" BANJALUKA
OOUR TVORNICA FURNIRANOG NAMJEŠTAJA
RASPISUJE

OGLAS

Za prijem u radni odnos na određeno vrijeme (do povratka radnica sa porodiljskog odsustva)

1. knjigovođu osnovnih sredstava i ličnih dohodaka
2. obračun učinka

Osim opštih uslova propisanih zakonom, prijavljeni kandidati treba da ispunjavaju sljedeće uslove:

— Da imaju završenu srednju stručnu spremu—ekonomski tehničar sa 1 godinom radnog isksutva na knjigovodstvenim poslovima

Uz prijavu na oglas kandidati su dužni priložiti dokaze o ispunjavanju traženih uslova.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od prvog narednog dana objavljivanja a prijave slati na adresu: RO „ŠIPAD—VRBAS" BANJALUKA, OOUR TVORNICA FURNIRANOG NAMJEŠTAJA, Džemala Bijedića 18, Banjaluka.

OSNOVNA ŠKOLA — „MOMO VIDOVIĆ" SRBAC

Radnički savjet Osnovne škole „Momo Vidović" Srbac zbog promijenjenih uslova rada

PONIŠTAVA DIO

OGLASA

za popunu poslova i radnih zadataka:

1. Radnik na održavanju čistoće sa 1/2 radnog vremena za rad u školi u Bajincima — 1 radnik na neodređeno vrijeme „objavljen u listu „Glas" dana 18. 9. 1985. god.

Školski centar Bosanska Dubica, objavljuje

OGLAS

Za upražnjeno radno mjesto na određeno radno vrijeme, do 31. 8. 1986. godine, jednog diplomiranog inženjera poljoprivredne struke opšti ili ratarski smjer, za 17 časova sedmično.

Prijave i, zakonom propisane, dokaze o stručnoj spremi dostaviti u roku od osam dana od dana objave oglasa.

Lični dohodak i ostali uslovi po samoupravnom sporazumu Centra.

TRGOVINSKO—UGOSTITELJSKA RADNA ORGANIZACIJA „GRAHOVO"
OOUR „GRADINA" BOSANSKO GRAHOVO

Na osnovu člana 75 Statuta OOUR-a „Gradina" Bos. Grahovo, Komisija za radne odnose OOUR-a, na osnovu odluke Radničkog savjeta od 28 9. 1985. g. raspisuje

OGLAS

Za prijem u radni odnos na određeno vrijeme za obavljanje poslova i radnih zadataka:

1. KV konobara — 2 /dva/ izvršioca
2. KV kuvar — 2 /dva/ izvršioca

USLOVI: Pod 1 i 2 da je radnik ugostiteljskog smjera /konobar/ odnosno /kuvar/ sa ili bez radnog iskustva.

Za prijem u radni odnos na neodređeno vrijeme za obavljanje poslova i radnih zadataka:

1. poslovođa objekta — 1 /jedan/ izvršilac
2. transportni radnik — 1 /jedan/ izvršilac

USLOVI Pod 1 da je VKV radnik ugostiteljske struke i da ima najmanje godinu dana radnog iskustva na ovim poslovima.

— Da je KV radnik ugostiteljske struke i da ima najmanje dvije godine radnog iskustva na ovim poslovima.

Pod 2 da je NK radnik i da je psihički i fizički potpuno zdrav i sposoban za obavljanje navedenih poslova.

Oglas ostaje otvoren osam dana od dana objavljivanja. Prijave sa potrebnim dokumentima slati na adresu:

TU RO „GRAHOVO" OOUR „GRADINA" BOSANSKO GRAHOVO sa naznakom Komisiji za radne odnose OOUR-a.

OOUR „GRADINA"
BOSANSKO GRAHOVO

Dana 22. oktobra 1985. godine navršava se osam godina od smrti našeg dragog supruga, oca i djeda

BRANKA TRNINIĆA

Iz Rekavica

Tim povodom dana 22. oktobra 1985. godine posjetićemo njegov grob, položiti cvijeće i zaliti suzama. Dragi tata vječno ćeš živjeti u našim srcima, jer koga volimo taj ne umire.

VJEČNO OŽALOŠĆENI:
supruga JAGODA, kćerke, sinovi, snahe, unučad i ostala rodbina

062891

Dana 28. oktobra 1985. godine navršava se četrdeset tužnih dana od smrti našeg dragog supruga i tate

ĐURĐA ĐURE NENADIĆA

Dana 27. oktobra 1985. godine u 11 sati posjetićemo njegov grob i položiti cvijeće.

OŽALOŠĆENA PORODICA

062929

Dana 23. oktobra 1985. godine navršava se deset godina od smrti našeg dragog supruga, oca i djeda

MIHAJLA MIKE (JOVE) SKENDERIJE

Toga dana posjetićemo njegov grob u Klašnicama, položiti cvijeće i odati dužno poštovanje.

OŽALOŠĆENA PORODICA

062920

OMLADINSKA ZADRUGA BIHAĆ

Na osnovu odluke Predsjedništva Omladinska zadruga Bihać objavljuje

OGLAS

za prijem radnika u radni odnos na neodređeno vrijeme

REFERENT ZA KOMERCIJALNO—FINANCIJSKE POSLOVE - 1 izvršilac

Pored opštih uslova predviđenih zakonom kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove:
- VŠS ekonomskog smjera i 6 (šest) mjeseci radnog iskustva na komercijalnim poslovima.

Prijave sa dokumentima o ispunjavanju uslova oglasla dostaviti na adresu: Omladinska zadruga Bihać. Ul. Sime Miloševića bb, u roku od 8 (osam) dana od prvog narednog dana od dana objavljivanja.

Nepotpune, neblagovremene prijave i prijave kandidata koji ne ispunjavaju uslove neće se razmatrati.

SAMOUPRAVNA INTERESNA ZAJEDNICA ZA PROSTORNO UREĐENJE I KOMUNALNE DJELATNOSTI

BANJALUKA

OBAVJEŠTAVA

sve zainteresovane radne ljude i građane da je raspisana

LICITACIJA

(javno nadmetanje)

putem prikupljanja pismenih ponuda za ustupanje 15 (petnaest) gradilišta radi izgradnje individualnih stambenih objekata. Gradilišta se nalaze u ulicama:
- Fadila Šerića, 8 gradilišta,
- Kojića-put 3 gradilišta,
- Franca Staneta Rozmana, 2 gradilišta,
- Jaroslava Hašeka i Šarplaninska po jedno gradilište.
Početna licitaciona cijena kreće se od 1,101.400,00 dinara do 2,048.000,00 dinara, zavisno od lokacije i spratnosti objekta.

Potpun tekst licitacije objavljen je na oglasnoj ploči Zavoda za izgradnju Banjaluka, Ulica Akifa Šeremeta „D" Paskolina cigiana) od 23.10.1985. godine do 15.11.1985. godine, gdje se mogu dobiti detaljna obavještenja o gradilištima.

RO NARODNO POZORIŠTE SOSANSKE KRAJINE BANJALUKA

Na osnovu člana 65. Statuta RO Narodno pozorište Bosanske krajine Banjaluka, Ulica maršala Tita 62, Savjet pozorišta u širem sastavu

raspisuje

KONKURS

za izbor i imenovanje

DIREKTORA POZORIŠTA

Pored opštih uslova propisanih zakonom kandidat treba da ispunjava i sljedeće posebne uslove:
- da ima visoku stručnu spremu i radno iskustvo u okviru pozorišne umjetnosti od najmanje tri godine ili da je istaknuti dramski umjetnik, muzičko-scenski umjetnik ili drugi istaknuti stvaralac u oblasti umjetnosti i kulture koji ima višu stručnu spremu i pet godina radnog iskustva u struci,
- da ima organizacione sposobnosti i moralno-političku podobnost za obavljanje funkcije direktora,
- da nema smetnje iz člana 511 ZUR-a.

Mandat direktora traje četiri godine.
Lični dohodak prema samoupravnom opštem aktu pozorišta.
Konkurs za podnošenje prijava je otvoren 20 dana, računajući od prvog narednog dana od dana objavljivanja konkursa u dnevnom listu GLAS.

Uz prijavu na konkurs kandidat je dužan priložiti dokaze o ispunjavanju uslova konkursa kao i kraće biografske podatke sa podacima o dosadašnjem radu.

Prijave na konkurs dostavljaju se na adresu: Narodno pozorište Bosanske krajine Banjaluka, Ulica m. Tita 62, sa naznakom-za Konkursnu komisiju.

Nepotpune i neblagovremene prijave kandidata neće se uzimati u razmatranje.

O rezultatu konkursa kandidati će biti obaviješteni u roku od 15 dana od dana izbora.
Informacije na telefon: 087-35-337.

mali oglasi

VESELINA MASLEŠE 13

RADNO VRIJEME: OD 7,00 do 15.00

34-448

PRODAJA

AUTOMOBILI

PRODAJEM registrovan automobil „fijat 124" ili u dijelovima i poni-bicikl, telefon broj 49-223, Ulica Rade Kondića, broj 11, Banjaluka.

062924

PRODAJEM hitno automobil „reno 4 gtl", godina proizvodnje 1983, havarisan, jeftino, telefon broj 36-637, Banjaluka.

1-2
062919

ZEMLJIŠTE

PRODAJEM dva dunuma obradive poljske zemlje u selu Trn u neposrednoj blizini vodovod i struja, telefon broj 57-104, Banjaluka

1-2
062887

RAZNO

PRODAJEM ugostiteljsku radnju dobro razrađenu na prijedorskom putu, pitati na telefon broj 725-225, Banjaluka.

1-7
062824

PRODAJEM lovne terijere jamare stare dva mjeseca od odličnih roditelja, urođena osobina u radu na terenu, telefon broj 51-199 od 15 do 18 sati, Banjaluka.

062916

PRODAJEM novo bas-pojačalo marke „čajavec" i harmoniku, telefon broj 40-075, Banjaluka.

062917

PRODAJEM lamperiju. Enver Karat, Vrbanja, upitati na telefon broj 751-020, Banjaluka.

062918

PRODAJEM zatvorena kolica za blizance, cijena povoljna, upitati Tošo Božić, ulica „bulevar revolucije broj 19/III, Banjaluka.

062932

STANOVI (PONUDE)

IZDAJEM stan zaposlenoj djevojci ili studentkinji završnih godina. Mejdan, s centralnim grijanjem, telefon broj 49-052, Banjaluka.

062925

IZDAJEM jednosoban stan bračnom paru bez djece u Ulici Živojina Prerađovića broj 1, Banjaluka.

062915

SOBE (PONUDE)

IZDAJEM ženskoj osobi ležaj u namještenoj dvokrevetnoj sobi s centralnim grijanjem, telefon broj 54-546, Banjaluka.

062923

IZDAJEM namještenu sobu djevojkama u Ulici krajiških brigada broj 177, preko puta Marakane, Banjaluka.

062934

STANOVI (ZAMJENA)

MIJENJAM stan za dvije garsonijere, telefon broj 33-211, Banjaluka.

062922

STANOVI (POTRAŽNJA)

HITNO tražim jednosoban ili jednoiposoban komforan stan s grijanjem, po mogućnosti s telefonom, telefon broj 59-237 od 15 do 22 sata, Banjaluka.

062921

Zaposlena ženska osoba traži namještenu sobu bliže centru, telefon broj 41-293, Banjaluka.

062931

RAZNO

Čuvala bih djecu, telefon broj 38-403, Mira Topić, Ulica Franje Kluza broj 34/12, Banjaluka.

062926

Izrađujemo lamperiju i brodarski pod. Izradu vršimo najmodernijim strojem za taj posao od materijala mušterije radimo isključivo u njegovom prisustvu isti dan. Obratiti se u radionici u Trnu u Ulici Bratstva i jedinstva broj 164 ili na telefon broj 47-462 Banjaluka.

1-1
062845

OGLAŠAVAJTE U VAŠEM LISTU „GLAS"

Dana 21. oktobra 1985. godine objavljen je IN MEMORIAM za drugaricu NAFIJU AVDIĆ, rođenu KUJUNDŽIĆ, umjesto riječi KĆERKA treba da stoji: KĆERKE

OPŠTINSKI SEKRETARIJAT ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE BANJALUKA

OGLAŠAVA

prodaju vozila i radijatora putem licitacije

I MOTORNA VOZILA

1. „GOLF D", proizveden 1978, godine, u voznom stanju, početna cijena 250.000 din.
2. „LADA 1200" - karavan, proizveden 1982. godine, u voznom stanju, početna cijena 260.000 din.
3. „Zastava 101 S", proizveden 1981. godine u voznom stanju, početna cijena 350.000 din.
4. „ZUastava 101", proizveden 1981. godine, u voznom stanju, početna cijena 200.000 din.
5. „Zastava 101„, proizvedena 1981. godine, u voznom stanju, početna cijena 260.000 din.
6. „Zastava 101", proizvedena 1983. godine, u voznom stanju, početna cijena 320.000 din.

II RADIJATORI, 11 komada

početna cijena od 1.000. din./ kom.

Prodaja motornih vozila i radijatora održaće se 7.11.1985. god. u 11 sati ispred Mehaničke radionice SUP-a, Ulica Ive Mažara bb.
Napominjemo da ukoliko se ne prodaju vozila na prvoj licitaciji, druga i treća licitacija održaće se 14.11.1985. godine, odnosno 21.11.1985. godine u isto vrijeme i na istom mjestu.
U cijenu vozila nije uračunat propisani porez na promet, koji snosi kupac, dok je za radijatore isti sadržan u početnoj cijeni.
Plaćanje postignute prodajne cijene vršiće se odmah, a najkasnije 24 sata nakon održane licitacije na blagajni Sekretarijata kad će kupcima biti uručena potrebna dokumentacija o kupovini.
Vozila za licitaciju mogu se pogledati svakim radnim danom od 13 do 15 sati na mjestu određenom za prodaju, a radijatori istog dana prije početka licitacije.

MEĐUNARODNI CRVENI KRST USPOSTAVIO

„Crveni telefon" za novinare u opasnosti

● U 1984. godini u svijetu su ubijena 23 novinara, preko 80 ranjeno i više od 200 uhapšeno. Međunarodni crveni krst sada je konačno uspostavio „crveni telefon" kojim će se brzo sa novinarima u opasnosti uspostaviti veza i obavijestiti njegova porodica

ŽENEVA, oktobra (Međunarodni crveni krst 21. oktobra je u Ženevi uspostavio „crveni telefon" („hot line") za prijem alarmantnih poziva radi pružanja humanitarne pomoći ugroženim novinarima na opasnim zadacima. Tim telefonom mogu se koristiti uredništva i profesionalne organizacije novinara i tražiti hitnu intervenciju Međunarodnog crvenog krsta za zaštitu svojih članova koji su u vršenju zadatka došli u opasnu situaciju.

Prema saopštenju koje je danas objavio Međunarodni komitet Crvenog krsta ova humanitarna organizacija će u okviru svog mandata dobijenog od međunarodne zajednice pružati pomoć ugroženim novinarima na opasnim zadacima kao „licima zaštićenim međunarodnim humanitarnim pravom koje se primjenjuje u oružanim sukobima". Navedeno je da će Crveni krst na taj način reagovati prije svega u slučaju nestanka novinara. Čim dobije informaciju od nadležnih vlasti da je neki novinar zarobljen ili uhapšen odmah će o tome obavijestiti njegovu porodicu i profesionalnu organizaciju. U isto vrijeme, Crveni krst, će tražiti da njegov delegat posjeti zarobljenog novinara. On će također posredovati da se što prije razmijene poruke između novinara u zarobljeništvu ili zatvoru i njegove porodice.

Novinari su zatražili od Međunarodnog crvenog krsta da uspostavi ovu „vruću telefonsku liniju" na svom međunarodnom okruglom stolu koji je održan aprila ove godine u Mon-Pelerenu - (Švajcarska). Tema ovog okruglog stola, pod pokroviteljstvom Međunarodnog crvenog krsta, bila je: „Zaštita novinara na opasnim profesionalnim zadacima". Tada je rečeno da su samo 1984. godine u svijetu ubijena 23 novinara. Preko osamdeset ih je ranjeno i više od dvije stotine uhapšeno.

NA KUBI

Razdvojeni sijamski blizanci

HAVANA, oktobra (Kubanski ljekari uspjeli su da spasu život jednom od sijamskih blizanaca koji su rođeni povezani u predjelu grudnog koša i trbuha, sa zajedničkom jetrom i membranom oko srca.

Drugi blizanac je umro 18 sati nakon operacije, od srčanog udara. Spašavanje jednog djeteta se u ljekarskim krugovima procjenjuje kao veliki uspjeh, jer se radilo o veoma komplikovanoj povezanosti blizanaca, rijetko zabilježenoj u medicinskoj literaturi.

U svijetu postoji sto sedamnaest slučajeva sijamskih blizanaca, a samo jedan je do sada po složenosti bio sličan kubanskim blizancima iz grada Santa Klara. Taj slučaj zabilježen je pedesetih godina u Sjedinjenim Američkim Državama.

U Kubi je prva operacija sijamskih blizanaca izvršena decembra 1973. godine. Bliznakinje Majlin i Majelin se normalno razvijaju i uskoro će napuniti dvanaest godina.

DOKTOR U KUĆI

Priprema:
dr Božidar Balaban, spec. opšte medicine

Gušavost

- Dodavanjem joda kuhinjskoj soli, što se u Jugoslaviji sprovodi od 1953. godine, znatno je smanjen broj gušavih osoba

Stanje povećanja štitne žlijezde bez prisustva hormonalne hiperaktivnosti naziva se gušavost ili struma. Prema obliku, guša može biti difuzno uvećana ili čvorasta. Ako se u više od 10% cjelokupnog stanovništva nekog područja javi gušavost, govorimo o endemskoj gušavosti. Tako su poznate endemske strume u nekim područjima Himalaja, Pirineja, Alpa, Karpata. Također je dosta česta gušavost bilježena u nekim zemljama Afrike, Azije i Amerike. Kod nas u Jugoslaviji opisana su kao endemska područja u Podravini, Kosovu i nekim dijelovima Bosne. Treba napomenuti da je u posljednje vrijeme broj slučajeva endemske gušavosti jako opao i da su ostala još samo manja žarišta endemske strume. Smatra se da je glavni uzrok pojave gušavosti - nedostatak joda u hrani. Također se smatra da upotreba u prehrani nekih namirnica (neke vrste kupusa, kelja, graška) može dovesti do blokiranja stvaranja hormona štitnjače, što izaziva njeno kompenzatorno povećanje.

Obična struma, a također i čvorasta, najčešće ne pravi neke veće poteškoće kao bolest, obično se manifestuje iza 20-te godine života. Češće je u žena nego kod muškaraca. Struma se kod žena naročito povećava poslije jednog ili više poroda. Ako je struma jako velika, može pritiskati na dušnik i izazivati otežano disanje. Također može izazivati kašalj ili promuklost. Gušavost je inače razlog općenito slabijeg tjelesnog i duševnog razvoja takvih bolesnika.

Dijagnoza se postavlja na temelju kliničkog pregleda i laboratorijskih pretraga. Obično se dobro vidi uvećana struma, a ponekad se na njoj mogu napipati čvorovi.

Znakova povećane ili smanjene hormonalne aktivnosti nema. Vrši se testiranje sa jodom i scinitigrafija štitnjače, a kod sumnjivih na maligni tumor potrebno je izvršiti citološki i histološki pregled.

Liječenje se ranije baziralo na davanju joda. Kod mlađih osoba uspješno se mogu primijeniti preparati štitnjače (Thyral dražeje i sl.). Kod čvorastih struma češće se pribjegava hirurškom zahvatu. U prevenciji gušavosti ogromne rezultate donijela je odredba da se kuhinjska so jodira. Dodavanjem joda kuhinjskoj soli, što se u Jugoslaviji sprovodi od 1953. godine, znatno je smanjen broj gušavih osoba.

AKO NISTE ZNALI

36

SMATRA se da danas na tlu Sjedinjenih Američkih Država živi jedva oko 1.400.000 Indijanaca, podijeljenih u 290 plemena. Pleme Apača broji oko 10.000 ljudi, a žive u rezervatima Arizone, Novog Meksika i Oklahome. Smatra se da su Apači u ove krajeve stigli sa sjevera, iz Kanade.

NA planini Željin, u Rudnjaku, njemački baron Herder otkrio je 1835. godine mineral koji je u čast Miloša Obrenovića nazvao milošin.

NOVINAR „Njujork Heralda" Henri Morton Stenli, sa svojom brojnom pratnjom, za 999 dana, od 1887. do 1889. godine, bio je prvi bijelac koji je afrički kontinent prešao uzduž. Krstareći crnim kontinentom, Stenli je istraživao tok rijeke Kongo. Inače, Stenli je poznat i po tome što je 1871. godine u selu Udžidž, kraj jezera Tanganjika, pronašao izgubljenog istraživača dr Livingstona.

ISTRAŽIVAČI su dosad na dnu okeana otkrili preko 10.000 vulkana! Ogromna većina ostrva su vulkanskog porijekla.

RIJEČ „ček" nastala je od engleske riječi „ekscheker", što je, inače, ime za državnu blagajnu. Prvi čekovi su nastali sredinom 13. vijeka i to u Engleskoj.

DAVORIN RELJIĆ: „IGRA"

ZANIMLJIVOSTI IZ MEDICINE

„Doktor fantazija"

Neki Nijemac, Ulrih fon Huten, opisao je svoju bolest kao pojavu „čireva, koji su štrčali kao žirevi iz kojih bi se, kada se pritisnu, cijedila tako prljava i smrdljiva tečnost, da bi svako ko bi je osjetio mislio da je i sam zaražen". Bilo je to 1519. godine. Jedanaest godina kasnije Italijan Đirolamo Frakastoro, ljekar, pjesnik, geolog i astronom, objavio je u Veroni jednu poemu o nepristojnom pastiru Sifilusu, pa je Hutenova bolest dobila ime s i f i l i s. Nije znala za geografiju i nije ljude dijelila na kraljeve i obične smrtnike. Bilo ju je svuda po zemaljskoj kugli. Medicina joj nije mogla ništa sve do 1909. godine kad je pronađena hemijska supstancija salvarzan, prvi veliki trijumf nad jednim zaraznim oboljenjem.

- Moramo tragati za magičnim metkom, moramo tući parazite, i to samo parazite, ukoliko je to moguće, pri čemu će nam glavno oružje biti neka hemijska supstancija - govorio je mnogo ranije veliki zanesenjak i zaljubljenik u nauku Paul Erlih, koga kolege prozvaše „doktor fantazija". Međutim, radeći strpljivo, predano i prije svega inteligentno, a koristeći pri tome otkrića svojih prethodnika. Šaudina i Hofmana, koji su 1905. godine otkrili uzročnika, parazita Treponemu pallidu i Vasermana, koji je pronašao test za dijagnosticiranje sifilisa još prije pojave kliničkih znakova bolesti, „doktor fantazija" uspio je da pronađe fantastični lijek. A evo kako je do toga došlo! Paul Erlih, koji je prethodno mnogo radio s anilinskim bojama, dao je svom mladom, inače izuzetno nadarenom saradniku Japancu Sahakiro Hati, dvije hemikalije pod brojevima 418 i 606 da ih ispita na zečevima.

Pokazalo se da hemikalija 606 izvanredno djeluje na uzročnika. Kad je lijek primijenjen na ljudima, pokazao je i kod njih dramatične rezultate. Erlih je 10. aprila 1910. godine i javno objavio svoje otkriće. Sifilis se danas liječi pencilinom, ali je „doktor fantazija" ušao u istoriju medicine kao prvi čovjek koji je pobijedio neku zaraznu bolest.

dr ALIJA KAPIDŽIĆ

VAKCINACIJA U PERUU

Spasiti djecu!

- Preko 200 od hiljadu beba ne dočekaju svoj prvi rođendan!

LIMA, oktobra - Preko milion peruanskih mališana od jedne do pet godina primilo je vakcinu protiv tetanusa, dječje paralize, velikog kašlja i difterije. Bio je to prvi dan velike kampanje za besplatnu vakcinaciju djece koju predvodi supruga predsjednika Alana Garsije, Pilar Nores.

Prema riječima ministra zdravlja Davida, Tehade cilj ove zdravstvene kampanje je da se smanji velika smrtnost djece u Peruu, koja je jedna od najvećih u Latinskoj Americi. Preko 200 od hiljadu beba ne dočekaju svoj prvi rođendan, kaže ministar Tehada.

Paralelno sa kampanjom vakcinacije, supruga predsjednika Garsije pokrenula je prije mjesec dana i veliku nacionalnu akciju za prikupljanje novca radi zbrinjavanja preko tri miliona dječaka i djevojčica koji su primorani da, umjesto da pohađaju školu, rade najteže poslove kako bi preživjeli. Samo u Limi, preko jedanaest hiljada djece živi bukvalno na ulici.

SATIRIKON

Na putu za ljepšu budućnost moramo izbjegavati - „krivine"!

Nekome poljubac odnese sve ono što je imao na vrh jezika.

Čistoća je pola - turizma!

Ko radi ne boji se gladi, a ko ne radi - boji se šefa!

Od kolijevke pa do groba najljepše je dačko doba!

Tim više, jer te poslije čeka nezaposlenost.

Muhamed Džinić

	GLUMAC RADMILOVIĆ	POZNATI FRANCUSKI PJEVAČ	TRGOVAC DRVIMA	PRIHOD OD KAPITALA	DO, UZ	KNUŽNA PILA	GL. GRAD GRČKE	CRTAČ		PISAC DIMA	SUDIONICI PIRA	PLANINSKI MASIV U SLOVENIJI	BICIKLIST MERKS	POJAS		ORGANSKO KEMIJSKO JEDINJENJE	ŽLIJEB U DASCI (mn.)	FRANCUSKA PJEVAČICA MATJE
LIST ZA POLJOPRIVREDU I SELO	V	V	V	V	V	V	V	V	TURSKI VOJNIK KOJI JE IZA DEVETNAESTOG ST. GRAD NA SICILIJI	V	V	V	V	V	SVJEDOK PRI VJENČANJU JAPANSKI POLITIČ. EISAKU	V	V	V
ODSJEČI									V									
PORAVNAVATI SE										AUTOR POKRETA U CRT. FILMU INDIJ								
STRANC. IME (LJUBC)					GOROSTASNO BIBLIJSKO PLEME					V			TALIJAN. MUŠKO IME					
DRAMA HENRIKA IBZENA					STANOVNIK RAČE								POMOĆNO MJERILO ZA TAČNO OČITANJE					

Rješenje iz prošlog broja (vodoravno): televizijska antena, akumulator, Spartak, Milisav, štapini, DO, opar, Čobi, pijaca, V, Saša, ajak, skaradni.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

PRNJAVOR: ŠTA MISLITE O ZAVOĐENJU ZAJMA ZA ZAPOŠLJAVANJE?

Moglo je i ranije

Zorica PEJAKOVIĆ, učenica Građevinske škole:

— Djelimično sam upoznata sa tokom akcije o uvođenju zajma za zapošljavanje. Smatram da je takav poduhvat mogao i ranije da se uvede, jer bi to, u svakom slučaju, smanjilo spiskove onih koji čekaju u Zajednici za zapošljavanje. Da sam zaposlena, bez razmišljanja bi se svojim prilogom uključila u izdvajanje dijela sredstava za ovu namjenu.

Zajam - prava stvar

Duško MIŠIĆ, službenik:

— Nekoliko godina sam čekao posao, pa znam kakvi su problemi kod čekanja u Birou za zapošljavanje. Zavođenjem zajma broj nezaposlenih će se znatnije smanjiti. Međutim, sredstva koja se odvoje za ovu namjenu treba uložiti u proširenje već postojećih radnih organizacija.

Velika podrška

Snježana JANOŠ, učenica Poljoprivredne škole:

— Nema sumnje u uspjeh ove akcije, jer je problem nezaposlenosti posljednjih godina izuzetno izražen. Međutim, ono što primjećujem je činjenica da udruženi rad i obrazovne-školske ustanove nemaju željenu saradnju, tako da se školuju i kadrovi koji su osuđeni na višegodišnje čekanje na biroima za zapošljavanje. Takvu praksu treba prekinuti.

Brže zapošljavanje

Mevludin HADŽIABDIĆ, nezaposleni RTV mehaničar:

— Znam kakvi su problemi kada se godinama čeka posao. Nisu mladi bez razloga nezadovoljni takvom pojavom, koja nije karakteristična samo za našu opštinu. Uvjeren sam da će zajam dati velike rezultate, odnosno da će taj društveni problem biti ubuduće manje aktuelan.

B. RADULOVIĆ

ZANIMLJIVOSTI

Sida sije strah

I zvanično od strane ljekara Saveznog zavoda za zdravstvenu zaštitu u Beogradu potvrđena je vijest da u Jugoslaviji „za sada nije utvrđen nijedan slučaj oboljenja od side". Strah od side u javnosti, ipak, širi se. Zašto?

Prije svega, u pitanju je nova zarazna bolest. To praktično znači da građani naše zemlje vrlo oskudno poznaju načine čuvanja od ove zaraze, a još manje kako se treba liječiti.

S druge strane, od side obolijeva sve veći broj ljudi: u Evropi je registrovano više od hiljadu oboljelih i to najviše u Francuskoj, zatim u Velikoj Britaniji, Zapadnoj Njemačkoj, Švedskoj, Belgiji, Grčkoj, Italiji, Danskoj, Austriji. U SAD-u broj oboljelih je deset puta veći, a očekuju se i novi slučajevi obolijevanja. Smrtnost je velika: prema statističkim podacima, od ukupnog broja oboljelih u posljednje tri godine smrtnim ishodom završilo se čak 86 odsto.

Pitanje koje takođe interesuje širu javnost: Da li su poznati uzročnici „sindroma stečenog imunog deficita" (SSID)?

Odgovor je: uzročnici side su poznati. To je virus nazvan „LAV", koji je izolovan prvi put 1983. godine (sida se pojavila 1981. godine), u Pasterovom Institutu u Parizu. Ovaj virus prenese se sa zaražene na zdravu osobu preko tri izvora: krvi, sperme i krvnih bjelančevina.

Prema tome, učestale transfuzije krvi „rizičnih populacija" mogu izazvati pojavu side. A pomenute „rizične populacije" su: narkomani, homoseksualci i hemofiličari. Oni ne mogu biti dobrovoljni davaoci krvi. Proizlazi da je pred zdravstvenom službom zadatak da vrši selekciju dobrovoljnih davalaca krvi.

Osobe zaražene od side u početku imaju u krvi povišen broj („titar") antitijela. Ukoliko bolest napreduje, utoliko se broj antitijela smanjuje. To pokazuju specijalne laboratorijske analize krvi, kao i prisustvo u krvi tzv. „autoantitijela" koja izazivaju tzv. „autoimune rakcije". Istraživači smatraju da se ova antitijela u nesazrelim ćelijama koštane srži i tako, vjerovato, sprečavaju regeneraciju (oboljenje) razornih T-limfocita - „vojnika prve odbrane organizma" u borbi sa zarazom.

Ono što je opet dosta nejasno jeste sljedeće: Zašto homoseksualci u jako velikom broju obolijevaju side? Odgovor je sljedeći: u normalnim uslovima sluzokoža čmara predstavlja prirodnu prepreku prodoru zaraženih limfocita u krvotok zdrave osobe. Međutim, sluzokoža čmara homoseksualca oštećena je i ima male (ili veće) prskotine kroz koje je prodor u krv olakšan putem zaražene sperme.

D. T.

Privlačni starci

U američkoj poplavi top-listi o svemu i svačemu bilježimo i rezultate ankete koju je proveo i objavio časopis „Mekols". To je lista deset najseksipilnijih muškaraca Amerike koji su već prevalili šest decenija života.

Na čelu liste je najmlađi - poznati filmski glumac Pol Njumen star tačno 60 godina. Za njim sledi drugi veliki film, 81-godišnji Keri Grant pa isto toliko stari književnik Isak Beševis Singer a zatim američki predsjednik Roland Regan, koji ima 74 godine.

Tu je i obavezni „vječiti mladić", poznati pjevač Frenk Sinatra star 69 godina, a zatim slijede nekadašnji suprug slavne Merlin Monro bivša velika zvijeda bezbola Džoe Dimado, koji sada ima 70 godina, i još jedan suprug nezaboravne Merlin Monro, književnik Norman Majler - jedan od mlađih na ovoj listi sa 62 godine. Na kraju su glumac Džon Forsajt . 69-godišnji glumac koji tumači lik Blejka Karingtona u „Dinastiji", i 60-godišnji Li Jakoka.

RADIO-PROGRAM

SRIJEDA, 23. oktobra

BANJALUKA

Program emituje na ST 280 metara (1071 kHz) i UKT 95,5 MHz
Od 5,00 do 9,00 - JUTARNJI PROGRAM RADIO—BANJALUKE
5,30 - Vijesti
6,00 - Jutarnji dnevnik RS
7,30 - JUTARNJA HRONIKA
8,00 - IZ MJESNIH ZAJEDNICA
9,30 - Vijesti
Od 12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 - Početak programa
14,05 - REVIJA NA 33 i 45
14,30 - Vijesti
15,00 - Oglasi i obavještenja
15,30 - Dnevnik
15,45 - Intermeco
16,00 - Dnevnik Radio-Sarajeva
16,30 - OTVORENI STUDIO
7,30 - Vijesti
18,00 - Završetak programa
Od 18,00 do 01,00 - PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

5,00 - 7,00 - JUTARNJI PROGRAM (Vijesti u 5,30 i 6,30)
12,00 - 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RAĐIO—STANICA BiH (Susret na talasu)
14,00 - Početak emitovanja i najava popodnevnog programa
14,05 - Muzika - informacije - muzika
14,50 - Oglasi i obavještenja
15,00 - ROK—RANDEVU
15,30 - IZ UDRUŽENOG RADA I MJESNIH ZAJEDNICA, informativno-politička emisija
15,45 - U narodnom tonu
16,00 - Dnevnik Prvog programa Radio-Sarajeva
16,30 - Snimajte - emitujemo, odabrane melodije
16,55 - Vijesti
17,00 - Odjava i završetak popodnevnog programa

SRBAC

12,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 - Danas na talasima Radio-Srpca
14,05 - Magazin 85 (Vijesti u 14,30)
15,30 - Hronika srbačke komune
15,45 - Melodije koje se pamte
16,00 - Odjava i završetak emitovanja

BOSANSKA DUBICA

12,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 - Najava i pregled programa
14,05 - Naša top-lista
14,30 - Vijesti
14,33 - Imam jednu želju (stare gradske pjesme)
15,00 - IZ UDRUŽENOG RADA
15,25 - Muzički intermeco
15,30 - HRONIKA KOMUNE I UDRUŽENOG RADA
15,45 - Obavještenja, muzika, oglasi
16,00 - Dnevnik RS
16,30 - Tamburalo momče uz tamburu (emisija narodne muzike)
17,00 - Odjava programa

BOSANSKI NOVI

12,00 - Susret na talasu (zajednički program RSA II i ORSBiH)
14,00 - I danas smo zajedno (najava, vijesti, melodija dana)
14,10 - Mladi za mlade (muzički program)
14,30 - Aktuelni razgovori (susreti u udruženom radu)
15,00 - Od zlata jabuka (emisija etnomuzičkog blaga jugoslovenskih naroda i narodnosti)
15,30 - Novosti dana
15,45 - EP-prospekt
16,00 - Dnevik RSA I i odjava programa

JAJCE

12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 - Najava programa
14,10 - Vijesti
14,15 - Na današnji dan
14,25 - EPP
14,30 - Život mjesnih zajednica
15,00 - Emisija za djecu
15,15 - EPP
15,30 - Hronika komune
15,45 - Blok zabavne muzike
16,00 - Odjava programa preuzimanje dnevnika Prvog programa Radio-Sarajeva

PRIJEDOR

12,00 - Zajednički talas
13,00 - Najava programa
13,02 - Vijesti
13,05 - Čestitke, želje, pozdravi
14,00 - Aktuelno u OOUR-ima
14,55 - Muzika - slušane melodije
15,30 - Instrumentalna muzika
16,00 - Odjava programa

SARAJEVO

„Kontakt sa slušaocima"

U želji da popoulariše originalno radiodramsko stvaralaštvo u živom kontaktu sa slušaocima, naročito ostvarenja savremenih bosanskohercegovačkih autora, Dramski studio Radio-Sarajeva, u saradnji sa Predavačkom tribinom Radničkog univerziteta „Đuro Đaković", organizuje drugo javno slušanje radio-drame iz svoje novije produkcije. Tako će u srijedu, 23. oktobra u 19 sati, u dvorani RU „Đuro Đaković" u Sarajevu, na programu biti radio-komedija Jakova Jurišića „Sprat više - sprat niže", u rediteljskoj postavci Dimitrija Stanišića i tonskoj realizaciji Jasne Popić

INFORMATOR

BANJALUKA

KOZARA: SUPERGUŽVA LUDE EMISIJE — AMERIČKI od 11, 16, 18, 20 sati
VRBAS: FLAŠ GORDON — američki, 16, 18, i 20 sati
PALAS: I TO ĆE PROĆI — domaći 10, 16, 18 i 20 sati (VELIKA SALA)

PALAS — Velika sala — UBICA IZ METROA (američki) u 10,16,18 i 20 sati, mala sala —Šest Šveđanki na benzinskoj pumpi u 16,30, 18,30 i 20,30 sati, a u 10 sati madarski film Guščar Matija.

DJEČIJE POZORIŠTE

Nema predstave.

DOM KULTURE

Nema programa.

UMJETNIČKA GALERIJA
Stalna postavka.

STALNA POSTAVKA SPOMEN-ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIĆ nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 19

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE

Stalna izložbena postavka Muzeja je otvorena svakog dana sem ponedjeljka od 9 do 15 sati. Subotom, nedjeljom i praznikom od 9 do 13 sati.

NARODNO POZORIŠTE
VELIKI BRILJANTNI VALCER U 17 SATI ZA UČENIČKE METALSKE ŠKOLE

BIBLIOTEKA

Odjeljenja u Domu radničke solidarnosti rade svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Mejdanu radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Budžaku radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

DEŽURNA APOTEKA
Noćno dežurstvo ima apoteka 1. maj u Ulici Vladimira Nazora 21, telefon 21-914.

VAŽNIJI TELEFONI:

SUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Dežurna inspekcija 32-354
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za bitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost BiH 39-835
— Centar za obavještenja 985.

Služba za interventne kvarove „Vodovoda i kanalizacije"
tel. 40-811 i 40-815

POLASCI VOZOVA

Izmijenjeni red vožnje željeznice važi od 2. 6.1985. godine.

Za Sarajevo: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi) 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni).

Za Zagreb: O1,11, 03,13, 04,12, 09,57 (poslovni), 15,06 i 16,22.

Za Beograd: 06,53 (poslovni, a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10,01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14,00), 14,50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17,32), 22,45 putnički do Doboja, iz Doboja u 01,38.

DOLASCI VOZOVA

Iz Sarajeva: 01,08, 03,00 (brzi), 09,55 (poslovni), 15,04 (brzi), 16,16 (brzi), 20,10 (poslovni).

Iz Zagreba: 00,42, 01,52, 13,12, 16,02 (brzi), 18,08 (poslovni), 21,42 (ubrzani).

Iz Beograda: 05,35, 08,25, 13,28, 16,16, 19,05, 21,57.

VANREDNI VOZOVI

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 i DOBOJ — BANJALUKA — LJUBLJANA u 14,01...

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

ZA ZAGREB: 01,20, 02,00, 03,00, 05,30, 06,00, 07,45, 08,30, 09,30, 11,00, 12,00, 12,40, 13,15, 14,30, 15,10, 15,20, 17,00, 18,15, 19,24, 20,00.

ZA BEOGRAD: 05,00, 06,00, 09,30, 15,00, 17,00, 23,30

ZA LJUBLJANU: 01,20, 08,20, 12,00, 13,15, 15,10, 19,25.

ZA SARAJEVO: 00,30, 08,00, 12,00, 00,45 (u prolazu u 10,00, 13,35 i 15,15).

ZA KRANJSKU GORU: 13,15.

ZA TUZLU 05,35 i 15,45

ZA DUBROVNIK: 20,20, 22,00, 24,00 (polasci u prolazu)

ZA MOSTAR: 06,00, 13,00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11,26 (u prolazu) 22,00.

ZA BIJELJINU: u 11,00 (iz Prnjavora u 12,15 i Dervente u 14,40 sati).

ZA NOVI SAD: u 13,00 (u 14,05 iz Prnjavora, iz Dervente u 14,40).

ZA DERVENTU: u 12,00 sati.

ZA PRIJEDOR: u 4,45 sati.

ZA KUKOLJE i SRBAC: u 6,15 a povratak iz Srpca u 11 sati.

ZA SRBAC: u 17,15.

AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA — LUŠCI-PALANKA u povratku saobraća preko PRIJEDORA umjesto BRONZANOG MAJDANA sa polaskom iz LUŠCI-PALANKE u 5,45, SANSKOG MOSTA 6,35 i PRIJEDORA u 7,10 sati.

ZA ROVINJ: 7,45, 19,45

ZA RIJEKU: 6,00, 7,45, 22,00.

ZA UMAG: 6,00.

ZA SPLIT: 6,40, 21,15, 8,30 (u prolazu)

ZA ŠIBENIK: 7,30, 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture u 20 sati prikazuje se film I BANKARI IMAJU DUŠU.

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAONICA u Bosanskoj Gradišci radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR-a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

Stalna izložba „Putevi pobjede" otvorena je od 10 do 13 u Radničkom domu. U Spomen-domu „Lepa Radić" u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca".

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, otvara se i u 13, 16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradišci — 813-433.

Autobuska stanica u Bosanskoj Gradišci — 813-500.

Turist-biro 813-080

Taksi-stanica 811-716.

„Elektro-Bosanska Gradiška" 813-344.

ČELINAC

U Domu kulture u 13 i 19,30 sati prikazuje se film THE BLUES.

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-047. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-015 — Narodna biblioteka „Ivo Andrić" radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika Telefon 850-013. Autobuska stanica 850-139.

KOTOR-VAROŠ

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

Nema kino-predstave.

Narodna biblioteka „Veselin Masleša" radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon broj 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-006.

SKENDER-VAKUF

Nema kino-predstave.

Nema kino-predstave.

Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038.

PRNJAVOR

U Domu kulture prikazuje se film SEKS NA MOTORU.

Stanica za hitnu pomoć 860-190. SUP 860-001. Autobuska stanica 860-462.

DEŽURNA STRANA

SKUPŠTINA SFRJ

USAGLAŠAVANJE DEVIZNOG ZAKONA

BEOGRAD, 22. oktobra (Tanjug) - Hrvatska odustaje od amandmana na član 94. Nacrta zakona o deviznom poslovanju u kome smo predložili da se prava na plaćanja u inostranstvu u prelaznom periodu utvrđuju mehanizmom razdvojenog robnog i deviznog režima, umjesto njihove kombinacije koju je SIV predvidio. Ovo je danas izjavio delegat Hrvatske Stipe Tojčić u Odboru za ekonomske odnose sa inostranstvom Vijeća republika i pokrajina u kome je počeo drugi krug usaglašavanja Nacrta deviznog zakona.

Smatramo da SIV nije dovoljno proniknuo u suštinu našeg prijedloga, te da je po srijedi nesporazum, a ne razlika u koncepcijama, jer bi se mehanizmom koji smo bili predložili takođe mogli ostvariti svi predviđeni ciljevi spoljnoekonomskih odnosa u uslovima ograničenih mogućnosti plaćanja i nekonvertibilnosti dinara-naglasio je Tojčić.

Hrvatska je, međutim, najavila novi amandman na pomenuti član u smislu da obim prava plaćanja u inostranstvu OUR-a pored sirovina i repromaterijala, što SIV sada predlaže, obuhvati i opremu. Hrvatska neće dati saglasnost dok SIV ne razvrsta svu robu po režimima uvoza koje je predložio i dok se na osnovu podataka Narodne banke Jugoslavije ne prikaže koliko je tačno lani za svaku od tako svrstane robe plaćeno inostranstvu.

ODBOR SAVEZNOG VIJEĆA SKUPŠTINE SFRJ ZA NARODNU ODBRANU

VOJNI ROK - GODINA

BEOGRAD, 22. oktobra (Tanjug) - Odbor Saveznog vijeća Skupštine SFRJ za narodnu odbranu usvojio je danas, uz manje primjedbe, Prijedlog zakona o vojnoj obavezi i Prijedlog za dopune i izmjene zakona o vojnim školama i naučnoistraživačkim ustanovama JNA. Odbor je, takođe, upoznat i sa nekim pitanjima aktuelne vojno-političke situacije u svijetu.

U Prijedlog zakona o vojnoj obavezi, koji je danas usvojen ugrađene su i sugestije raznih saveznih organa i tijela. Osnovne odredbe ponuđenog zakonskog teksta, međutim, ostale su iste. To znači da će generacije mladih koje stupe u JNA poslije stupanja na snagu ovog zakona (vjerovatno u decembru 1985) služiti vojni rok 12 mjeseci.

O RAZVOJU JUGOSLAVIJE

UMJESTO PRETPOSTAVKI ČINJENICE

BEOGRAD, 22. oktobra (Tanjug) - Politika društveno-ekonomskog razvoja u idućoj godini mora se temeljiti na činjenicama, a ne na pretpostavkama. Ne smije se zaboraviti da u ovoj godini nije otklonjen nijedan suštinski uzrok naše ekonomske krize, što u znatnoj mjeri ograničava domet ekonomske politike u 1986. godini. Svi razvojni planovi, od saveznog do onih što se utvrđuju u organizacijama udruženog rada, moraju zato biti usmjereni ka „obaranju" inflacije, poboljšanju životniog standarda i jačanju materijalnog položaja udruženog rada, rečeno je na današnjoj sjednici Sekcije za društveno-ekonomska kretanja i razvojnu politiku Savezne konferencije SSRN na kojoj je razmotreno ostvarivanje rezolucije za ovu godinu i osnovna pitanja razvoja u idućoj godini.

KUVAJT — JUGOSLAVIJA

OBOSTRANO ZADOVOLJSTVO SARADNJOM

BEOGRAD, 22. oktobra (Tanjug) - Član Predsjedništva SFRJ Stane Dolanc primio je danas u Palati Federacije ministra unutrašnjih poslova Kuvajta Navafa al Sabaha, koji boravi u Jugoslaviji kao gost Saveznog sekretarijata za unutrašnje poslove.

Kuvajtski ministar je uručio pozdrave i najljepše želje emira Kuvajta Predsjedništvu SFRJ. U razgovoru je izraženo obostrano zadovoljstvo uspješnim razvojem bilateralnih, ekonomskih i kulturnih odnosa između dviju prijateljskih nesvrstanih zemalja.

Predsjednica SIV-a Milka Planinc takođe je danas primila ministra unutrašnjih poslova Kuvajta Navafa al Sabaha.

U srdačnom razgovoru predsjednica SIV-a je obavještena o međusobnoj saradnji u oblasti bezbjednosti.

JUGOSLOVENSKO—ITALIJANSKI SEMINAR

BEZBJEDNOST NA MEDITERANU

RIM, 22. oktobra - U Rimu je danas počelo dvodnevno zasjedanje jugoslovensko-italijanskog okruglog stola o bezbjednosti i saradnji na Mediteranu. Učestvuju naučni radnici i istaknute ličnosti političkog života z obje zemlje. Danas su o toj temi govorili talijanski ministar transporta Klaudio Sinjorile i član Predsjedništva CK SKJ Dušan Dragosavac.

Organizatori tog susreta su rimski Institut za međunarodnu politiku i kulturnu saradnju i Institut za zemlje u razvoju iz Zagreba.

PREDSJEDNIŠTVO CK SKJ O KADROVSKOJ POLITICI

BIRATI NAJSPOSOBNIJE

BEOGRAD, 22. oktobra (Tanjug) - Predsjedništvo CK SKJ, kojem je predsjedavao Vidoje Žarković, razmotrilo je prijedlog stavova o socijalno-klasnoj strukturi SK, kadrovskoj politici i o unapređivanju kolektivnog rada i odgovornosti, koji će, nakon neophodnih dopuna, biti upućeni Centralnom komitetu SKJ za jednu od njegovih narednih sjednica.

U okviru razmatranja informacije o dosadašnjem toku, praksi i iskustvima u izbornim aktivnostima u Savezu komunista Predsjedništvo je ocijenilo da tekuća izborna aktivnost predstavlja realan odraz zahtjeva da članstvo u OO SK bude osnovni nosilac u izgrađivanju i ostvarivanju kadrovske politike. Osnovni cilj u predstojećim izborima treba da bude, naglašeno je, da se od više kandidata izaberu najbolji, oni koji se odlučno bore na osnovnom kursu Saveza komunista.

IZ OPŠTINSKOG SUDA U BIHAĆU

NIJE ŠTETAN UGOVOR?

BIHAĆ, 22. oktobra - Danas je pred Vijećem Opštinskog suda u Bihaću, kome predsjedava sudija Ilijas Midžić, počelo suđenje trojici radnika „Kombiteksa". Bogdan Stojić, tehnolog trikotaže u „Kombiteksu", odgovara za štetan ugovor koji je sačinio sa jednom talijanskom firmom, dok Mirko Jovanović, rukovodilac nabavne službe OOUR-a „Kombiteks-promet i Halid Lipovača, referent iste službe, odgovaraju zbog toga što su omogućili da se realizuje ugovor o kupovini 500.000 papirnih cijevki bez propisanog naloga za narudžbu.

Danas su sva trojica optuženih negirali štetnost ugovora sklopljenog s italijanskom firmom.

D. M.

ODLUKOM DISCIPLINSKOG SUDA FSJ KAŽNJEN PREDRAG PAŠIĆ

DVA MJESECA NEIGRANJA

BEOGRAD, 22. oktobra (Tanjug) - Bivši kapiten Sarajeva i sadašnji član zapadnonjemačke ekipe Štutgart Predrag Pašić, kažnjen je zbog samovoljnog napuštanja reprezentativnih priprema sa dva mjeseca zabrane igranja. Ovu kaznu izrekao je Disciplinski sud Fudbalskog saveza Jugoslavije.

Ostaje, međutim, nejasno, da li se ova kazna može primijeniti s obzirom na to da je Pašić prije mjesec dana napustio Jugoslaviju i sada se nalazi pod jurisdikcijom Fudbalske federacije SR Njemačke. Na ovo pitanje nisu znali da daju odgovor u Fudbalskom savezu Jugoslavije.

TV

SRIJEDA, 23. oktobra

PRVI PROGRAM

15,50 - Pregled programa
15,55 - Vijesti
16,00 - Hronika Zajednice opština Doboj
16,15 - Filper - program za djecu
16,45 - PJ u rukometu: ZAGREB-KROMOS - METALOPLASTIKA
18,15 - Akumulacije u Bosni i Hercegovini: „Vodene akumulacije u zapadnoj Hercegovini" - obrazovna serija
18,45 - Razbibriga - humorističko-muzička emisija
19,15 - Crtani film
19,30 - Dnevnik II
19,55 - TV-spot
20,00 - Sportska srijeda - uvod
20,25 - TORINO: Fudbal: Kup UEFA - TORINO - HAJDUK
22,15 - SPORTSKA SRIJEDA - nastavak
22,45 - Dnevnik III
23,00 - Pregled programa za četvrtak

DRUGI PROGRAM

18,55 - Pregled programa
19,00 - Aktuelnosti
19,30 - Dnevnik
19,55 - EPP
20,00 - „Staza slonova" - američki film
21,40 - Studio 2
21,55 - Pregled programa za četvrtak

II PROGRAM - 20,00 SATI

STAZA SLONOVA

- američki film

U ovoj melodrami koja je snimljena 1954. godine, gledalac prati doživljaje mlade engleskinje Rut, koja se, poslije kratkotrajnog udvaranja, udaje za vlasnika plantaže čaja na Cejlonu. Ali, kada se tamo nađu, on postaje arogantan i otuđuje se. Nevjesta traži utjehu i razumijevanje nalazi kod nadzornika, Amerikanca Dika. Ovaj trougao odnosa razrješava se u ključnoj sceni filma, kada slonovi krenu u stampedo...

Uloge tumače: Elizabet Tejlor, Dena Endrjus, Piter Finč i drugi.

Scenario je napisao Džon Li Mehin, a režiser je Vilijem Diterle.

PBS — OSNOVNA BANKA BANJALUKA

KURSNA LISTA

(formirana 22. oktobra 1985. godine)

KURS U DINARIMA

Zemlje	Valuta	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Prodajni za devize
Austrija	100 šilinga	1522,41	1561,44	1566,13
Belgija	100 franaka	521,49	536,24	537,85
Danska	100 kruna	2944,91	3028,18	3037,28
Francuska	100 franaka	3500,08	3599,38	3610,19
Holandija	100 florina	9453,08	9720,38	9749,59
Italija	100 lira	15,86	16,26	16,31
Norveška	100 kruna	361,27	3661,97	3672,97
SR Njemačka	100 maraka	10700,44	10974,81	11007,78
Švajcarska	100 franaka	13001,66	13335,04	13375,10
Švedska	100 kruna	3546,69	3646,98	3657,93
Japan	100 jena	128,15	134,18	134,58
V. Britanija	1 funta	404,30	415,73	416,98
Kanada	1 dolar	202,90	212,45	213,09
SAD	1 dolar	281,61	289,57	290,44
Australija	1 dolar	194,41	203,56	204,17

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se od 14 sati 22. oktobra 1985. godine, a kursevi za efektivu od 23. oktobra 1985. godine.

VRIJEME

IZVJEŠTAJ REPUBLICKOG HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA BiH

OBLAČNO

ZA BOSANSKU KRAJINU: Zadržaće se oblačno i prohladno vrijeme sa kišom mjestimično. Jutarnja temperatura kretaće se od šest do 10 stepeni, dnevna od 12 do 15.

ZA BANJALUKU: Oblačno sa povremenom kišom. Najviša dnevna temperatura oko 12 stepeni.

ZA NAREDNA DVA-TRI DANA: Još jedan dan zadržaće se oblačno vrijeme, a zatim će nastupiti razvedravanje i porast temperature.

VODOSTAJ: Una - Bihać 3 cm, bistra, temperatura vode 10 stepeni. Una - Bosanski Novi - 54 cm, bistra temperatura vode 9 stepeni. Sana - Sanski Most 107 cm, bistra, temperatura vode 10 stepeni. Vrbas - Banjaluka 60 cm bistra temperatura vode 12 stepeni. Na svim rijekama vodostaj u stagnaciji.

DAVID ŠTRBAC

Miro Mladenović

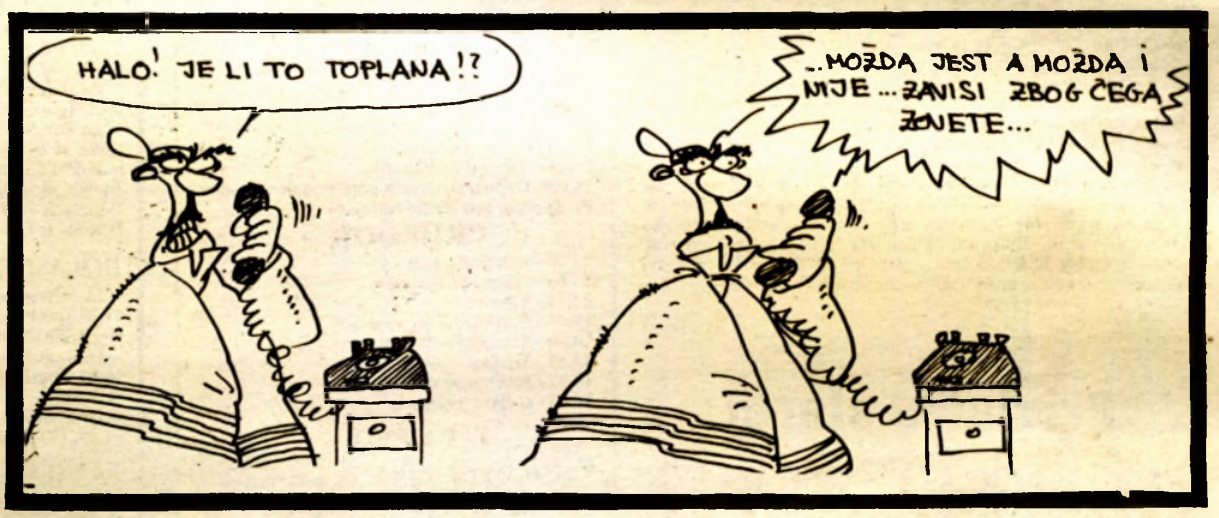

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefon: direktor i odgovorni urednik 34-417. Redakcija 37-979, 37-977, daktilografi 34-449. Oglasno u Ulici Veselina Masleše 13, telefon 34-448. Teleks 45-208 YU GLAS, OOUR Novinska djelatnost Banjaluka, žiro-račun broj: 10500-603-4106 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ: jednomjesečna 800 dinara, tromjesečna 2.400 dinara, polugodišnja 4.800 dinara, godišnja 9.600 dinara, samo za „Nedjeljni Glas" 1.660 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: jednomjesečna 1.600 dinara, tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600 dinara, godišnja 19.200 dinara, samo za „Nedjeljni Glas" 3.320 dinara. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo, Osnovne banke Banjaluka. Rješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82 „Glas" je oslobođen plaćanja poreza na promet.